

УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА БІБЛІОТЕКА

ВЕЛИКОДНІ

УКРАЇНСЬКА
ВЕЛИКОДНЯ
ПОЕЗІЯ

ДЗВОНИ

ВИДАВНИЦТВО ОО. ВАСИЛІЯН

Рим - 1968 - Італія

УКРАЇНЬСЬКА
ВЕЛИКОДНЯ
ПОЕЗІЯ

BIBLIOTECA SPIRITUALE UCRAINA

LE CAMPANE DI RESURREZIONE

ANTOLOGIA DELLA POESIA UCRAINA DI RESURREZIONE

RACCOLTA DA H. G. KINACH, OSBM

EDIZIONI DEI PP. BASILIANI

ROMA - 1968 - ITALIA

УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА БІБЛІОТЕКА

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

АНТОЛОГІЯ НОВИШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ВЕЛИКОДНЬОЇ ПОЕЗІЇ

СКЛАВ Г. Г. КІНАХ, ЧСВВ

diasporiana.org.ua

ВИДАВНИЦТВО ОО. ВАСИЛІЯН

Рим - 1968 - Італія

Можна друкувати

Рим, з Ген. Курії ОО. Василіян, дня 15. ІІ. 1968.

о. Атанасій Г. Великий, ЧСВВ
Протоархимандрит

Дозволяється друкувати

Рим, від Вікаріату Міста, дня 20. ІІ. 1967.

АНГЕЛ КАРД. ВІКАРІЙ

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Християнський церковний рік сконцентрований коло двох головних подій християнства: Різдва Христового і Воскресіння Христового, за якими християнський церковний культ розвинув свою богослужбу, як зовнішній, громадський вияв християнської віри.

Практично, християнський церковний календар розгорнений у два великі циклі: Різдвяний і Пасхальний; перший, різдвяний охоплює прямо 80 днів церковного року: від 15 листопада до 2 лютого; другий, великодній прямо визначає 100 днів церковного року, від першого дня великого Посту, так зв. Чотиродесятниці, до празника так зв. П'ятдесятниці; у самому центрі цього сто-днєвого періоду стоїть світлий празник Христового Воскресіння, Господньої Пасхи; у дальшому поступі року празник Воскресіння визначає решту церковного календаря, тобто отих 30 неділь року, в яких головним мотивом є недільна воскресна служба і богослужба.

Тому не можна дивуватися, що Церква присвячує тим двом празникам свою окрему увагу та розбудовує відповідні періоди, які складаються з підготовчого часу, та з самого святкування події, її духовного аналізування. Для Різдва Христового вона призначила 40 днів підготовки, і 40 днів різдвяного святкування; для Христового Воскресіння вона посвячує 50 днів підготовки і 50 днів розважування пасхального тайнства.

Це відбилося незатертим слідом на цілому християнському житті і його виявах, індивідуальних і громадських: на християнському побуті, практиці, звичаях, обрядах тощо. І зрозуміло, що ті дві духовні могутні події християнства і християнського побуту інтересували також людського поетичного генія, людського духа, який виявився, між іншим, і в народній поезії, і в поезії

індивідуальній, поглиблюючи християнське релігійне життя.

Тому ми уважали справою корисною для духовного життя українського християнина, звернути на це увагу та поставити ці скарби для користування широкого загалу, в систематичній упорядкованій формі, видаючи Різдвяну і Великодню збірку-антологію української різдвяної і великодньої поезії новіших часів, яка може полегшити поширити і поглибити релігійні змісти української християнської душі.

В таких релігійних цілях появляється і ця Збірка під заг. «Великодні Дзвони», і стає побіч другої Збірки — «Різдвяна Містерія».

І упорядчик цих Збірок, сідоглавий чернець-василіянин, о. Гліб Григорій Кінах, і наше Видавництво, передаючи ці дві книги в користування української християнської громади, свідомі того, що роблять корисне, а то й потрібне діло. Залежатиме ж від українських християн скористати з тих перлин української духовної поезії, щоб поглибити своє духовне життя, зокрема в тих двох періодах інтенсивного релігійного життя і культу: на Різдво і на Пасху.

Та незалежно від цієї суб'єктивної настанови і поведінки, задані Збірки являються об'єктивним доказом для ствердження наявності окремого Українського Різдва і Великодня, та важливим елементом для визначення форм української християнської духовності взагалі, у її обрядових виявах.

Видавництво ОО. Василянів

Рим, Великдень 1968 р.

УКРАЇНЬСЬКА ВЕЛИКОДНЯ ПОЕЗІЯ

Щороку, з невідхильною періодичністю, перед українським християнином стає Божа істина — Христове Воскресіння, в його церковному вияві — Великдень. Це релігійні факти, які заторкають також і громадське життя народу. Великодні свята — факт індивідуальний і громадський, факт внутрішній і публічний. Великдень — це і дума, і слово, і дія.

Залишаючи звичному знанню й інформації останнє, в отій книзі ми даємо причинок і вислів двом першим елементам: людській думі і слову, у їх поетичній формі. Говоримо про українську великодню поезію, а наявність отієї книги показує, що така існує, не тільки як явище літератури й поезії, але як явище релігійне.

Даючи оте наше коротке введення в книгу, залишаємо літературознавцям аналізу й оцінку чисто поетичного аспекту. Наша ж ціль — релігійна, а тому передусім — тематична.

Українська великодня, як і різдвяна поезія — це не довільна людська дума, висказана поетичними образами і формами: це передусім поезія текстів, поезія змісту.

Хоч тяжко охопити цілість образу, який склали своїми великодніми поезіями майже сто поетів, але можна легко добачити деякі спільні тематичні риси.

Українська великодня поезія найперше ж визначається бадьорим, тріумфальним тоном, як і належить оспівуванню перемоги; це немов героїчний епос християнства. Їй питомий радісний характер, з усіма зовнішніми атрибутами і виявами радості в людському житті: світло, ясність красок, дуровий музичний ключ, яскравість колорів і звуків. І наші поети на різні лади старалися передати українській людині ці елементи, з майже монотонною настійливістю, вкладаючи кожний у неї якусь нову рису-думку. Можна сказати, що громадським спільним виявом цих настроїв є гомін дзвонів; отой великодній передзвін, який заливав звитязно ефір української

землі на Великдень. Отой дзвін-передзвін — це сурма християнської великодньої перемоги життя над смертю, якої гаслом стають два слова: « Христос воскрес », без дальших пояснень чи тлумачень. Це гасло самозрозуміле, загально знане, загально сприймливе для всіх: « Христос Воскрес! ».

Дальшим великоднім елементом — це наша народна писанка і великодні хороводи — гагілки, які тільки боком зачепили українську великодню поезію.

Черговим елементом Великодня — це оспівування весни, квіття, зелені, тепла, пробудження життя, які повнотою гармонізують з мотивами Великодня і воскресіння — повстання з гробу.

Вкінці, слід ще згадати деякі нотки так званого Страсного Тижня, Великої П'ятниці, які радше дають відтінок беззастережній великодній радості та майже не творять самостійного мотиву. Такі елементи темряви, гробу, жалоби служать також відтінком і пов'язкою великодніх мотивів з історією української людини і української землі новіших часів, її недолі національної і державної, які пробиваються майже силою в Український Великдень та його святковий великодній передзвін над українською землею в неволі.

Як і в різдвяній поезії, також і в великодній поезії взяли участь наші замітніші поети цього нашого півстоліття: Антонич, Вільшенко, Зеров, Карманський, Клен, Кравченко Уляна, Купчинський, Курдидик, Курпіта, Лепкий, Лімниченко, Олесь, Полтава, Федькович, Франко, Храплива, Шкрумеляк, Щурат і інші, яких імена можуть послужити виказкою і для цієї Збірки-Антології.

З отакою виказкою передаємо цю Збірку в руки українських християн, для поглиблення змістів Українського Великодня, та його радісного, святкового, побідного передзвону.

І надійна трепетна радість нехай товаришує українському читачеві на Великдень 1968 року — в наші часи нових сподівань і дерзань.

о. Атанасій Г. Великий, ЧСВВ

ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЄ З великодніх Євангелій

ЄВАНГЕЛИСТ ЛУКА

БЛАГОВІСТВОВАННЯ

« Було вже близько шостої години, і темрява по всій землі настала аж до дев'ятої години, бо затьмарилося сонце: а й завеса храму роздерлася посередині.

Ісус закликав сильним голосом: « Отче, у твої руки віддаю духа мого! » Сказавши це, він віддав духа.

Побачивши, що сталося, сотник почав прославляти Бога, кажучи: « Справді цей чоловік був праведний ».

Всі люди, що були збіглися на те видовище, побачивши, що сталося, поверталися (додому), б'ючи себе в груди.

Усі ж його знайомі стояли оподалік, а жінки, що були прийшли слідом за ним з Галилеї, дивилися на це.

І ось був чоловік, на ім'я Йосиф, радник, — людина добра й праведна, що не пристав був до їхньої ради, ані вчинків. Походив він з Ариматеї, юдейського міста й очікував Божого Царства; цей прийшов до Пилата 'й просив тіла Ісуса.

Зняв він його з хреста й, обвинувивши його в полотно, поклав у гробниці, висіченій у скелі, де ще ніхто не лежав.

День цей був п'ятниця, і вже заходила субота. Жінки ж, які були прийшли з Ісусом з Галилеї, ідучи слідом за Йосифом, бачили гробницю і як покладено тіло Ісуса.

Повернувшись, вони приготували пахоців та мира, але в суботу, за приписом, відпочивали.

А першого дня в тиждні, рано-вранці, вони прийшли до гробниці, несучи пахоці, що їх вони приготували, й застали камінь, відкочений від гробниці.

Ввійшовши, не знайшли тіла Господа Ісуса. І от, коли вони не знали, що їм про те думати, два чоловіки з'явилися їм у блискучих шатах.

Коли ж вони налякалися і схилили до землі обличчя, ті до них сказали: « Чому шукаєте живого між мертвими? Його нема тут: він воскрес. Пригадайте собі, як промовляв до вас, коли ще був у Галилеї, кажучи: Син Чоловічий має бути виданий грішникам у руки, має бути розп'ятий і третього дня воскреснути ».

І вони пригадали собі його слова; а повернувшись від гробниці, оповіли все одинадцятьом та всім іншим.

А то були: Марія Магдалина, Йоанна і Марія, мати Якова. Інші жінки, що були з ними, теж оповіли це апостолам, але слова ці їх видавалися пустим верзінням, і вони не повірили їм.

Однак, Петро встав, побіг до гробниці й, нахилившись, побачив лиш пов'язки.

І повернувся до себе (додому), дивуючися тому, що сталося » (Єв. від Луки, гл. 23, 44-56; гл. 24, 1-12).

ЄВАНГЕЛИСТ МАТЕЙ

БЛАГОВІСТВОВАННЯ

« На другий день, що після п'ятниці, зібралися первосвященики й фарисеї до Пилата й кажуть: Ми пригадали собі, пане, що той обманник ще за життя був сказав: « Я по трьох днях воскресну ».

Звели, отже, щоб гробниця була добре забезпечена

аж по третій день, щоб часом не прийшли його учні та не викрали його й не сказали людям: «Він воскрес з мертвих!» І буде ця остання омана гірша за першу.

Пилат каже до них: «Маєте сторожесу, ідіть і забезпечте, як знаєте».

Вони пішли й забезпечили гробницю, запечатавши камінь, і поставили сторожесу.

Після ж вечора суботи, як зайнялося на світанні першого дня тижня, прийшла Марія Магдалина та інша Марія навідатися до гробу.

І ось великий зчинився землетрус, — ангел бо Господній зійшов з неба, приступив, відкотив камінь і сів на ньому.

Вигляд його був, неначе блискавиця, а одежа, як сніг, біла.

Зо страху перед ним сторожеса затремтіла й стала, наче замертвіла.

Тоді ангел заговорив до жінок, кажучи: «Не бійтесь: знаю бо, що ви шукаєте Ісуса розіп'ятого. Нема його тут, бо він воскрес, як ото сам прорік. Ходіть, гляньте на місце, де він лежав.

Та біжіть притьмом, скажіть його учням, що він воскрес із мертвих. Он він вас випередить у Галилеї, — там ви його побачите. Я вам сказав».

І вони в поспіху полишили гробницю зо страхом і великою радістю та й побігли сповістити його учнів.

Аж ось Ісус зустрів їх і каже: «Радуйтеся!» Ті підійшли й кинулися йому в ноги і поклонилися.

Тоді Ісус сказав їм: «Не бійтесь! Ідіть і сповістіть моїх братів, щоб ішли назад у Галилею: там мене побачать».

Коли ті йшли, деякі з сторожесі прийшли до міста й оповіли первосвященикам про все, що сталося. Вони, зібравшись із старшими та скликавши раду, дали во-якам досить грошей і звеліли: «Скажіть, що його учні прийшли вночі й викрали його, коли ми спали. А як по-

чує це правитель, ми умовимо його й він не буде вас турбувати ».

Вони ж, узявши гроші, зробили так, як їх навчили. І рознеслася про це чутка поміж юдеями — аж по цей день » (Єв. від Матея, гл. 27, 62-66; гл. 28, 1-15).

ЄВАНГЕЛИСТ ЙОАН

БЛАГОВІСТВОВАННЯ

« Першого дня тижня, Марія Магдалина прийшла до гробниці ранесенько, як ще не розвиднілось, аж бачить — камінь відкочено від гробниці.

Отож біжить вона, прибігає до Симона Петра й до іншого учня, якого Ісус любив, та й каже їм: « Збрали Господа з гробниці й не знаємо, де покладено його! »

Пішов Петро з отим іншим учнем, і приходять до гробниці. Бігли вони обидва разом, та той інший учень біг швидше за Петра, тим і прибув до гробниці першим; нахилившись, бачить — лежить полотнище. Однак не ввійшов.

Приходить тоді слідом за ним Симон Петро і, ввійшовши до гробниці, бачить, що полотнище лежить, а й хустка, яка в нього на голові була: лежала ж вона не з полотнищем а, згорнена збоку, на іншому місці.

Тоді ввійшов і той інший учень, який першим був прийшов до гробниці, — і побачив, і увірував.

Вони бо ще не знали Писання, за яким мав він з мертвих воскреснути. Тож повернулись учні знов до себе.

Марія ж стояла надворі перед гробницею і плакала. А плачучи нахилилась вона до гробу, і бачить двох ангелів: у білім вони, сидять — один у головах, другий у ногах, де лежало було тіло Ісусове.

І кажуть вони їй: « Жінко, чого плечеш? » — « Узяли мого Господа, відвічав їм вона, і не відаю, де покладено його ».

Сказавши це, обернулася і бачить: Ісус там стоїть! Та не знала вона, що то Ісус.

І каже їй Ісус: « Жінко, чого ж ти плачеш, кого шукаєш? » Гадавши ж вона, що це садівник, говорить йому: « Пане, коли ти забрав його, то повідай мені, куди ти його поклав, а я заберу його ».

Мовить до неї Ісус: « Маріє! » А та обернулася та до нього по-єврейськи: « Раввуні! » що в перекладі означає: « Учителю! »

А Ісус їй каже: « Не стримуй мене, не зійшов бо я ще до Отця мого, але йди до моїх братів і повідай їм: Іду я до Отця мого й Отця вашого, до Бога мого і Бога вашого ».

І пішла Марія, щоб звістити учням: « Бачила я Господа », — та й що він це їй повідав.

А як звечоріло, того самого дня, першого в тиждні, — а двері ж були замкнені там, де перебували учні: страхались бо юдеїв, — увиходить Ісус, став посередині та й каже їм: « Мир вам! »

Це промовивши, показав їм руки й бік. І врадувались учні, побачивши Господа.

І ще раз Ісус їм каже: « Мир вам! Як мене послав Отець, так я посилаю вас ».

Це промовивши, дихнув на них і каже їм: « Прийміть Духа Святого! Кому відпустите гріхи — відпустяться їм, кому ж затримаєте — затримуються » (Єв. від Йоана, гл. 20, 1-23).

ЄВАНГЕЛИСТ МАРКО

БЛАГОВІСТВОВАННЯ

« Як же минула субота, Марія Магдалина, Марія, мати Якова, та Саломія купили пахоців, щоб піти та намастити його.

Рано-вранці, першого дня тижня, прийшли вони до гробу, як сходило сонце, та й говорили між собою: « Хто нам відвалить камінь від входу до гробу? »

Але поглянувши, побачили, що камінь був відвалений, — був бо дуже великий.

Увійшовши до гробу, побачили юнака, що сидів праворуч, одягнений у білу одежу, — і вжахнулись.

А він до них промовив: « Не жасайтесь! Ви шукаєте Ісуса Назарянина, розп'ятого. Він воскрес, його нема тут. Ось місце, де його були поклали. Але йдіть, скажіть його учням та Петрові, що випередить вас у Галилеї: там його побачите, як він сказав вам ».

І вони, вийшовши, втекли від гробу, бо жасх і трепет огорнув їх, і нікому нічого не сказали, бо боялися.

Воскреснувши ж уранці першого дня тижня, з'явився найперше Марії Магдалині, з якої вигнав був сім бісів. Вона пішла і повідомила тих, що були з ним і що сумували й плакали.

Вони ж, почувши, що він живий та що вона його бачила, не йняли віри.

Після цього з'явився в іншій вигляді двом з них, що були в дорозі й йшли на село. І ці, повернувшись, сповістили інших, але й їм не йняли віри.

Нарешті з'явився він самим одинадцятьом, коли то були за столом, і докоряв за їхнє невірство та твердосердя, що не повірили тим, які бачили його воскреслого з мертвих.

І сказав їм: « Ідіть же по всьому світу та проповідуйте Євангелію всякому творінню. Хто увірує й охриститься, той буде спасений; а хто не увірує, той буде осуджений. А ось чуда, що будуть супроводити тих, які увірують: Ім'ям моїм виганятимуть бісів, будуть говорити мовами новими; гадюк руками братимуть, і хоч би що смертоносне випили, не пошкодить їм; на хворих будуть руки класти, і добре їм стане ».

Господь же Ісус, промовивши до них так, вознісся на небо й возсів праворуч Бога.

Вони ж пішли й проповідували всюди, а Господь допомагав їм та стверджував слово чудесами, які його супроводили» (Єв. від Марка, гл. 16, 1-20).

— «*Святе Письмо Старого і Нового Завіту*», Рим 1963.

СВЯТА ПАСХА
З великодньої церковної служби

Пасхальний гімн

Христос воскрес із мертвих,
смертю смерть подолав
і тим, що були в гробах,
життя дарував!

Утренні пісні

1. Воскресіння день, просвітімось люди!
Пасха, Господня Пасха!
Бо від смерти до життя, і з землі до неба
Христос Бог нас перевів,
Пісню перемоги співаючих.
2. Прийдіте, пиймо пиття нове,
не з каменя неплодного чудом явлене,
а з нетління джерела,
що виточив з гробу Христос.
Ним бо ми утверджуємось.
3. На божественній сторожі богонадхненний Авакум
нехай стане з нами
і покаже світоносця-ангела,
що радісно мовить:
Сьогодні спасіння світові,
бо воскрес Христос, як Всемогутній.
4. Встаньмо рано на світанні,
і замість мира пісню принесім Владиці;

- і Христа побачимо, правди сонце,
що всім освітлює життя.
5. Зійшов esi, Христе, в глибини підземні,
і розбив кайдани вічні,
що держали зв'язаних;
і на третій день, як з кита Йона,
воскрес esi із гробу.
6. Той, хто отроків з вогню визволив,
людиною будши, страждає як смертний;
і стражданням те, що смертне —
в красу нетління зодягає.
7. Цей урочистий і святий День,
усім суботам цар і господь,
свято над святами, і торжество з торжеств:
в цей День благослови́мо Христа —
на віки.
8. Ангел звістив Благодатній:
« Чистая Діво, радуйся! »
І ще кажу: « Радуйся! »
Твій син воскрес на третій день з гробу,
і мертвих вокресив.
Люди, веселіться!
9. Світіся, світіся новий Єрусалиме!
Слава бо Господня над тобою зійшла.
Радій нині і веселися, Сіоне!
А Ти, Чистая, втішайся, Богородице:
Воскресінням Сина Твого.
10. Тілом заснувши, як мертвий,
Царю і Господи!
На третій день воскрес esi,
Адама з тління підняв і смерть подолав.
Пасхо нетління, світу спасіння.

ПАСХАЛЬНІ СТИХИРИ

« Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги його »

Пасха священна, нам сьогодні з'явилась:

Пасха нова, святая;

Пасха таємна і преславна;

Пасха — Христос Визволитель;

Пасха чистая, Пасха велика;

Пасха вірних;

Пасха, що двері райські нам одчиняє;

Пасха, що освячує всіх вірних!

« Як щезає дим, нехай щезнуть »

Прийдіте після видіння, жони-благовісниці,

і Сіонові скажіте:

« Прийми від нас радісну вість

про Воскресіння Христове!

Веселися, торжествуй і радуйся, Єрусалиме!

Бачивши Царя Христа,

що немов жених із гробу виходить ».

« Так нехай згинуть грішники від лиця Божого, а Праведники нехай звеселяться »

Мироносиці-жони

рано вранці прийшли до гробу

Життя Подавця;

знайшли ангела, що сидів на камені,

а він, провістивши їм, так мовив:

« Чому шукаєте Живого серед мертвих?

Чому оплакуєте Нетлінного у тліні?

Ідіть, благовістять Його учням! »

« Цей день — Господній, радіймо і веселімся в ньому »

Пасха, красна Пасха;

Господня Пасха,

Пасха преславна нам засяла!

Пасха, радісно обнімим один одного!

О, Пасхо, визволення від скорбот!
Сьогодні бо із гробу наче з палати —
Засяв Христос!

І жони радістю наповнив, мовивши:
Благовістіть апостолам!

« Слава Отцеві, і Синові, і Святому Духові, нині і завжди,
і на віки вічні »

Воскресіння день — просвітімся торжеством!

І друг друга обнімімо й скажімо:

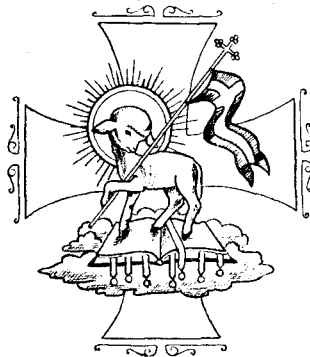
« Браття! »

І тим, що нас ненавидять,
простім все заради воскресіння.

І так взиваймо:

« Христос воскрес із мертвих,
смертю смерть подолав
і тим, що в гробах —
життя дарував! »

« УАНЦ, Служба в день Світлого Воскресіння Христового, Лон-
дон 1964.

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА
З всенародної великодньої творчости

Всенародні пісні

ІСУС У СЛАВІ ВОСКРЕСАЄ

Ісус у славі воскресає,
Горе в радість заміняє;
Весела пісня несесться світом,
Світ весь прибрався розкішним цвітом:
Прийшла на землю радісна весна,
Пора чудова, пора воскресна,
« Христос воскресє » пісня лунає світом.
Звалився вже камінь з могили,
Чорні розвіялись сили;
На що нам здались люті тирани,
Терпіння, муки, сторожі, кайдани,
Як Бог весильний, як Бог любови
Зломить найтяжчі з сталі окупи
Й жаром любови стопить як в грані.

.

ТИ, ЄРУСАЛИМЕ, СОНЦЯ ДУГОЮ

Ти Єрусалиме сонця дугою вберися,
До Царя твого, що воскрес в славі спішися,
Бо він адські зломив кайдани,
І став як сонічко весняне.
(2) Що сипле лугом запашні квіти,
Пуплянки, трави, зелені віти — зелені віти.

Пісня воскресна світом лунає могуча,
Радіє сонце, душа радіє болюча,
Через Христові муки і страсти
Вона позбулась смертної власти
(2) І з Христом разом в славі воскресне
З гріхів могили — як Він чудесно.

.

ЗАГРАЙ ЄРУСАЛИМЕ НОВИЙ

Заграй Єрусалиме новий,
Ти Сіоне приготувися,
Піснь воскресшому нині Христови.
Чистая Діво, возвеселися,
Всі Ангели, Архангели,
Херувими, Серафими,
Заспівайте піснь враз з нами,
Най несесь звуком світами,
На всі села піснь весела:
Христос воскрес.

.

Радість над нашими хатами,
Пісня несеться лісом, лугами;
Цвітом прибрались гілля вишні,
Цвітом ввінчались хатки пишні;
А рядами йдуть стежками
Дрібні діти враз з цвітками,
Враз з цвітками і піснями;
Несуть пісеньки веселі
Там де людські лиш оселі:
Христос воскрес.

.

СЕЙ ДЕНЬ

Сей день нам Господь вишний дав,
 То день святий, великий;
 Спаситель наш із гроба встав,
 Царює нам во віки.
 (2) Чудо, чудо всіх чудес,
 Істинно Христос воскрес!

Життя нам Бог нове дав,
 Минула вже неволя.
 Свобідно серце в грудях бє,
 Настала щасна доля.
 (2) Чудо, чудо всіх чудес,
 Істинно Христос воскрес!

Сей день то радість людям всім,
 Тож Божий день витаймо,
 Кріпимся днесь і веселім,
 Побідну піснь співаймо.
 (2) Чудо, чудо всіх чудес
 Істинно Христос воскрес!

.

СОГЛАСНО ЗАСПІВАЙМО

Согласно заспіваймо,
 Веселімся разом днесь.
 Ісуса прославляймо,
 Він бо із мертвих воскрес.
 Христос воскрес із мертвих
 Воскресе (3) із мертвих. 2
 Смертю (2) смерть поправ, 2.
 І суцим во гробіх живот,
 Живот дарував.

Мироносиці жени
Ранком до гроба ідуть,
Мира на святі рани,
Плачучи, з собов несуть.
Христос воскресе...

По дорозі питають:
Хто ж нам камінь відвалить?
І сумують-ридають,
Хто ж нам в поміч поспішить?
Христос воскресе...

.

РАДІСТЬ З НЕБА СЯ ЯВЛЯЄ

Христос воскрес! Христос воскрес!
Радісьн з неба ся являє.
Пасха красна днесь витас.
Радуйтеся щиро нині,
Бог дав щастя всій родині,
Бог дав радість нам з небес:
Христос воскрес! Христос воскрес! (2)

Земленька зі сну збудилась,
В трави, цвіти — замаїлась.
Звір і птичка веселиться,
Миром Божим світ краситься.
Люди! мир дав Бог з небес:
Христос воскрес! Христос воскрес! (2)

Мир нам сам Христос приносить,
Мир нам небо днесь голосить,
Мир той Божий всі витаймо,
Ласку Божу прославляймо,
Чудо Боже з всіх чудес:
Христос воскрес! Христос воскрес! (2)

.

ВЕСЕЛИЙ ДЕНЬ

Христос воскрес, веселий день,
Співає люд, радіє світ,

(2) Несесь гомін грімких пісень
В широкий світ, під неба звід.

Христос воскрес! З сердець усіх
Пливе привіт сердечних слів;

(2) На лицях всіх блиск щастя, втіх,
На всіх устах веселий спів.

Христос воскрес! Душе радій,
Скінчився сон і ніч гріха;

(2) Вже сонце йде, проміння рій,
Віщує день новий життя.

Христос воскрес! З німих могил
Знимаєсь світ життям весни;

(2) Душе бодрись, в віднові сил,
З Христом ураз ти воскресни.

ЛИКУЙТЕ НИНІ

Христос воскрес! Ликуйте нині,
Що в славі з гроба Він повстав;

Кінець приніс земній провині
І смертю він смерть поправ.

(2) Великдень той, то день чудес:
Христос воскрес, Христос воскрес!

Христос воскрес! Хоч людська злоба
Йому зладнала люту страсть.

Повстав, повстав живий із гроба,
Зборов пекольну вражу власть.

(2) Кінець страдань, кінець всіх слез:
Христос воскрес, Христос воскрес!

ПІД НЕБА ЗВІД

Христос воскрес! Під неба звід
Пливе гомін соток пісень.
Це празник в нас, великий день,
Кінець журби, недолі, бід:
Христос воскрес! (4)

Христос воскрес! Радіє світ,
Бо вже прийшла весна життя,
Пропала в вік вже власть гріха,
Душевна тьма і смерти слід:
Христос воскрес! (4)

Христос воскрес! Вже грає дзвін,
З дзвінниць гуде гук голосний;
До церкви йде гурток людей,
Христови честь несе, поклін:
Христос воскрес! (4).

Христос воскрес! Зближаєсь час,
Що по зимі тьми й гріха
Прийде свята життя весна, —
Воскресний день святий для нас:
Христос воскрес! (4)

БОЖЕ СОНЦЕ ЗАСІЯЛО

Христос воскрес — Христос воскрес!
Боже сонце засіяло,
Темні хмари розігнало,
Всю вселенну ogrиває
І нове життя вливає
Світлом Божим із небес:
Христос воскрес! (2)

Христос воскрес — Христос воскрес!

Радуйся, о Божа Мати,
 Діва чиста в благодати,
 Бо весела днесь новина
 Про Ісуса Твого Сина;
 Каже ангел із небес:
 Христос воскрес! (2)

Христос воскрес — Христос воскрес!

Мати Божа вість приймає,
 Свого Сина ожидає,
 Жде потіхи милой в болю,
 Та витає щасну долю,
 Повторяє серед слез:
 Христос воскрес! (2)

• • • • •
 Христос воскрес — Христос воскрес!

Церков Божа мир приносить,
 Воскресення нам голосить;
 Бога Спаса величає,
 І воскресну піснь співає,
 Пісню Божу із небес:
 Христос воскрес! (2)

Подано: *Богогласник*, Почаїв, ХІХ ст. — *Церковні Пісні*, Жовква 1920 (4-е вид.), стор. 23-38. — *Церковні Пісні*, вид. 5-е, Прудентопіль (Бразилія) 1951, стор. 35-49.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

Український Великдень являється окремою величиною, створеною Церквою і народом з декількох складників, які взаємно змішуються та творять одне ціле й неподільне. Приступаючи до визначення вкладу українських поетів до святкування Великодня, слід звернути увагу на такі його складники.

I. - ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ. — Це євангельський факт і істина про страждання, смерть і воскресіння Ісуса Христа, в цілій їхній повноті. Це основний елемент Українського християнського Великодня, довкола якого насколюються інші, похідні складники. Християнська проповідь Євангелії подбала, що цей складник ввійшов у душу українського народу без якихсь прикорочень, змін і толкувань. Український Великдень виростає на твердих євангельських основах, і зберігає цю основу в дальших наслоннях.

II. - ПАСХА ХРИСТОВА. — Це другий головний складовий елемент Українського Великодня, що постав з розвитком великодньої церковної служби-молитви, як вияв християнського культу. Наша церковна великодня тобто пасхальна служба в основному взята з візантійського Сходу, зазнавши тільки незначних доповнень чи коректив обрядового характеру. Богослужба Христової Пасхи є центральною для церковного візантійського року. Від неділі Пасхи мають свою форму 32 неділі року, в яких основний воскресний пасхальний мотив тягнеться золотою ниткою впродовж цілого року. В неділю Пасхи — цей мотив має свій вершок, оспівуючи на всі лади історичний і Божий факт: Христос воскрес! Цей елемент має глибоку поетичну форму, яку випрацювали щокращі християнські півці-поети.

III. - ВЕЛИКОДНІ СВЯТА. — Святкуючи євангельське воскресіння і Христову Пасху, народ брав у ній особисту участь, створюючи попри церковну богослужбову пісню окрему воскресну українську пісню, яка — використовуючи євангельські мотиви, — робить це свято більше неближене до віруючих людей, надаючи євангельським істинам людського душевного тепла і почувань. Цей елемент постав серед українського народу в новіших часах, а принайменше десь з кінця XVIII століття, головню серед католицької частини українського народу, в західних його областях, не без впливу латинсько-католицького світу та навіть і протестантської реформи, яка з сакраментального і церковного богослуження перейшла на службу слова-пісні. Очевидно, серед укр. народу цей складник зайняв тільки підрядне місце, вдержане в рамках правовір'я, зберігаючи нетknięною церковну богослужбу.

IV. - ПОБУТОВІ ОБРЯДИ І ЗВИЧАЇ. — До християнських великодніх складників дуже давно дійшли і складники українського народного побуту і звичаїв, головню пов'язаних з весняним періодом. Виявом того, між іншим, є постання українських великодніх веснянок тобто гагілок (в Галичині), тісно пов'язаних з святкуванням Великодня. Маючи свою окрему народну тематику: стріча весни, початок польових робіт тощо, вони пов'язуються часово з великодніми святами, і створюють спільно з ними одну народну цілість, визначаючи так також зміст Українського Великодня.

V. - НОВІША ВЕЛИКОДНЯ ПОЕЗІЯ. — Найновішим складником Українського Великодня стає українська індивідуальна великодня поезія, яка починає розвиватися в новіших часах, наближаючи Великдень головню до переживань і потреб цілої народної спільноти, просвітлюючи елементами віри історію українського народу новіших часів.

УКРАЇНСЬКІ ПОЕТИ

Б. І. Антонич

ВОСКРЕСЕННЯ

Дзвони грають зарання, бо зоря сходить рання,
Дзвони грають, вітають, бо зоря є ясна,
Дзвони грають зарання, від самого світання,
Дзвони грають, вітають, воскресає весна.

Дзвони б'ють без угаву, б'ють на радість, на славу,
Дзвони б'ють в п'янім герці, хоч замовкли, б'ють знов,
Дзвони б'ють без угаву, будять тишу імлаву,
Дзвони б'ють, бо в серці воскресає любов.

Дзвони б'ють невгомно, кличуть чудо містерії,
Дзвони б'ють срібнотонно, струмись радісних слів,
Дзвони б'ють самодзвонно, бо це духа й матерії,
Дзвони б'ють, гармонійний воскресає двоспів.

Дзвони грають, шовково, осяйно, барокково,
Дзвони грають, вся земля на привіт поспіша,
Дзвони грають шовково, будять сонячне слово,
Дзвони грають, бо моя воскресає душа.

БАВІЙ ОЛЕСЬ

ІСУС

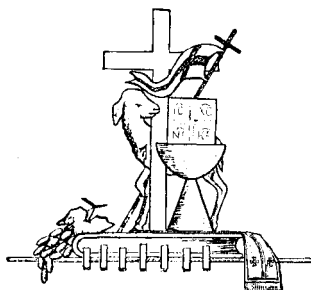
Безсмертя, щастя прагне людський рід,
З терпінь народу родиться Месія.
Діла великі душ великих плід,
Тому, Ісусе, Ти людства надія.

У всесвіті доглянув Ти тайн дно,
Що в людях Бог розкрив свою істоту,
Тому той Бог і ближні — то одно.
За віру ту ішов Ти на Голготу.

Ісусе, туга за добром для всіх
Вела Тебе, коли із ран Твоїх
Спливала кров на хрест, вінок терновий,

І змила з людських душ гріха провин,
Щоб люди йшли до святости вершин,
Пізнавши, що вся мудрість — у любові.

« Українське Життя », Чикаго 1965, ч. 14, ст. 1.

О. БАРВИНСЬКИЙ

ЯК ХРИСТОС...

Як на хресті страждав Христос розпятий,
Оттак і ти в страшнім своїм терпінню
Ведеш за свою волю бій завзятий, —
І оживеш в безсмертнім воскресінню.

Не сумнівайсь! Рокова йде година.
В розпуку чорну тільки не вдавайся,
На кров поглянь і щиро сподівайся
І кріпко вір: воскресне Україна!

« Америка » 1949, ч. 32, ст. 2.

ВАСИЛЬ БАРГА

ВОСКРЕСІННЯ

Розповідає сонечко про воскресіння мертвих.

Крізь білий холод промовляє
світило... Радісно! Від серця!

Йдучи з словами правди, сяє
та з золотого ллє відерця
тепло на землю, що спросоння
в лісах тумани видихає,
аж сиві. До небесного бездоння
дими встають, як отаря, над хатами.

І догоря

холодна тьма в дубах невітлич,
і гомонить проміння в мирних житлах.
В недільний день чи люд наш сміє
та мріяти, що Ти, золотохресная Софіє,
йому засвітишся в досвітньому тумані?

І згода й істина, що скрізь зоріє,
і мир — від неба будуть дані.

Розповідає сонечко про воскресіння мертвих.

Найменші діти йдуть гуляти
до дуба, що в новій короні
проміння золоточервоні
збирає. В чорнім, тиха мати
стоїть і дума невесела
приходить їй про рідні села.

Ох, добрий світе! нащо й щедрі
даруночки в різдвяну пору,
якщо синам Голгофу-гору

вказала доленька? Хай кедри
й каміння всіх пустинь чужих
дітей рятують — криють їх.
Розповідає сонечко про воскресіння.

« Америка » 1950, ч. 28, ст. 3. — « Шлях Перемоги » 1967, ч. 17-18
с. 1.

Яків Білоус

ДО ТЕБЕ ХРИСТЕ

Було щороку: великодні дзвони
І Воскресення світлий день,
Весь рідний край вгортали тони
Весняних, радісних пісень.

Звіщали дзвони радісну новину
І нісся голос до висот небес, —
Єднався народ в одну спільну родину,
В одну молитву віри, що Христос воскрес!

« Христос воскрес! » — раділи люди,
А серця щастям — повні вщерть.
« Христос воскрес! » — лунало всюди, —
« Смертю зборов неправду й смерть! »

О, не забути вас ніколи
Дні Воскресення в ріднім краю!
Тепер там горе і неволя,
Й тривожні вісті серце крають.

По днях наруги і знуцання
Воскрес Ти, Христе, в блиску слави.
До Тебе нині шлем благання:
Не дай загинуть у неслав'ї.

Не дай пропасти на чужині,
Дозволь побачить рідний край.
Дай воскресення Україні,
Хай розцвіте наш земний рай!

Хай знов щороку великодні дзвони
Звіщають Світлий День,
Хай землю всю вгортають тони
Весняних радісних пісень!

« *Наша Мета* » 1953, ч. 14, ст. 14.

ХРИСТОС ВОСКРЕС

« Христос воскрес », лунає дзвін,
Воскресла й вся природа,
І світ увесь — воскресний спів,
І радість і погода.

Лунав колись воскресний дзвін
На нашій Україні,
Тепер замовк, не дзвонить він,
А край ввесь у руїні...

Страждає — плаче Скорбна Мати
Над долею народу:
Коли воскресший Божий Сину,
Даш йому свободу?

Народ у муках, у тюрмі,
Тебе про волю просить,
Закуті руки у благанні
До Тебе він підносить.

О, Спасе наш, Ісусе Христе!
Рятуй нас, — загибаєм!
Як Ти колись, так ми тепер
У муках всі страждаєм.

* * *

« Христос воскрес », лунає дзвін.
Воскресла й вся природа,
І світ увесь — воскресний спів
І радість і погода.

Лунав колись воскресний дзвін
На нашій Україні,
Тепер замовк, не дзвонить він,
А край увесь у руїні...

« *Наша Мета* », 1953, ч. 14, ст. 15.

Славко Богун

ВЕЛИКДЕНЬ У КИЇВІ

Тихо сходить сонце з-за обрію,
Обливає золотом усе,
Хрест іскриться на святій Софії
І Богдана кінь у даль несе.

Та немов заснув, мов вимер Київ,
Лиш Дніпрова піниться вода...
Тільки князь Великий Володимир,
З сумом на столицю погляда...

Хоч мовчить, та не дріма столиця, —
Тихо зводить очі до небес,
І не сяють радістю обличчя,
Хоч сьогодні і Христос воскрес!

Бо не грають дзвони на дзвіницях,
Бо бряжчить лише по тюрмах сталь,
І тому сумуюча столиця
Задивилась у похмуру даль...

Так розбита молитесь в руїнах
Й те прохання лине до небес, —
Щоби знову в нашій Україні
Промінь світла Божого воскрес!

Ярослава Божемська

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Дзвонять дзвони, гомін лине
Ген, високо до небес,
Бо сьогодні День Великий:
З мертвих Божий Син Воскрес!
Дзвонять дзвони в Храмах Божих.
Чудо із усіх чудес —
Вже співають хором вірні
Радісне « Христос Воскрес! »
Встав із гробу, як в пророчих
Книгах сказано було,
І серця розбиті людські
Повднав Він ув одно.
Він зірвав гріхів окупи
І для нас готовить рай —
Із неволі, Христе-Боже,
Увільни наш рідний край!
Щоб і там без тюрем, горя
Воскресіння Твого день
Зустрічали наші рідні
Серед радісних пісень.
Щоб і там дзвонили дзвони,
В храмах Божих спів лунав,
Щоб раділа Україна:
« Воскресіння День настав! »

« Християнський Голос » 1963; - 1967. — « Церква і Життя »
1965, ч. 2, с. 11. — « Свобода » 1965, ч. 76, с. 2. — « Бджілка »
1965, ч. 1, с. 3. — « Наш Клич » 1966, ч. 11, с. 2. — « Новий Шлях »
1966, ч. 15, с. 23.

3. Борисполець

ВЕЛИКОДНЯ НІЧ

Христос Воскрес! — гудуть навколо дзвони.
Христос Воскрес! — лунає всюди спів.
Народ побожно б'є Розп'ятому поклони,
Природа молиться тихесенько, без слів...

Воістину Воскрес! — у відповідь несеться
З верхів'я гір, з лісів, степів, садів,
І серце так побожно в грудях б'ється,
І ніч такою дивною здається,
Що хочеться й собі молитися без слів.

В цю ніч порвалися кайдани-перепони,
Ця ніч — це нова ера на землі!
В цю ніч поставив нам нові закони
Той, що розп'ятий на хресті.

Ми віримо з того часу й донині,
Що Ти прийшов, щоб нас з гріхів спасти,
І ми благаємо Тебе в лихій годині:
« Нехай воскресне ненька Україна,
Розп'ята на хресті, як Ти! »

Кость Вагилевич

ПІСНЯ СПАСИТЕЛЕВИ

Поміж добром і злом не вперше
Затерлася вузька межа,
І споконвіку людське серце
Гріховна роз'їдає ржа...
І знов кривавим цвітом зла
Земля зелена зацвіла.

Як гай сухим осіннім листом,
Шумить гріхами людський рід.
Сівба, посіяна Нечистим,
Отруйливий зродила плід,
Як галузі саду рясного,
Всі душі вгнулися від нього.

І вже не сірка, не потопи,
Як за старих колись часів,
Лише любов свята розтопить
Отруйне оливо гріхів,
Любов сіяюча, Христова,
На жертви всі піти готова.

Вона тіль темряви розвіє
І принесе Новий Завіт.
На голову наступить Змія,
Що поневолив людський рід.
Рожеві виростить надії
Син Непорочної Марії.

Він як роса на цвіт зівялий
Із неба ясного впаде.
Як зірка, що її чекали...
Як сонце тепле, золоте,
Освітить сявом надземним
Ввесь світ теплом своїм блаженним.

Любов свята буде світити
Із ясних, як блакить, очей.
Не панувати — а любити,
Він урочисто прорече.
Хто хоче правити юрбою,
Хай первим буде їй слугою.

І людський рід, як буйна нива
Свої від вітру колоски,
Додолу голови похилить
Від слів тих простих і важких:
Не панувати, а любити,
Не зневажати, а служити.

Та хоч Він буде говорити,
Як ще ніхто не говорив,
І чуда між людьми творити,
Яких ніхто ще не творив,
Продасть Його апостол Юда,
І люд сліпий забуде чуда...

І той самий Єрусалим,
Той, що співав Йому «Осанна!»,
Зачне знущатися над Ним:
Судді, жреці, Каяфи й Анна
«Розпни!» — кричатимуть ураз,
«Хай кров Його впаде на нас!»

Та Він своє послання знає:
Для всіх народів на землі
Один Закон установляє...
І в темній гетсиманській млі
З Отцем Своїм веде духову
Свою сумну, святу розмову:

« Якщо така предвічна воля
Твоя, мій Отче, пресвята,
Нехай Твій Син у людських болях
Умре прибитий до хреста,
Щоб людський рід, в гріхах рожденний,
Побачив ясний світ надземний.

Нехай усі пророцтва й чуда
Доповняться Воскресним Днем,
Щоб лиш серця у людських грудях
Сповнилися святим огнем...
Для щастя людських поколінь,
Нехай так станеться. Амінь ».

І сталося: Пилат, правник
Поганського старого Риму,
Ізраїльський почувши крик,
Утратив волю на хвилину,
Умив свої суддейські руки,
І Божий Син пішов на муки.

Щоб людська правда слабосила,
Що як поранкова роса,
Свої краплини сполучила
Із Океаном в небесах.
Щоб зникло в світі зло вороже,
Щоб утвердилось Царство Боже.

О, Боже наш, Ісусе Христе,
Що людський рід від смерти спас,
Що Тіло дав Своє пречисте
І Кров святу проляв за нас,
Не покидай нас у недолях,
У наших слабостях і болях.

Рятуй у супротивних хвилях...
Надію, віру і любов
На душі нам, немов вітрила,
Напни, і правди хоругов
Нам підойми, немов маяк,
І рци: « Не бійтеся, се Я... »

І в супокійну ясну пристань
Направ наш темний корабель...
І дай щасливо нам доплисти
До наших батьківських осель.
І завжди з нами будь, Ісусе,
В зневірах наших і спокусах.

Збуди в глухому сумлінні
Покору, жаль і каяття,
Щоб ми пізнали у терпінні
Народне радісне життя,
І вірили в ясне спасення, —
Своє Державне Воскресення.

ВЕґА

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Пірнуло сонце в хвилі океану,
Юдейський край покрила ніч.
Скотились сутіні у яр Йордану
З гірських хребтів — стрімких узбіч.

Над обрієм мигтять сріблясті зорі —
Сіяють тереми небес —
Перлинами жахтить безкрає море —
На склонах гір іскриться блиск.

Каскадами спада вода Кедрону,
Біжить — стріба в понуру даль.
Прилине часом вітер з-над Ливану —
Завис в безвісті шакаль.

Заснув Єрусалим, дримають гори.
Таємна ніч розлила чар:
Проснувся Сіон під звуки увертюри,
Що ллється із небесних сфер.

Над обрієм миготять сріблясті зорі,
Сіяють тереми небес.
Незримий хор дзвенить в космічному морі:
« Христос Воскрес! Христос Воскрес! »

О. В. Величковський

ВОСКРЕСЕНЕ

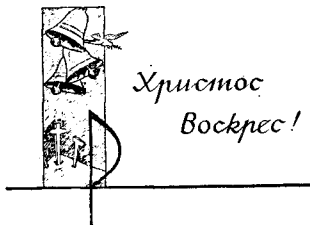
Христос воскрес! співає світ,
Співають серця всі,
Несеться радісний привіт
Йому з глибин душі.

Христос воскрес! Ликуй, земле!
Він смерть-гріх поборов
І сонце ясне, золоте
Тобі сяє знов.

Христос воскрес! Воскресла з Ним
І Божа благодать.
Дасть її вірним всім отсим,
Що жити в ній хотять.

Христос воскрес і все живий
Живе у всіх церквах,
Живе Спаситель пресвятий
У всіх святих душах.

« Правда », Львів 1939, ч. 15, ст. 6.

МИХАЙЛО ВЕРЕС

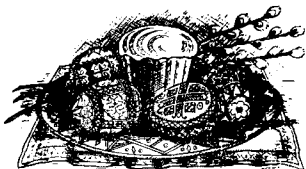
ПИСАНКИ

Спекла мама на Великдень
Біленькі паски,
А я куплю фарб і спишу
Гарні писанки.

Розмалюю на писанках
Квітки, ялинки
І роздам їх на Великдень
Поміж діточки.

А братові маленькому
Дам писанки дві,
Щоб качав їх по зеленій
Шовковій траві.

« *Наша Мета* » 1952, ч. 16, ст. 13.

ОЛЕКСА ВЕРЕТЕНЧЕНКО

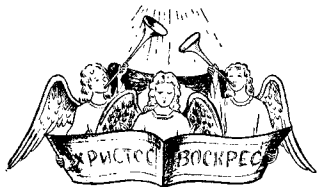
ХРИСТОС

Не християни — ми погани,
Де сильні сковують слабе,
Нехай на мене кине камінь,
Хто любить ближніх, як себе?

Я бачу скрізь лише наругу,
Сердець безодню, морок душ.
Одна людина мучить другу
І всяк кричить: «Мое! Не руш!»

У всі часи так є достоту,
Пощо ж діла Твої святі?
Дарма спинався на Голготу
І розпинався на хресті!

(Із книги «Дим вічності»). — «Новий Шлях» 1951, ч. 34-35,
ст. 2. — «Українське Слово», Аргент. 1957, ч. 14, с. 1.

Я. Вільшенко

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

Великодні дзвони дзвонять,
Пісня ллєсь: « Христос воскрес! »
І журбу і смуток гонять
В цей великий день чудес.

Наче промінь сонця ясний
Пітьму ночі продира,
В серцях усміх сяє щасний,
Гасне смуток і журба.

Дивна пісня ця змінє
Наші душі до основ,
В серцях наших процвітає
Тільки згода і любов.

Як широка Україна,
Де лиш ходу не зверни,
Скрізь немов одна родина,
Скрізь лиш сестри та брати.

Щоб так пісні цієї сила
Мала вплив в нас все життя,
Україна наша мила
Була б вільна все й сильна.

Хай вам, діти, в тямці сяє
Все ця правдонька свята:

Воля, доля там вітає,
Згода де веде діла.

Тож в воскресне, діти, свято
Ви зложіть святий обіт,
В своїх серденьках плекати
Все лиш ясний згоди світ.

Щоб, як вийдете вже в люди,
Серед горя, серед бур
Всі ви згідно несли труди,
І стояли наче мур.

«*Слідами Малої Святої*» 1957, ч. 2, ст. 16.

ВОСКРЕСНІ ДЗВОНИ

Дзвони, радости дзвони!
Скрізь ллються тони
До небес...
Голосять дзвони в перегони
Чудо чудес
Від дому до дому
Світови всьому:
Христос воскрес!

Злоті проміні ринуть
По небі синім
(Втік мороз)
Тепло в зелені вже долини
Й у срібло рос —

А пtiчка, струмочок,
Синій дзвіночок:
Христос воскрес!

Серця вірні Христови
У день обнови
До небес:
« Обнови, Боже, дай в любови! »
Чудо чудес
Сердець ніжні тони,
дзвони над дзвони:
Христос воскрес!

Разом серця в злагоді
Дзвони в народі
І в принос:
« Народе, згоди у негоді,
Любови рос.
І знов прийде доля,
Знов верне воля —
Воскрес Христос! »

Дзвони, радости дзвони!
Скрізь ллються тони
До небес...
Голосять дзвони в перегони
Чудо чудес
Від дому до дому
Світови всьому:
Христос воскрес!

ВІРА ВОВК

ДО ХРИСТА

Вже стільки літ, як люд мій безупину
Підносить хрест раменами Симона
І давить дерево, і пече корона
Моїх братів, розп'ятий Божий Сину!

Вже стільки літ! І сестри — як камина
Ідуть сумні крізь будяки й тернину,
Щоб дати — їм Вероніки хустину,
Вишивану в передсвітні години.

Громи б'ють мідні, тнуть холодні тучі.
Роздертий килим вівтаря багріє.
Настав вже час, клекочуть Богом хвилі!

... І діви, що олій несуть пахучий,
В трираменний свічник закам'яніють,
Як знайдуть білий цвіт в пустій могилі.

« Вільне Слово » 1967, ч. 17, ст. 9.

ІВАН ВОЛЯНСЬКИЙ

НА ВЕЛИКДЕНЬ

Грімким акордом дзвони грають —
Голосять радість на весь світ.
Туга і біль в душі зникають, —
Цвіте у серці ласки цвіт.

У церкві свічі воскові
Палають полум'ям ясним,
В склепінні в'ється, наче мрії,
Ладан-кадила сивий дим.

Могутня пісня перемоги
Летить у простори небес;
Щоб всіх людей з'єднати з Богом,
Христос із мертвих вже воскрес!

В проміннях сонця ранкового
Блищать узорі хоругов.
Вітають всі один одного
І братня родиться любов.

Сміється сонце в небі синім —
Обняло з радости весь світ.
Братам і сестрам в Україні
Воскресний шлемо наш привіт.

У ДЕНЬ ВОСКРЕСІННЯ

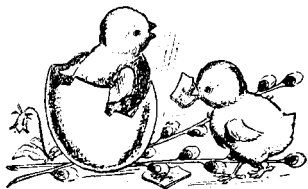
Христос Воскрес! Велика радість,
Лунає пісня з краю в край;
У славі встав Він із могили,
Щоб нас усіх повести в рай.

Христос Воскрес! І світло Правди
Розлилося на цілий світ, —
Встав з мертвих Той, що у любові
Терпів і вмер за людський рід.

Ні темний гріб, ані сторожа
Не заховали нам Христа;
Він тьму зборов і силу смерти,
Бо Він Творець і Пан життя.

Христос воскрес! Життя і Правда.
Йти за Ним Він кличе нас,
Бо Він наш Бог, надія наша
І наша поміч у кожний час.

« Християнський Голос » 1960, ч. 16-17, ст. 11. — « Наша Церква » 1967, ч. 2, ст. 45. (без третьої строфи).

ВІРА ВОРСКЛО

ВОЗРАДУЙСЯ

Возрадуйся, Христос воскрес!
Квітки розкрили очі,
пють сонця мед, блакить небес,
життя хвалити хочуть.

Новий кільчиться урожай.
Чиєсь святі Долоні
збирають смуток і відчай
і радість бє у дзвони:

Христос воскрес! Радій, співай!
В думках, в душі обнова.
Воскресе, встане Рідний Край
в багатстві, славі знову.

Не знищать леза блискавиць
думок з любови скутих.
Встають упавші вчора ниць,
знедолені й забуті.

Весна шумить, весна гуде
у всій красі й силі.
Христос іде! Христос іде!
Шепочуть квіти білі.

Покинутий, забутий хтось,
судом людей розпятий?
До нього теж іде Христос.
Для всіх сьогодні свято.

« *Наша Мета* » 1955, ч. 15, ст. 11.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Проясніло серце кожне —
Чорний лід зневіри скрес
І лунає переможно
Дзвін надій: Христос Воскрес!

Брунька, квітка, сонця промень —
Світ життю радіє весь.
Залунав весняний гомін
Скрізь — Воістину Воскрес!

Думка, мрія не загине —
Це зерно на ниві літ.
З мрії встане Україна,
Міт обернеться в граніт.

Воскресення — символ віри!
Смерть обернеться в буття,
Крізь листки торішні сірі
Устає в квітках життя.

« *Наша Мета* » 1956, ч. 19, с. 7.

АНАТОЛЬ ГАЛАН

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Не чути дзвонів Великодніх
В далекім краю — чужині,
Та серце сповнене сьогодні
Дзвінкою радістю мені.

Горі прямує дух зболілий,
Горі — до сонця, до небес,
І знов дає надію й сили
Звитяжний клич: Христос воскрес!

Христос воскрес! Нема й не буде
Величніших і глибших слів
Повік, аж поки йтимуть люди
Життям, просторами шляхів.

Модерних устроїв пророки,
Що відцуралися хреста,
Авже ж не зменшать ані трохи
Учення вічного Христа.

І ми, вигнанці непокірні,
Зневажені від світу хай,
Ждемо, що в обрядах загірних
Воскресне наш розп'ятий край.

І скрізь просторими шляхами,
Аж до сяйних небесних плес,
Полине віщими словами
Звитяжний клич: Христос воскрес!

Леонід Глібів

НА ВЕЛИКДЕНЬ

Усім, усім святих небес
Святий привіт: Христос Воскрес!
Довго діди його мовляли,
Друг друга щиро (при)вітали.

Летіли роки, сотні літ;
Линяв людської слави цвіт;
Руйнуючи земні митарства,
Мінялися царі і царства.

Живе, не вмере святих небес
Святий привіт: Христос Воскрес!
Ростіть, цвітійте, навчайтесь діти,
Вважать добро, людей любити.

Поглянувши на Божий світ,
Твердіть ви ще один привіт,
Щоб рівно йшла життя дорога:
Душа моя величить Бога!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес! Радійте діти,
Біжіть у поле, у садок,
Збирайте зіллячко і квіти,
Кладіть на Божий хрест вінок.

На вас погляне Божа Мати,
Радіючи, з святих небес,
Збирайтесь діти! Нум співати:
Христос Воскрес! Христос Воскрес!

« Шлях » 1960, ч. 14. — « Християнський Голос » 1960. — « Вільне Слово » 1965, ч. 17.

Р. М. ГРАБ

ВЕЛИКОДНЕ

Ой там в Україні брати однокровні,
мов скелі стовічні, — Христа не цурались,
терпінням святились, не злом багатіли
і ласки Господні знедолених гріли.

Ой, там за морями
ще іскри живі,
бо правди скрижалі
різьбились в крові,
в гарячій, кипучій
священних синів,
калиною стигла
від шуму вітрів.

У страстній Вітчизні та скорбній, прескорбній
церкви не яріли уранці світлами,
лиш очі — віконця спливали сльозами, —
і дзвони не грали, не грали, німіли
й благання воскресні у вись не летіли...

Жалі гайворонням —
Велик'дня нема!
У смутку і нарід
і мати-земля,
у чорній киреї
не рідна весна,
і жахом стоплодним
мара навісна.

Над Києвом ночі, неначе й не днів,
в димах темногривих клекоче безодня...
не бачить дитині краси Великодня,
не слухать у свято надійної пісні.

Так там над річками
мечами брехні
порубано щирість
і мрії ясні,
та дух нескоримий
чарує крильми
всіх страдників долі,
невільників тьми.

Ой, там в Україні провісні б'ють сили, —
хоч свято й не свято, — небесні хвилини,
то дзвонять, мов дзвоном, серця голубині...
Брат брата стрічає, душею стрічає
і дружньо, весінньо святками вітає.

Ой там за морями
ще віра жива,
ще правду велику
шепочуть уста,
шепочуть крізь сльози:
— Христос наш воскрес!
А небо відлунням:
— Воскрес Він, воскрес!

Остап Грицай

ХРИСТОС ЦАР

Бурхливий крик і стиск і метушня
І натовп у Пилатовій палаті...
Дрожить Єрусалим, померкло світло дня,
І десь Христос в неземно білій шаті,

Перед Пилатом Він. На суд це став Христос,
На суді лютої юрби Месія...
Стоїть там Божеський Син неба серед гроз,
Олицетворена Господня мрія.

На мить притихла глухом люта злість,
Мов тихне в пущах Сходу вихор Камзін:
Юрба чека, що Бог Син відповість
Пилатові на питання, чи цар Він?

І стало тихо тиш'ю тиш на морі,
Назустріч об'явлінню таїн правди...
І слухають з землею небеса і зорі, —
Христос же рік судді:

« Оце сказав ти! »

*

Во істину! Він цар царів для світу,
Короною — світліший всіх корон;

В началі цар, й Нового цар Завіту —
Весь світ Тобі, Месіє, царський трон!

О пресвятий, о не смертельний Христе,
Який могутній Ти, всевладний цар!
Навіки серце, ласкою пречисте,
Людству Твій Божий, Твій блаженний дар.

Ти цар Любови, ласк відвічних цар Ти,
Цар Милосердя, цар спочуть над нами,
Твоїх теремів не пильнують варти,
До Тебе, царю, все отверті брами.

Ти не ведеш воєн за владу, за престоли,
Не шлеш за них людей в кривавий бій!
Твої легйони — Словом світ збороли,
І світ скорився, світ, Месіє, Твій.

Це Слово Господа, Отця Твогого,
Всетворця Бога ген на небесах.
Господнє Слово, переможець злого,
Святим святий глагол в Твоїх устах.

І поки Слово й Заповіт Христа,
Весь світ, Спасителю, Тобі в ногах.
Світи всі Омофор Твій огорта,
Ти безлічею ласк, розвага всіх розваг.

Ох, так, Пилате, й ви, Пилати всі,
Що сидите ще й нині на престолах!
Гряде Христос во славі і красі,
Спасати світ із тьми неволі.

ПЛАЧ НАРОДУ

(На спомин Воскресної Неділі у Відні 1944)

Десь Відень і весна
і церква Свят-Варвари,
Великдень і врочиста Служба Божа...
на лан голів юрба людей похожа —
(й на площі ген
теж незліченні шари
народу зігнаного з України
на працю для німецького краю,
де пекло й Гітлер з Господом на прю) —
І враз немов симфонія з небес
уперш солодкий спів:
« Христос воскрес! »
Та в церкві раптом, плач...
Мов гейзер сліз без стриму,
Мов вибухнув вулькан із лона люду
жар-лявою, якої не забуду!
Та зрушив там
Ігенну серць незримо:
Лявіну туг, жалю і скарг розпуки
й каскади нерозкритих ще терпінь,
в яких лиш смуток, горе, тьма і тлінь...
Ох! Що за плач в те свято із небес,
як пронеслось уперш: « Христос воскрес! »

* * *

Та що, як вибухне той плач
бурунним гнівом,
і ми із вірою підемо за Христом?
І збуримо ущерть ворожюю Нініву
й отчизні здвигнемо злотистий трон-хором?

Т. Гуменюк, ЧСВВ

НЕ ПЛАЧ!

Сумні години болю ридання,
Що так зранили душу ІІ,
Вже проминули. — В неділю з раня
Воскрес Спаситель і всі свої
Приніс потіхи в зболілу грудь:
« Тішся, Маріє, біль-сум забудь! »

І ми забудьмо нашу недолю,
Все наше горе, слези, печаль! —
Досить терпіня та мечів болю.
На що будити у серцю жаль,
Коли радіє воскресший Спас —
Коли день щастя настав для нас?

Хоч біль ще вчора наче мечами
Ранив нам серце, душу вбивав —
Днесь веселімся! — Днесь Христос з нами,
Днесь для нас з гробу Він в славі встав,
Днесь щастя, радість приносить нам
Більш як найліпший отець синам!

Хотяй судилось нам полишити
І дім і рідних і вітчину,
В тузі прийшлося дні проводити,
Слезу проляти з віч не одну —
Радіймо нині, бо той щаслив,
Хто живань в терпіню з Христом прожив.

Всі наші слези, страдання, стони
Сплетуть нам в небі слави вінець.
І увінчає нас Бог в корони,
Коли терпінню прийде кінець.
Христос днесь в славі — з Ним будем ми,
Як лиш минеться життя зі слізми!

« Місіонар », Загреб 1915, ч. 4, ст. 28.

Ол. ҐЕРЕТА

СТРАЖДАЛЬНОМУ ІСУСОВІ

Твоїм терпінням покланяюсь,
Душею в слід за ними лину,
В гору Голгофту я вдивляюсь,
Там де страждав Ти, Божий Сину!

Вінець терневий наложили
Тобі — Цареві всего світу,
Та наругалися і били
Тебе Твої невдячні діти.

А Ти, щоб клятву з нас здіяти,
Приняв весь глум без нарікання,
Ще й дав себе на хрест прибити,
Щоб нас звільнити від страждання.

Тож просимо Тебе ми нині,
Прости і не дай нам в гріх упасти,
Щоб через людські провини
Не поновлялись Твої страсти!

О. ДАЛЕКИЙ

О, СТАНЬ МІЖ НАС!

Усе в цей день святе й весняне,
Так, як сонце, ясне, чисте
І тільки Ти, чому не глянеш
На нас, Воскресший з мертвих, Христе?

На всіх шляхах цілі століття,
Конав Ти на хрестах дубових —
Невже на серця, що як квіття,
Не впадеш поривом обнови?

Не прийдеш під дзвіниці наші,
Заквітчані в зелені липи?
Не даш воскреснути, хоч з чаші
До дна вже кожний гореч випив?

О, стань між нас, як в Емаусі,
Крізь двері увійди заперті —
Щоб збунтуватись кожний мусів
І заперечив право смерті!

Щоб — коли дні такі жорстокі —
Слова: « Я завжди, діти, з вами! »
Весняних громів мали рокіт
Над тими Страстей наших днями!

ВАСИЛЬ ДУБИНА

НА ВЕЛИКДЕНЬ

Стара церковця на узгір'ї —
Мого містечка Божий цвіт,
Що і в житті печально-сірім
Щасливо дивиться на світ.

В ній сили б'ють непереможні,
В ній затишок від бур і гроз...
І кожна весну на Всеношній
Там появляється Христос.

Його ми бачим на престоли
І відчуваєм в почуттях,
Він припиняє наші болі,
Він обнаділює життя.

А на світанку біля храму
Посвятим наші пасочки
І тепла радість буде з нами
І усміх соняшний легкий.

Ми розговіємося вдома —
Уся родина при столі,
І враз розвіється утома
І зникнуть зморщки на чолі.

Пливтимуть тумани, як гуси
По молодій траві у даль...

Христос Воскрес, моя матусе,
Моя ти радість і печаль.

Впаду в цей день я на коліна
І помолюся до небес.
Христос Воскрес, моя Вкраїно!
Христос воістину воскрес!

Шикаго 1958.

« Свобода » 1958, ч. 69, ст. 2.

М. ДУМАНСЬКИЙ

ЯК ВОСКРЕС СПАС!

Гей, бийте в дзвони, радість грає,
Проблеск життя!

Великдень волі!

Гуляє весна степом у полі;
Зелень пишаста, цвітів стос,
Бо на квітчастій волі

Воскрес Христос!

Вульканом сили, гартот хотіння
Вирвався Він з давних погроз!
Гуде земля, рокочуть в далі дзвони,
Горіє пісня співом октави;
У жарі серця воля тоне.
Весна! Життя на шляху Слави! —
Іде до нас побіди час
Гранітом сили й віри, що нам
З закутих сталєних там
Воскресе так Вона,

Як воскрес Спас!

Гнат Дядюренко

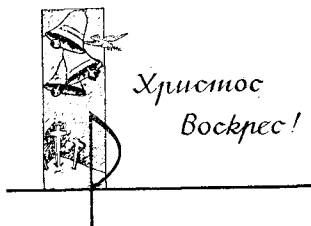
СПІВАЮТЬ ДЗВОНИ ВЕЛИКОДНІ

Співають дзвони великодні
над світлим маревом дібров.
О, день, який до нас прийшов,
ясний і сонячний сьогодні!

Усі шляхи, усі безодні
в краю чужім переборов...
Співають дзвони великодні
над світлим маревом дібров.

Десь дома ріки повноводні,
тепло пісень, жага розмов.
Сумує серце й квітне знов,
коли у ночі й дні Господні
співають дзвони великодні.

« Християнський Голос » 1952, ч. 16, ст. 2.

СМЕР

КВІТАМИ ВІТАЛИ

Квітами вітали
В неділю
Й здається всеціло
Віддали свої серця.
Співали: « Осанна! » —
Манна
Їм пригадалась
Давня.
А... в п'ятницю
« Розпни! »
Закричали,
Його крові жадали,
Й... розп'яли.
Ось доля Людини!
Й що хвилини
Повторяється вона,
Ця сама!
А опісля в днів три?
Смерти закон щез:
Він воскрес!
Як був сказав,
Із гробу повстав,
А тим, ... що у гробі,
Життя дарував.
Христос!
Він наш Спас!
На Його приказ
Задрижала смерть,

Й радості вщерть
Наповнялась земля.
Й завжди тільки в Бога
Наша перемога!...

« *Наша Мета* » 1956, ч. 19, ст. 15.

ВОСКРЕСНА ВІЗІЯ

(Тим, що впали за воскресення України — присвячую)

На Україні
В Карпатах, у лісах,
Там, де хіба тільки птах,
Перелетить, а людина
Не знайде,
Вони зібрались,
Дарма, що їх
Бандитами прозвали
Вороги Правди на землі!
Про них історія колись скаже
Слово своє тверде.
І героями їх назве
Оцих Спартанців
України.
Їхня слава гомонить
Вже й тепер,
Хотай той ворог чорнопер
Проглотить задумав
Україну!
А на окраю ліса,
У руках кріса

Держачи,
Задумався він
України вірний син,
Що боронить її від зла
Один із УПА.
Аж нараз посеред них,
Коли военний гамір стих,
З'явився Христос!
Не той маленький
Вифлеємський,
Із убогої стаснки,
Що перед Іродом
Утікав,
І на землі своїй рідній
Свого кутика не мав.
Не той понижений,
Опльований, забутий,
На хресті розпятий,
А прославлений
Цар великий,
Христос у славі
І Спаситель,
Цілого світу Вседержитель!
Ніхто не пізнав Його!
Того, що колись страждав!
А воскрес тепер.
Тільки той з УПА,
Що на варті був,
Він один почув,
Що хтось прийшов.
— Стій! Хто йде?
— Озовись! Яка кличка?
Як вояцька звичка
Вартовик спитав.
— Я є Христос,
Що вже воскрес

І Воскресення
Це я!
Як Ти Христос,
Мені скажи,
Молю Тебе й благаю:
Коли це вже прийде,
На що я жду,
За що стражду
І я і таких, як я,
Мільйони,
Вже стільки літ!
І на що жде
Наша Мати
Україна.
Коли й Вона
Воскресне й встане?
Христос сказав:
Ти добру дорогу
Вибрав, мій сину.
І всяку провину,
Як ще яку мав
Ти й кожний,
Що з тобою,
Вже кров'ю змазав.
— Сину, вір!
Ваше Воскресення
Не прийде даром.
Не спаде з неба
Вам як дар,
Не дасть його
Ніякий цар.
Воскресення не ждять
Даром від нікого!
Воскреснуть повинні ви
Самі.
Це ваш заповіт,

Це ваша путь:
Із лихом стати
Вам на прю!
А коли воскреснете
І я вас...
Поблагословлю.
І впав на коліна
Перед Христом,
Вартовик,
Отой з УПА,
Що боронив від зла
Україну.
Впав на коліна
І зрозумів...
І взяв свій кріс,
Що він його ніс,
І кріс обняв
І... поцілував.

Чужина, Р. Б. 1951.
« Наша Мета » 1953, ч. 14, ст. 15.

Богдан ЖАРСЬКИЙ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З щоденности глевкої твані
підносимо грімчастий тост:
Вставай із довгого чекання!
Воскрес Христос!

Усе гниле, мерзьке і чорне,
пекучий біль, знесилля стон —
на полум'яне юне горно!
Воскрес Христос!

У млу буденности примарну —
мов смолоскип обнови стос.
І в грі на алярм сурм пожеарних:
Воскрес Христос!

І світло-правда з мли повстане.
На місце талів, хмар і гроз
під вербель гімнів полум'яних:
Воскрес Христос!

« Українське Слово », Париж 1957.

М. ЗАВЕЛЛЮ

ВЕЛИКОДНА МОЛИТВА

Поглянув Син Божий з Хреста
На Матір в сльозах, на землі,
І жаль Йому Матері став
За муки і сльози Її.

« Іди, Моя Мамо, спочинь!
Сповняю я Волю Отця!
Воскресну я в Третій День,
Ти жди Того Ясного Дня! »

Ох, довгий був той трьох днів час,
Та Славний був Страстей кінець!
Твій Син, Мати Божа, Воскрес,
Приніс Тобі втіхи Вінець.

* * *

О, Христе Воскресший всім днесь!
Поглянь на Україну в катів!
Як Ти, по всіх муках Воскрес,
Вволи Їй Воскресення Днів!

Микола Зеров

ЧИСТИЙ ЧЕТВЕР

« І абіє пітель возгласи... »

Свічки і теплий чад. З високих хор
Лунає спів туги і безнадії,
Навколо нас — кати і кустодії,
Синедріон, і кесар, і претор.

Це долі нашої смутний узор,
Для нас на дворищі багаття тліє,
Для нас пересторогу півень піє —
І слуг гуде архиерейський хор.

І темний круг євангельських історій
Звучить, як низка тонких алегорій
Про наші підлі і скупі часи.

А за дверми, на цвинтарі, в притворі,
Весна і дзвін, дитячі голоси,
І в вогкому повітрі вогкі зорі.

« Шлях » 1952. — « Шлях Перемоги » 1954. — « Християнський
Голос » 1958, ч. 14. — « Укр. Слово », Пар. 1959; - 1966. — « Віль-
не Слово » 1960. — « Укр. Вісті », Ульм 1960, ч. 16.

СТРАСТНА ПЯТНИЦЯ

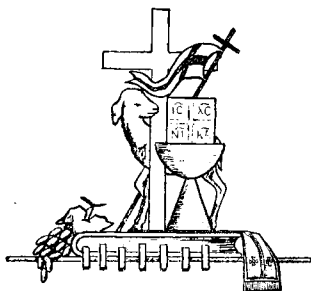
Благообразний муж з Аримафеї,
 Поважний радник, учень потайний,
 Господню плоть повив у пелини
 І до гробниці положив свої.

І от під чорне сонце Іудеї
 Мене провадять невловимі сні,
 Хвилює образів наплив рясний,
 Сумний ексод святої епопеї.

Спустилась ніч на Гефсиманський сад,
 Горби і діл, і військовий наряд —
 Все спить, все спить під синьою імлою.

І в теплих сутінках, мов ряд примар,
 Несуть жінки свій вікопомний дар:
 Ливан і нард, і мірру, і алое.

« Християнський Голос » 1952, ч. 15. — « Шлях Перемоги » 1954,
 ч. 9, ст. 5.

Іван Ірлявський

З ВЕЛИКОДНЯ...

З Великодня, що у дитинстві, мила,
Яснів мені близькою казкою,
я виніс стільки споминів премилых
наповненою чашкою.

Пригадую в садку його стрічали
увечері ми калаталами,
і бігли на дорогу, бистро мчали
в село віддалене.

В селі було так таємничо, рушно,
село не спало, а дивилося
до зір, на небо, на події суцці,
які і не снилися.

Вогнем займалися і вежі й бані
церков, і цвинтар із суніцями,
де розбивали ми у буднях дзбани
з мутними лицами.

Палали ватри, кликали до себе
старих і молодих задуманих,
і ніч була, немов в таємнім небі,
ясна, полумяна.

Шукав в ній кожний первісток любови
і щастя-цвіт під млою і зорями,
а я ловив утрачені розмови,
напровесні говорені.

А я ловив, бо вірив, що воскреснуть
з піснями урочисто-тихими,
розмови з мамою про перші весни,
теплом надихані.

Мені років дитячих не забути,
ані дорогу мамину:
На ній учила не коритись злидням
вона мене і жити працею,
із неї й тугу виніс до Великодня,
що кривсь в акації.
Великдень полишив мені у серці,
як вересень, троянди споминів,
а ця дорога про кохання перше
яскраві промені.
Пізніш на ній стрічав свої я весни,
жив серпнем в неспокійнім березні,
отам і пісня молода воскресла
моя для вересня.

(Із поеми « Вересень »). — « Новий Шлях » 1948, ч. 35-36, ст. 9.

ВЕЛИКОДНІЙ СПОМИН

Скільки літ проминуло, мій брате,
що не радість несли, а журбу.
Від дитинства багато я втратив
і багато в дорозі забув.
А прийде лишень рідний Великдень
в цвіті вишень, в коронах дерев, —
давня пісня об'явиться, вийде
і за серце ізнову бере.
В ній минулість, що чаром повита,
таємничість забута у ній,
її бачив в небачених видах
все на стежці білявій своїй.

На тій стежці справляли ми свято,
під зірками палили вогні,
тим то й мрій позістало багато
таких рідних та милих мені.
А тим дзвонам, що північ вітали,
свою тугу найперше дали
ми, як діти, що все те бажали,
що нікого в житті не знайшли.
Скільки літ проминуло від того,
всі пішли за водою, як сни,
як і день, що родився із Богом,
в наших серцях ясних.

(Із збірки: «*Моя Весна*», Прага 1940). — «*Новий Шлях*» 1948, ч. 35-36, ст. 9. — «*Америка*» 1950, ч. 27. — «*Наша Мета*» 1956. — «*Укр. Слово*», Париж 1966. — «*Христ. Голос*» 1967. — «*Шлях*» 1967.

К. В.

ЦЬОГОРІЧНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ НА УКРАЇНІ

В нас не дзвонять срібні дзвони по церквах
Ані в селах їх не чути, ні в містах.
І воскресних не співають в нас пісень,
Хоч сьогодні наше свято — Великдень.
Не вбілені наші хати та вапном:
Жах колує в нас над містом й над селом.
Не красуються дівчата у стрічках,
Шовком шитих, злотом битих сорочках;
Не рипочуть сап'янові чобітки,
Не стукочуть парубоцькі підківки.
Смуток ронить дрібні сльози під вікном,
Жах колує в нас над містом й над селом.
Воскресіння гимну, люди, в нас не чуть,
Його нути в облак синю вже не бють.
Все замовкло, все затихло — гей би спить:
Де-не-де дитя лиш спухле заквилить;
Де-не-де лиш при дорозі у рові
Громадянин кінчить тихо свої дні.
Де-не-де лиш гойкне з болю чоловік:
« Ой, нещасний, проклятуций цей наш вік! »
Замість церкви, замість храму в нас тюрма;
Замість свята Воскресіння — смерть страшна...
Наші муки бють жахливо в скрань небес:
І для нас Ти, Спасе світу, встав — воскрес!

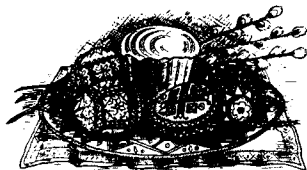
Едмонтон 5. IV. 1933.

Ігор Калинець

ПИСАНКА

Виводить мама дивним писачком
По білому яйці воскові взори.
Мандрує писанка по мисочках
Із цибулиним золотим узваром,
З настоями на травах і корі,
На веснянім і на осіннім зіллі —
І писанка оранжево горить
У філіграннім сплеті ліній.
То вже вона як дивовижний світ,
То вже дзвенить як згусток сонця,
Бувають буйно квіти у росі,
Олені бродять в березневім сонці.
І стилізовані сплітаються сади
У масві густих обрамлень,
Мереживом найтоншим мерехтить
Геометричний космацький орнамент.
...І я поплив у світ дитячих мрій,
На білі колискові оболоні:
Котились писанками із гори
Ясні сонця у мамині долоні.

« Наш Клич » 1966, ч. 11, ст. 3. — « Гомін України » 1967, ч. 18,
ст. 16. — « Вільне Слово » 1967, ч. 17, ст. 9.

С. КАЛИНЕЦЬ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Понад бори, ліси, гори, аж під небозвід,
Мов спів янголів лунає, на весь Божий світ,
Мов спів янголів лунає, та вторує дзвін!
Покривджених та гноблених тишить плач, стогін.
Що за пісня так лунає, ген аж до небес?
Це празників-празник нині, це Христос Воскрес!

Чуєш, нене Україно, той чудовий згук,
Що пригноблених вб'яє визволити з мук?
Тож сьогодні утри сльози і кривавий піт,
Вже введовзі ти засяєш в славі давніх літ,
Верне волю, кращу долю Той, що двигав хрест,
Це празників-празник нині, це Христос Воскрес!

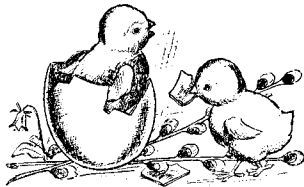
Як щезає дим в повітр'ї, тає віск в огни,
Так погібнуть з Великоднем твої вороги.
Світло правди побідить їх, розяснить тьма,
І ти, Нене Україно, станеш знов вільна!
Від Кубані по Сян пісня лине до небес,
Це празників-празник нині, це Христос Воскрес!

М. КАЛИТОВСЬКА

ВЕЛИКДЕНЬ

Збирає ранок ще холодні роси
і миє сонцеві усміхнене лице,
підуть, щоби зустрітися з Творцем;
обоє юні і простоволосі.
Хати ще сплять. І тільки діти босі
метушаться, щоб скоро в церкву йти;
святково будуть матері плести
стрічки ясні, у їхні білі коси.
Через поля, поміж пахучих рос
ітиме сам ясніючий Христос
у тиху церкву — кинувши свій хрест.
І тепла радість сповнить їх серця,
коли вітатимуть себе: « Христос воскрес! »
і разом з Ним славитимуть Вітця.

« Українське Слово », Париж 1953.

ПЕТРО КАРМАНСЬКИЙ

МІСТЕРІЯ ГОЛГОФТИ

За трицять срібняків продали
Царя, що всесвіт зве Своім.
Потім Його закатували.
А що Він заподіяв їм?

Коли з хреста здймали Тіло
Й до гробу клали похапцем,
Від жаху сонце почорніло,
Закрило пільмою лице.

І довершилася достоту
Найбільша із космічних драм:
По всі часи Господь Голгофту
Поклав основою під храм.

По всі часи все добре й гарне
Родитись буде з болю й мук;
По всі часи ніщо намарне
Не вийде з чистих творчих рук.

Юрій Клен

БОЖА МАТІР

Пішла степами й питала:
« Де мій син? Чи не стрівся він вам? »
(А по селах ставки — як дзеркала:
Божий простір веселим качкам).
 « Чи не стрівся вам десь на дорогах
Синьокий Христос?
Волосся у нього
Золоте, як осінній покос ».
Все питалася знову і знову;
Люди мовчки сахалися вбік,
(Лиш поважно дивилися вслід їй корови,
Пес безхатній за нею до царин прибіг).
За рікою спинилася на ниві
Дідуся, що гнідка поганяв.
Кінь істомлений голову сиву
На плече їй поклав (бо пізнав!).
« Чи стрічали його ви з дарами?
Чи вінчали його, як царя,
У високому білому храмі,
Де у вікна світила зоря? »
 — « Та невже ж тобі ще не сказали? »
Роз'явився корявий дідусь:
« На усіх перехрестях його розіп'яли,
І помер твій веселий Ісус.
Біле тіло його шматували.
Загинали над ним матюки.
І вовкам на поталу
Розкидали куски ».

Головою припала до гриви...
Враз метнулась назустріч зорі
(Дикі гуси крикливі
Закружляли над нею вгорі).
А за нею наздогін пожежі,
Диму сизого змії виткі.
Біжучи розгубила одежі,
І махали услід вітряки.
Вдалині над житами
Білим квітом гойдалась вона.
Осипалася там пелюстками...
Манячіла, щезала в ланах.

(З збірки: « Каравели »). — « Новий Шлях » 1951, ч. 34-35, ст. 1.

І. КМЕТА-ІЧНЯВСЬКИЙ

ОЙ, ДЗВОНИ-ДЗВОНИ

Ой, дзвоники — дзвони! Не чути
ні ваших сумних оповіщень,
ні радощів, святом розкутих:
Великоднів чи Благовіщень.

Дитинства, до ласки чуткого,
ви крила мрій-дум золотили.
До церкви несли легкі ноги,
що ранком росли, наче крила.

Росла й пісня церкви старої, —
День мовив, про щастя і чудо:
Воскресе! Воскрес Він... Хвалою
мале серце билося в грудях.

Ось ми на дзвіниці. Малята...
Дзвонар і до мене: дзвони й ти!
Ой, ті передзвони... І я там
ловив їх, мов серце молитву.

« Український Голос », Вінніпег 1967, ч. 17, ст. 9.

М. Ковальський

СТРАСНЕ

Вели Його.

Душа ридала, а чоло
було спокійне, як місяць.

І думали, гадали —
чи розп'ясти Його, а чи повісиль.

Небосхили вбрали вітер.

Гори й зорі вижидали,

з жахом ядали —

чи звершиться.

Оком хитрим

придивлялась Чорна Тінь,

закрита темною імлою

злою.

Ридання Матері беззвучні,

і кроки стомлені.

А йшла, чекала чуда —

чи звершиться.

Стискало груди невідомим.

В прийдешиє Тінь свою сторучну

од чорної чорнішу

протягувала млу.

А там,

де сльози Матері упали край дороги,

стомлені лілеї виростили

сніжно білі.

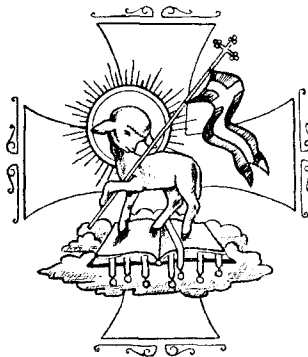
Розіп'яли.

Не самого.

Ще двох розбійників Йому стоваришили.

І серед реготу страшного,
коли цвяхи у ноги вбивали:
— Ні бо врагом твоїм тайну повім,
ні лобзання Ти дам, яко Юда,
но яко розбійник, ісповідую Тя...
Закотились очі. Обізвались громи.
Блискавками чорними
Розпрорізавсь світ,
— і свершилось —
за людський, за грішний рід.
А на обрію
проклята реготалась,
заливалась Чорна Тінь.

Тарнів 1921. « Українське Слово », Париж 1963, ч. 1118, с. 1.

Уляна Кравченко

ГОЛГОТА

Вже день... вже два
ведеться явно боротьба
добра зі злом
та світла з тьмою...
Ворожих сил Синедріон
про смерть Учителя рішає...
А верховіттям пал'ям розбуджених весною
пливе про Страсти спів-пеалом...

.

І юдина мара...
Прихильників трусливий тлум
і учнів розтіч... Плач Петра...
Слуг фарисеїв тисячна юрба
і сміх... і глум...
Руїнна чернь голодна крові:
— Ісуса нам!
— Распи, распни! — гукає.
Цей, що бажав рабів звільнити з тьми неволі,
що світу дав закон —

любови,

що рідний звеличав Сіон,
засуджений на хрест — на скон...

.

Голгота, місце страт
і чаші горечі самеє дно —

і Ад...

Шаліє зло,
 ликують темні власти...

 Великдень — тиждень страсти...

 З Голготи, місця страт
 гурт фарисеїв —
 вертає рад.
 Ликують вороги
 три дні і ночі три...
 Замкнули та припечатали —
 Любови Бога! (*)

 Обняла земний гльоб —
 тривога —
 дріжить і преісподня...
 Нечайно Світла сніп
 знімається у виж над гріб —
 Лунає радісно:
 — Воскрес!

« Дзвони », Львів 1932, стор. 161-2. — « Українські Вісті », Ед-
 монтон 1932, ч. 17, стор. 1. — « Світло » 1952, ч. 4, ст. 7.

(*) У гробі припечатана любов Господня!
 І земний гльоб обсогує тривога —
 дрижить і преісподня...
 Нечайно Світла сніп
 знімається у гору понад гріб —
 Лунає радісно:
 — Воскрес!

Через Твоє із мертвих Воскресення
 дай нам, о Христе,
 воскресення духа!
 Хай серце наше буде чисте,
 Душа хай буде біла...
 Дай воскресення тіла,
 і воскресення духа!

« Шлях », Філяделфія 1951, ч. 17, с. 2; 1959, ч. 16, с. 1.

СТРАДАЛЬНА МАТИ

І місяць осріблив вершок Голготи...
 І бачила у візії своїй Марія,
 Як тисячліття вихром пролітають,
 Йде поколінь нестримний хорівід,
 Мандрівники із радісним тремтінням
 Звертають очі словами: О Мати!
 Допоможи з душі окупи зняти
 В полум'я-жар любови — розпали,
 будь захистом!

.
 І чула відгомін з низів землі
 З тернистого шляху ... із України
 воскрес!
 Бо кожна істина у світі воскресає,
 Воскреснеш нам і ти, Батьківщино.
 Це там твоя Голгота — розп'ята ти!
 Із ран спливає кров — кати ликують,
 А зрадники кидають жереб — о хитон...
 А Юди — скрань соромом палить...
 О, не лякайся...
 За Юди чорний чин — жде Юду
 чорна плата...
 Нащадкам Каїна — один кінець...
 А ми — ми віримо,
 Страдальна Мати — матір'ю нам все була...
 Вона держить над нами свій покров...
 Складаємо всі жертву чисту
 І ясна полумінь іде в гору...
 Пятно межжусобиць — ми кров'ю змисм,
 Рабство та самолюбство викинем з душі...

Як Страдальна Мати — істині своїй
 Дітей своїх дамо у жертву...
 і здвигнеться з руїн Єрусалим!

« Праця » 1936, ч. 42, с. 1.

ЙДЕМО ЗА НИМ...

В ранне-весняне свято свят,
 По днях терпінь і гроз
 Воскрес Христос
 І владу смерти поборов!
 І кризь усі простори і віки
 Дзвенить і лунає зов —
 — Ходіть за мною!

.

І ми — ми молоді і радісні
 Йдемо за Ним, ідемо до мети!

.

Весь світ встає із сну, із мертвоти...
 Хто може світлу дати стрим?
 Окрилене створіння
 До животворного летить проміння
 І руки злі не звяжуть крил...
 І не придавить камінь
 Життя обновлених, стихійних сил...
 Живого духа не сховає гріб...
 Знімається, зірвавшись, дух
 На лет, на труд, на змагань шлях...

« Гомін України » 1964, ч. 19. — « Наша Мета » 1965, ч. 17.

НАД СОННОЮ ІЩЕ ЗЕМЛЕЮ

Над сонною іще землею
 Загомоніли дзвони всіх церков,
 Знімається віток зелена коругов,
 І квіти білі, як алмаз,
 Схилились перед Божим Сином,
 І гомонять: Воскрес Христос!
 Хай щезне туга,
 Хай радість превелика,
 Загостить в серденьку твоїм,
 Згадаєш місяця в княжому городі
 І церков, де хороводом на Великдень
 Ходить « Жучок » та « Воротар ».

« Лемківські Вісті » 1966, ч. 5 (54), ст. 6.

ЛУНАЄ ДЗВІН

Удосвіта на зелень піль
 Заграви блиск паде...
 Лунає дзвін, великий дзвін
 І вість у світ несе:
 — Минувся скрут!
 Розірвані закови,
 Радіймо всі —
 Весна! Весна!

.

Пишається, радіє нива,
 Дрібних комах юрба шумлива

Танок зачала в сьйві лук...
Метелики звергли кокони,
Спивають мед по довгім сні...
Цвітуть в осонню анемони,
Цвітуть і проліски дрібні...
Життя підносить свій прапор,
В природі радісний лунає хор:
Весна! Весна!

.
Весь світ встає зі сну мертвоти:
Вдягнувся птах у новий пух,
Знімається, зірвавшись, дух
На лет — на труд — на змагань шлях!
Ідемо до мети!
А дзвін лунає, дзвін гуде,
Віщує свято перемог,
Віщує Воскресіння!

« Вільне Слово » 1964, ч. 18-19, ст. 7.

ДЛЯ НАС ЛУНАЄ ДЗВІН

В цей День, в цей третій День
І голубинь небес,
І яра зелень трав,
І біла віточка вишень —
Все каже нам:
Воскрес! Воскрес!
В цей День, в цей третій День
І Правда і Любов
Перемогли брехню і люту злобу
І встав
Ісус Христос

У славі
 З гробу!
 У храмі з блисків і блакиту
 Знімається віток зелена хоругов
 На стебелинах
 Заблисло світло рос.
 І квіти білі, як алмаз,
 Схилились перед Божим Сином
 І гомонять: Воскрес Христос!
 Принижені, нещасні,
 Радіймо враз!
 Хай щезне туга...
 Берім сьогодні шати ясні
 І крашанки червоні
 У долоні,
 І стрічаймо друга,
 Вітаймо брата!
 Воскресла правда на хресті
 розпята...
 Хоч бачимо свій шлях
 У тернах,
 Але ми знаємо, по днях страждань,
 Голгофи —
 Йде Воскресіння День!
 Ми сміло ставимо життю чоло —
 Для нас у срібні дзвони
 Дзвонить джерело.
 Для нас лунає великодній дзвін:
 Христос Воскрес!

« Християнський Голос » 1950, ч. 15; - 1963, ч. 15-16. — « Католицька Акція » 1951, ч. 4. — « Америка » 1954, ч. 77; - 1966, ч. 69; - 1967, ч. 56. — « Наша Церква » 1955, ч. 4, ст. 11. — « Укр. Слово », Арґ. 1955, ч. 13. — « Наша Мета » 1956, ч. 19-20, ст. 13. — « Шлях Перемоги » 1965, ч. 17-18. — « Поступ » 1965. — « Народна Воля » 1967, ч. 17, ст. 7.

ЗАГОМОНІЛИ ДЗВОНИ

Загомоніли дзвони всіх церков!
Загомонів великий дзвін — скликун!
І гомоном своїм і низини і гори
Збудив на день обнов!
І неба синій склін
Палає в світлі лун.
Заволотився шлях.
Окрилене створіння
Вітає Сонце — Воскресіння!
І землю сіру вкриває квітом яр!
Загомоніли дзвони всіх церков!
Ті дзвони, що німіли
В говіння довгих днях.
Глибокий, чистий дзвонів зов
Вливає в серце віру:
— Минеться скрута й рідний люд
Візьме прапор в свої долоні.
І заживе.
Вже понад села, понад рунь загонів
Пливе-лунає радість в пісні дзвонів,
Лунає пісня, вість несе:
— Встав Божий Син!
Хоч три дні був у гробі.
Воскрес побідно через жертви — чин!
Устануть і останні.
Пірвуть ланцюх-саван на собі.
Пливе-кріпшає животворна струя,
Аллилуя!!!
У світлі храм-собор!
Лунає дзвонів хор!
Це дзвони, що німіли
В говіння довгих днях.

Це дзвони сили, Дзвони Воскресіння!
Зазолотився перед нами шлях.
В гору серця!
Співаймо на світанні!

« Америка » 1933, ч. 44, ст. 1.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

І сонце — як владика
У ризах золотих,
І радість превелика
В душі пригноблених, малих...
Скінчилось покаяння
І дні гріховної темниці...
Скінчився і говіння час.
Гудуть воскресні дзвони на дзвіниці...
Ті дзвони кличуть нас...
Берімо, сестроньки, в долоні
І писанки і крашанки червоні,
Радіймо враз...
Погляньте, сестроньки,
Біліє цвітом гілка
І хороводом ходить:
« Жучок » та « Воротар »...
Мигтить гагілка...
Відкиньмо, сестроньки,
Як камінь із душі тягар, важку пригнобу,
Вітаймо брата: — Христос Воскрес!
Отворений нам храм небес...

Скінчилися покаєння дні...
Христос життя нам дарував,
Не біймось ворожих лав,
Співаймо: Алілуя!

« *Шлях* » 1952, ч. 16; - 1959.

ВОСКРЕСІННЯ

Юрба перемогла...
І правда скам'яніла,
Понісся крик: « Розпни! »
І руки вмив Пилат...
Ликує зло...
І на узгір'ї Страт
Христос в вінку терневім
Схилив чоло...
« Юдейський цар »! —
Юрба ревіла,
Немов би скаженіла,
А Він — всеобіймаюча любов
Біль власний поборов.
Звершилась жертва чиста...
Радіють вороги,
Що правду погробили,
У гробі припечатана
Любов Господня...
І жах обняв весь світ,
І задрижала преісподня...
А в трете рано
Прояснилися неба стелі

І Він, любови Бог,
 Устав з-під скелі —
 Воскрес у славі...
 Христос воскрес!
 І правда так воскресне
 Із мертвих...
 В вінку терновім наш народ
 Хилить чоло,
 Та не лякаймося жертви,
 Щоб побороти зло,
 А з вірою в День-Воскресіння
 Йдуть до висот...
 Наш Третій Ранок —
 У соняшній заграві.

« Праця » 1938, 1954; - 1964. — « Світло » 1950, ч. 6, с. 21. — « Го-
 мін України » 1964, ч. 19. — « Вільне Слово » 1967, ч. 17, ст. 9.

ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ

До найсвятіших рук,
 Ісусе Христе,
 Принос складаєм чистий
 Із наших мук.

Поглянь, —
 Україна ген по Кубань
 Уся в хрестах, —
 В хрестах...
 При брязкоті заліз, кайдан...
 Ми молимо Тебе,
 Ми плачемо без сліз:

Щоб Правда нам воскресла,
Щоб волю нам принесла!

Ти перебув хресну дорогу,
Над смертю відніс Ти перемогу.
Мерців з могил збудив,
Тому нас вірою в життя скріпив.
— Хоч шлях в хрестах.
Прокинуться мерці із домовини,
Прокинуться і Мати-Страдниця
Із піснею побіди на устах!

Щезають з овиду злі хмари,
Світає ранок золотий,
Оділи небеса блакитні шати,
Розлилися весняні аромати,
Розвіяв тіні блиск зоріння,
Спливає повінь світляних іскор,
Життя підносить свій прапор:
День воскресіння України!

« Християнський Голос » 1967, ч. 18-19, с. 2.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Воскреслий Дзвін!
І ризи золоті,
Блиск свіч і сизий дим кадила,
Поклони до землі...
Слова святі:
Христос Воскрес! Христос Воскрес!

І радість у Вселенній...
І лине дух із храму стін
 у храм небес...
— О, Христе! Христе! Боже наш!
І ми... радіємо... і ми... ми віримо:
— Ти і для нас воскрес!

Благословен!

В серця вложи живої сили,
а камінь скинемо з могили
і перейдем геєнну...
Розкований у серці жар
 запалимо в огні!
Скріпи —
 а здвигнемо віктар!
Помилуй —
 а залунас і для нас
 Воскресний Дзвін!

« *Життя* » 1950, ч. 4, с. 3. — « *Шлях* » 1955, ч. 16. — « *Католицька Акція* », Едмонтон 1955, ч. 4.

Через Твоє із мертвих Воскресення
дай нам, о Христе,
воскресення духа!
Хай серце наше буде чисте,
Душа хай буде біла...
Дай воскресення тіла,
і воскресення духа.

« *Наша Церква* », Лондон 1956.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В цей День — в третє Рано —
Співаймо радісно: Осанна!
Блакит небес
І соняшне проміння

Звіщають нам:

Христос Воскрес!

Христос — у славі встав із гробу

Його всеобіймаюча любов

Перемогла ворожу злобу —

Своєю смертю смерть зборов.

.

Співаймо всі з глибин душі

Воскресний, радісний тропар...

Співаймо враз: Осанна!

Осанна Найсвятішій Владі влад!

Христос — це наша Сила!

Христос — у боротьбі із темнотою

Сам жертвував Собою —

Приняв Сам чашу болю,

Наповнену ущерть...

І нас не поглотить на віки смерть —

Не проковтне могила...

Христос — це наша Сила!

Хоч перед нами шлях —

Увесь в тернях —

На крилах віри наш народ

Змагається до світа — до висот.

Як воїни Христові

Сягаємо вершин,

Щоб Царство Боже — силою любови —

Тут оснувати через жертву — чин...

Христос, що протерпів за людство страсти —

Не дасть нам в темноті пропасти —

Він — не покине нас —

І в цей бурхливий час...

Надію в серці залишім

І вірмо в наше воскресіння...

.
 В цей День, в це трете Рано
 Співаймо радісно: Осанна!
 Христос Воскрес!

« *Голос Христа Чоловіколюбця* » 1947, ч. 10, ст. 15. — « *Життя* »
 1953, ч. 4, с. 3. — « *Праця* » 1955, ч. 13.

ОСАННА!

Христос у славі встав із гробу —
 Його всеобіймаюча любов
 Перемогла ворожу злобу —
 Своєю смертю смерть зборов.
 Співаймо всі з глибин душі
 Воскресний, радісний тропар,
 Співаймо враз: Осанна!
 Воскрес наш Бог, наш Володар.
 Христос у боротьбі із темнотою
 Сам жертвував Собою,
 Прийняв Сам чашу болю наповнену ущерть...
 І нас не поглитить на віки смерть,
 Не проковтне могила,
 Христос — це наша сила!
 Хоч перед нами шлях в тернах —
 На крилах віри молодий народ
 Зніметься ген до світла, до висот...
 Як воїни Христові сягаємо вершин,
 Щоб Царство Боже силою любови
 Тут оснувати через жертву-чин!
 Христос, що потерпів за народ страсти,

Не дасть нам в темноті пропасти —
Він не покине нас,
В цей День, в це трете рано,
Співаймо радісно: Осанна!

«Новий Шлях» 1950, ч. 27-28, ст. 1. — «Шлях Перемоги» 1959,
ч. 18. — «Нова Зоря» 1966, ч. 15.

ВГОРУ СЕРЦЯ!

Поблідла ніч остання
І досвіта
У молодій діброві
Задзвонили дзвіночки лільові,
Заграло жерело!

Загомоніли дзвони всіх церков!
Загомонів великий дзвін скликун!
І низини і гори
Збудив на день обнов
І щезла темнота і зло.

Вже неба склін палає в світлі лун.
Зазолотився шлях.
Окрилене створіння
Вітає Сонце Воскресіння!

І Землю сіру вкриває цвітом яр!
Загомоніли дзвони всіх церков!
Ті дзвони, що німіли
У довгих страстних днях.

А дзвонів зов
Скріпляє віру.

— Минеться скрута й рідний люд
Візьме прапор в свої долоні
І заживе.

Життя засяє райською красою
І залунає перемоги спів!
Вже понад села, понад рунь загонів
Пливе, лунає радість в пісні дзвонів
І вість несе:
— Встав Божий Син!
Хоч три дні був у гробі.

Воскрес побідно через жертву — чин!
Устануть і останні.
Пірвуть саван на собі.
Пливе, кріпшає животворна струя:
— Аллилуя!

У світлі Храм — Собор!
Лунає дзвонів хор:
Це дзвони що німіли
У довгих страстних днях.

Це дзвони сили. Дзвони Воскресіння!
Зазолотився перед нами шлях.
В гору серця!
Співаймо на світанні!

Євген Крищенко

ВЕЛИКОДНІЙ РАНОК

У чорні звої оксамиту
Ховала ніч останки зір,
Ударив дзвін! І нишком, скрито
Вона втекла в безодні гір.

Ударив дзвін! І зорі-перли
Посипались на небозвід,
Плакучі верби сльози втерли
Та з усміхом глядять на світ.

— Що сталося? — дивується море...
— Це свято свят, вершок чудес —
Звіщає сонце, — щезло горе,
Пропала смерть! Христос Воскрес!

— Христос Воскрес! — озвалися гори,
— Воістину! — гремить з небес,
Захвилювалися простори,
Відгукнулись: « Воскрес, Воскрес! »

Збудилися люди — сонце, радість...
Спросоння думають: « Невже ж? » .
— Мов ніч минула злоба й зависть —
Голосить дзвін — Христос Воскрес! —

На вулицях товпи народу,
Барвисті строї, писанки...

Дівчат співучі хороводи
Приготовляють гагілки.

Старенька церква оживає,
Блистить в іконах золота,
А над усім райдужно сяє
Любов Воскреслого Христа.

« Світло » 1967, ст. 91.

І ВІН ВОСКРЕС

(« Неможливе в людей, можливе є в Бога » Лк. 18, 27)

І Він воскрес! Хрестом любови
Він царство злоби розгромив:
Приборкав ад, порвав окови
Гріха, смерть смертю побідив!

Він лють тиранів, фарисеїв
Покірним серцем подолав
І кріпко взявши жезл Мойсеїв,
Нам шлях до волі показав.

За Ним ідімо! Крізь пустині,
Крізь жар, спрагу і рев вітрів
Прямуймо в далі голубині
До вод цвітучих берегів.

І прийде День, що Єрихону
Облудні мури затремтять,

Як від Карпатських гір до Дону
Воскресні дзвони заgrimлять.

І оживуть сумні пустелі,
Розвіється сибірська тьма,
У рідні вернуться оселі
Христос, Великдень і Весна.

* * *

Христос Воскрес! Душа радіє
І серце з Богом розмовля,
А ген за обрієм синіє
Мов рай обіцяна земля.

«*Нова Зоря*» 1967, ч. 13, ст. 1.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! Збудись, озвись воскресний дзвоне,
То пташкою щебеч, то громом загреми,
Хай линуть в рідний край твої святочні тони,
Бо вже Христос воскрес... Воскреснемо і ми.

Христос воскрес! Не час на горі і розпуку,
Співаймо гучно всі, хоч скрізь вогні пожеж,
Бо серед моря сліз, гармат жахливих гуку
Воскресне наш народ, як і Христос воскрес.

Христос воскрес! Радій сплюндрований мій Краю,
Хай великодний спів лунає до небес.

Хвилина! І кати так щезнуть, як щезають
Дими! А ти ликуй, співай « Христос воскрес ».

Христос воскрес, брати, між нами Він вітає,
Друг друга обнімим, бо радість ця без меж!
Простімо людям злим, хай Бог не памятає
Лукавих їхніх діл. Бо це ж Христос воскрес!

Христос воскрес! Збудись, озвись воскресний дзвоне,
Співай воскресний гимн могутніми грудьми,
Хай чують це нові тирани-фараони,
Що вже Христос воскрес... воскреснемо і ми.

Австрія, квітень 1945. « Світло » 1952, ч. 4, ст. 3.

ПЕТРО КАРПЕНКО-КРИНИЦЯ

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Ні біль чужий, ні серця власного розпука —
Сьогодні в день оцей, під відгук канонад,
Перед очима устають розпяття муки,
Твій хрест і ніч зловіща й Гетсиманський сад.

Рекли: Сконай! В життя шляхів Тобі немає.
Раділи: Вмер, на віки смерті впав до ніг.
Та Ти воскрес, як правда завжди воскресає,
Воскрес і смертю смерть у муках переміг.

О, чаша мук тяжких, терпіння невмолиме!
Нехай хрести підводять руки до небес,
Хай сад розпяття ще стоїть, а ми кажімо,
Кажім: « Христос воскрес! » — « Воістину воскрес ».

« Голос Спасителя » 1950, ч. 4, ст. 20. — « Християнський Голос » 1956, ч. 19, ст. 7; - 1966, ч. 15, ст. 1. — « Америка » 1958, ч. 62, ст. 1.

ВІКТОР КУПЧЕНКО

ПОДАЙ ЙОМУ СВОЮ ТИ СИЛУ

Христос Воскрес! Які ж слова ці
Могучі, світлі, любі, милі!
Враз він тобі — мов батько й мати,
Брати і сестри й друзі щирі.

Христос воскрес! І враз ти хочеш
Забути низке все й лукаве,
І йти в той світ, де все хороше,
Весільно-чисте, Боже, праве!

Христос воскрес! І враз здається,
Що кожне серце як лелія,
Як квіт вишневий! І райдужно
Горить-палає знов надія.

Христос воскрес! І пригадаєш
Своїх у краю ріднім, милім,
І в серці враз скипить розпука
І біль і гореч там зание!

Христос воскрес! О, Христе Боже,
Воскресший в славі! В Твої руки
Складаємо свої терпіння,
Зневагу, ганьбу, сором, муки.

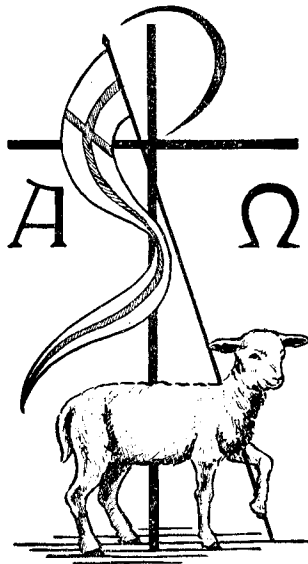
І в Світлий День Твого Возстання
Твої ризи край доторкаєм:

Дай люду Твому, Христе, пільгу,
Бо він знемігся вже до краю!

Подай Йому Свою Ти силу
Перетерпіти шал голоти,
Донести хрест свій аж до ціли,
Й зійти побідно із Голготи!

Тоді народ Твій заспіває
Тобі свобідну піснь возхвали,
Й Твоє Пресвітле Воскресення
Весільним гимном він прославить!

« Америка » 1941, ч. 45, ст. 1.

Роман Купчинський

І ТАМ І ТУТ...

І там і тут хмарки біжать,
Сміється вітер молодий,
Зелено руняться збіжа
І наливаються сади.

І там і тут ліси шумлять,
Весна клекоче в грудях рік,
Встає невиспана земля
І сипле іскри зпід повік.

І там і тут малює став
Далекі заграви пожеж.
І шепчуть спрагнені уста:
« Христос воскрес! » Невже? Невжеж?

« *Краківські Вісті* » 1941, ч. 83, ст. 7.

У ТРЕТІЙ ДЕНЬ

Ховається в провалля
Ширококрила тінь,
Відслонює світанок
Закриту далечінь.

Ще сонце не вставало
(Спізняється чомусь),
Що виповзе промінчик,
То знову назадгузь.

Мовчать гаї і поле:
Ні вітру, ні пісень.
Оглянулася п'ятьма:
Невже ж не зійде день?

І справді день не сходить,
Хоч проминула ніч ...
Ціла природа чує:
Гряде велика річ.

І враз піднявся грохіт
Десь від ядра землі
І сяйво як троянда
Розцвілось на скалі...

І сяйво як троянда
В каскаді срібних рос,
У золоті і сріблі:
Христос . . .

«*Католицька Акція*» 1954, ч. 4-5. — «*Наша Мета*» 1954, ч. 17, ст. 7. — «*Праця*» 1959, ч. 13-14. — «*Християнський Голос*» 1962, ч. 16, ст. 6.

ВОСКРЕСЕННЯ

І книжники і фарисеї
І збаламучена товпа:
« Він поправляв закон Мойсеїв,
Зате умер, забувсь, пропав! »

Занесли тіло в скельні зверти
 (Довкола сторожа і гнів),
 А Він — на третій день по смерті —
 Воскрес і сонцем заяснів!

І розлилась його ідея
 Цілющою водою в світ.
 Поправлений закон Мойсея
 До нині мов скала стоїть...

« Діло » 1936, ч. 81. — « Українські Вісті », Едмонтон 1965, ч. 16, ст. 3.

ВОСКРЕСЕННЯ

Сказав Христос: « Воскресну » —
 І в третій день воскрес,
 Поставив перед очі
 Найбільше із чудес.

Воскрес Христос із гробу
 І смертю смерть поправ,
 Приниженим, прибитим
 Надію вічну дав.

Хто в світло правди вірить —
 Поборе долю злу,
 І слабість одоліє,
 І відвалить скалу.

« Америка » 1960, ч. 72.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Умер Христос поганьблений, побитий,
І в гріб Його поклали на скалі.
Затьмився день і жах несамовитий
Струснув старі підвалини землі.

Здавалося, що правда вже не встане,
І не осяє темряви світів,
Що не Петро, а Юда загетьманить
Із зграсю обманців і катів.

Та в третій день, в бліді годину ранню
Хитнулася від грохоту гора.
Воскрес Христос із гробу по писанню
І шлях пробив до правди і добра.

І відгоді ніякий камінь долі
Вже не страшний для націй і людей.
В твердій борні чекають босі й голі
На сповнення леліяних ідей.

Бо кожному стоїть перед очима
Воскресний день розп'ятого Христа,
Коли скала двигнулася недвижима
І з гробу встала істина свята.

« Українські Вісті », Едмонтон 1933, 1950. — « Америка » 1958,
ч. 62; - 1959, ч. 82. — « Наша Мета » 1959, ч. 19; - 1964. — « Світ-
ло » 1960, ст. 160. — « Шлях » 1960, ч. 14. — « Життя » 1964,
ч. 4, ст. 15. — « Вісті », Брукселя 1967, ч. 5.

РОЗБИТИЙ ДЗВІН

В воскресну ніч, коли блакитна тиша
 Чекатиме на вістку про Христа —
 Піди над Збруч, над лиховісну річку,
 Припадь там вухом до землі!...
 Послухай... Гомін!...
 То вітер так у висохлім бодяччі,
 В розвалинах засуджених домів...
 Припадь ще ближче, нижче до землі
 І слух заострений пішли...
 Дзвенить щось глухо... ланцюги,
 Сибір, Соловки, всі шляхи.

А дзвін?... Соборний дзвін Софії?!...
 Мовчить. Німіє серце в ньому.
 З обдертої гетьманської дзвіниці
 Не подає вже голосу до нас.
 Розколений на двох.
 Дзвонив ним хто хотів.
 Один бив тільки в одну крису,
 А другий насміхався і — кулями з гармат.
 Мовчить тепер, розколений, наш дзвін.

Чи є на світі лік чудесний,
 Щоб загоїти рану дзвона,
 Щоб знов скупались наші душі
 В його цілющих яєних хвилях?!
 Є лік, що щілину залиє.
 Один-одним, дорогоцінний!
 То наша, не чужа, сердешна кров!...

І вірю я і вірмо всі, о браття,
 Що ми залиєм срібну крицю

Соборного, Софійського, одного,
Щоб він по віки не зати́х.
Тоді на горах на святих
До сонця блисне весняного
Хоч мільйон добутих з піхви лез...
А дзвін — як грім:
« Усім! Усім! Усім!
Христос Воскрес!! »

« Діло » 1935, ч. 110, ст. 1.

Анатоль Курдидик

ДЛЯ ПРАВДИ НЕМАЄ МОГИЛИ

Скиньте зимні криги, бо прийшла неділя!
Сонце ясно світить, вються сріблом пісні.
А на полі синьо розцвіло чар-зілля.
Гей! Ви всі! Хай крига в душі вашім трісне!

Тямте, що Месію гробом привалили
І товпа ревіла: Не встане! Не встане!
Він воскрес! Для Правди немає могили!
З тюрм вона воскресне! Розірве кайдани!

« Америка » 1935, ч. 50, ст. 1.

РАНОК

По хлопських тихих, бідних межах,
по жемчугах сріблених рос —
ішов (о, де ти, люта сило смерти?!)
хмаринкою до сіл Христос...

Поклонами ліси нагнулись,
бо тихо руку вгору зняв.
Дзвіниці співом захлиснулись,
коли на межах крайніх став.

Під церкву вітер вбіг досвітній
і на чолах газдів завмер.
Христос прийшов і ясновітлі
над нарід руки розпростер.

«*Наша Мета*» 1952, ч. 16, ст. 14.

ДЕНЬ

Це вже не будень ця днина:
небо обмилося біло
й ніби весела дитина
ген, аж під місто прибігло.

Місто сміється шибками
(з радощів? сонця? екстази?),
хочеться впасти устами
й розцілувати вас, базі!...

Можна би вітром упитись,
вчутися в соняшний гомін...
Як можна вірити й жити
серцем невірною Томи?

Хтось Превеликий і Світлий
з гробу важкого підвівся —
Браття! в цей ранок досвітній
вітром і сонцем молимся:

Дні в нас розбиті, пригаслі,
одні — понад пропастю кладка:
дай свої руки — о, ясні!
дай свої очі — о, батька!

« Діло » 1935, ч. 110, ст. 7.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ

... А коли нині грають дзвони,
то інші дзвони, Великодні.
Бо інші нині небосклони
і ясний світ цілий сьогодні.

Повітря мов пливе рікою,
що сріблом грає, пінить, склється —
о, ниво рідна! Над Тобою
Його усміхнене обличчя!

О, села рідні! Понад вами
Простер Він руки, ніби мати —
... і зсуває серце камінь,
щоб так, як Він, з могили встати...

« Католицька Акція » 1954, ч. 4-5, ст. 9.

АПОСТОЛИ

Це все за нами вже: Юрба,
що виє, кров'ю п'яна
і жах тортурного стовба,
і ніч лячна, нестямна,

Пилата присуд кам'яний
і три хрести широкі.
Ще досі нам полошать сни
тверді вояцькі кроки.

І ось на гробі є печать —
міцна ознака Риму.
Години втомлено стоять,
то знов, як річка, ринуть.

Бо де ж нам сила? Вартові
блестять мечами грізно.
І в'ється болем голови
сто сумнівів болізно.

Сховавшись за застави стін,
не знаємо нікого.
Самі розп'яті на хресті,
самі подібні Богу...

Брати мої! Це ми — вони
напередодні Пасхи.
Напередодні Дня Весни,
Дня Воскресення Казки.

СПОМИН

Старенькі липи край дзвіниці,
Базьками квітне кожна гілка,
Простори тонуть в пісні криці,
Мигтить кольорами гаївка.

Повітря пахне ніби квіти,
Небо як чаша меду повна,
Коли всі люди ніби діти,
Коли скрізь тиша невимовна.

Коли всі серця як у ритмі,
До всіх аж тягнуться долоні,
Коли всі браття в тій молитві,
Що ллється в річку з гирла дзвонів.

Коли на банях хрест яриться,
Деся так далеко сірі будні,
І серце спогадом міниться,
Як ярі ниви на полудні.

Коли Христос по межах ходить
Й благословенство носить в жменях,
І чорнозем надію родить
Про Всенародне Воскресення.

Простори тонуть в пісні криці,
Мигтить кольорами гаївка,
Старенькі липи край дзвіниці,
Базьками квітне кожна гілка.

Ярослав Курдидик

ВОСКРЕСІННЯ

Жахлива нестерпність і чорні години човгалися з трудом
З того часу, як Він, забутий всіми, лежав у скельнім гробі.
А на пагорбах дерева, кущі й трава покудовчена посу-

[хою —

Не в'янули, бо живими хотіли побачити надлюдську по-
[дію...

Між тими, що його катували, розп'яли і закрили в гробі —
Замість заспокоєння щораз то більша ширилася тривога...
Вони зжахалися, бо ж Він тепер тілом і своїм віщим

[духом

Повднувався на віки з Тим, що був йому Батьком і Бо-
[гом...

Над досвітком почала тремтіти мовчазна і глуха земля,
А камінь-велетень, що закрив щільно одвіря до гробу —
Відкотився і, падаючи, розбивав і розтирав усе на порох,
Що могло б закрити найбільш величне, святе і торжет-
[венне!...

І враз загорівся овид не від світанку і променів сонця,
А від Білої Постаті, що з'явилася і вийшла десь з надрів
[ночі —

І сторожа, що допомагала його розп'яти, попадала з
[острахау —
Побачила і зрозуміла, що не можна розп'яти, ні правди,
[ні Бога!...

« Поступ » 1965, ч. 16-17, ст. 5. — « Свобода » 1967, ч. 53, ст. 3.

О. Б. Курилас

ВОСКРЕСНИ ГОСПОДИ!

Воскресни, Господи!
Крізь темряву сімох віків
До Тебе кличем, просим долі!
Царю небес, Царю царів,
До Тебе кличем, просим волі.
О, Господи, о, Господи,
О, воскресни і землю суди!
Народам сонце Ти послав,
Нема його лиш в Україні.
Нас лютий меч розшматував,
І зойки в нашій всій родині.
Бездомні, скорбні лежимо,
В московській темній домовині.

О, Господи, о, Господи,
Майбутнє наше розясни,
Дай волю й долю Україні!
О, Господи, о, Господи.
О, воскресни й землю суди!

Тебе благаємо в сльозах
Серцями нашими, не лиш устами,
В'язні ж в тюрмах, мертві в гробах
Тебе благають разом з нами:
Україну нашу воскреси,
Щоб жила для Твоєї слави!
О, Господи, о, Боже доброти,
О, воскресни й землі суди!

« Українець » 1959. — « Українське Слово », Париж 1959. — « Голос Спасителя » 1961, ч. 4, ст. 7. — « Християнський Голос » 1962, ч. 16. — « Шлях Перемоги » 1962. — « Наша Мета » 1964, ч. 18.

ТЕОДОР КУРПТА

ПІД ГОМІН ДЗВОНІВ

Яке велике і надхненне свято,
Горі імієм стужені серця!
Воскресла з мертвих вічна Правда ця,
Яку за правду мучено й розпято.

Вся книга дій сповнилась до кінця
І встав Христос на згубу Юд, Пилатів,
І спільно з Ним — так кожен мусить встати,
Хто знав біль тернового вінця.

Всесильний Христе! Крізь вогонь і дим
Ми чуєм кроки сонячні й квітучі,
І бачим день у золоті і в мірті...

Над трупом ката стань з лицем святим
І, як колись, промов, Людинолюбче,
Німих серцям: Не спіть! Чатуйте! Вірте!

« Українське Слово », Париж 1953.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Так знов на далекій чужині приходиться в смутках без-
[мірних
Нести по невидних дорогах блаженної звістки вогонь,
Що Бог наш воскрес вже із гробу, і Пасха явилася Вірних
Для вірних, що вийшли у вірі терпіти за славу Його...

Доводиться друзям казати, що скоро явиться між нас Він,
 І руки пробиті покаже, і « Мир вам » до нас прорече,
 І наші ісцилить всі близни і рани, без форми і назви,
 Та світлим дотулиться перетом до наших погаслих очей...

І знов на шляхах непрохідних злинаєш за обрій думками,
 Де в золото-синявій далі багріє свята сторона,
 Де досі на гробі Месії лежить ще незрушений камінь,
 І учні в темницях чекають Його воскресенного дня.

Злинаєш у рідні оселі, де вічно наш віддих і поклик іде,
 І в кожну заходим криївку, під кожен закровлений мур,
 Де постріл з нагану чекіста віщає вже близький Великдень
 Тим всім, що, задивлені в Нього, голосять осанну Йому...

Злітаєм до Рідного Краю, де бурі, дощі й завірюхи,
 І кличем: О, чуй, Україно, твій день воскресення встас...
 Салют свій, Квітну Неділю складає не лиш тобі Мюнхен,
 А тисячі міст і місцевин, де б'ється лиш серце твоє...

Холодний наш п'ятий Великдень... Б'є вітром з засні-
 [жених гілок,
 І тільки з душі, що відкрита, виносимо квіти гагілок,
 І тільки зі спогадів дальніх вирізьблюєм Боже Лице...

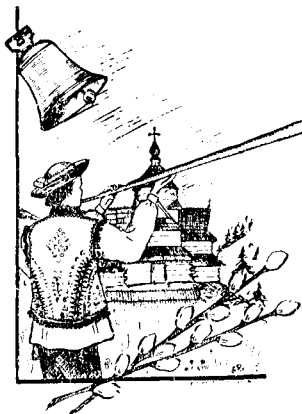
Прийди, появися, Воскреслий, промов нам нечуване слово,
 Чекаєм воскресення Правди, що гнівно розп'ята на хрест,
 Хай серце наповниться світлом, і віра доспіє, як овоч,
 Хай туча на слово « Воскрес Ти » — нам скаже: « На
 [правду воскрес!... »

ВОСКРЕСЕННЕ

Радійте серцем нелукаві,
Воістину Христос воскрес
І лиш остався слід кривавий
Свідощтвом чуда з всіх чудес,
Осталась Правда ця небесна,
Що все по страстях — мить воскресна.

Христос Воскрес! В цей мент бурунний
Горі іміємо серця!
Думки напружуймо, мов струни,
Бо Син Небесного Отця
На воскресенну ту подобу
І нас колиєсь пробудить з гробу.

« Америка » 1940, ч. 48, ст. 1.

Богдан Лешкий

ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ

Велика Пятниця. Голгота,
 І хрестне дерево. На нім
 Христа розпяли. І по всім.
 Шумить схвильована голота.

.

« Це цар наш?! Ха, ха, ха! »
 Й до дому
 Єрусалимці розійшлись,
 А що буде колись-колись
 Тоді й не снилося нікому.

.

Велика Пятниця. Дрімають
 На вежах дзвони. Скільки лиць,
 Немов ходячих плащениць,
 Побачиш нині в нашім Краю.

« Америка » 1933, ч. 44, ст. 1.

НА ГОЛГОТУ

Голгофта, хрест,
 Страшні криваві сні...
 Товпа реве:
 « Расни! Расни! Расни! »

І розпяли...
На голові вінок,
По каплі кров
Спливає з колючок.

Товпа реве:
« Коли Ти Бог еси,
То злізь з хреста
І сам себе спаси!

Якщо не Бог,
А лиш юдейський цар,
То військами
На ворогів удар!

А Ти мовчиш,
Здрігаєшся, мов трус, —
Га! Ти не Бог,
Лиш Назарей, Ісус! »

* * *

Голгофта, хрест,
Страшні, криваві сні...
Прости їм, Боже,
Бо сліпі вони...

« *Краківські Вісті* » 1940, ч. 31, ст. 3.

СТРАСТІ

Шибки у вікнах, мов безсонні очі,
Мигтять крізь мряку. В церкві люда повно.
Стоять покійно, тихо, молитовно.
Замовкли дзвони.

Глухо тарахкоче
 Калатало біля дзвіниці. Наче
 Говорить щось і сердиться, — не плаче.
 Не плаче, знає: тут одно — « не впасти!
 Хоч світ дрижить, не похитнутись!... » Страсті...

« *Краківські Вісті* » 1941, ч. 83 (239), ст. 1.

ПЛАЩАНИЦЯ

На відшибі від битої дороги
 Старенька церква. В церкві плащаниця,
 На ній Христос — пробиті руки, ноги.
 Давно замовкли дзвони на дзвіниці,
 Лиш вітерець крізь двері, десь від гаю,
 Розсіє запах зораної ниви,
 У вікна зорі з неба зазирають,
 Долиною туман снується сивий.
 А у тумані — привиди, чи люди?
 Ідуть і каються, і б'ються в груди:
 « Прости нам, Боже, о прости нам, Христе,
 Що Ти за нас перетерпів ці страсти... »

 В старенькій церковці біліє плащаниця,
 Ще ніч сповила Божі руки й ноги,
 Та ночі край, на день благословиться!...

« *Поступ* » 1965, ч. 16-17, ст. 1. — « *Вільне Слово* » 1967, ч. 19, с. 3.

ПЛАЩЕНИЦЯ

Не знаю, дійсність це, чи тільки сниться
На відшибі від битої дороги
Старенька церква. В церкві плащениця,
На ній Христос. Пробиті руки й ноги,
Вінок терновий голову стискає,
На зимні плити кров з тих ран спливає.

Крізь двері вітер забіжить від гаю,
Розсіє запах зораної ниви,
Крізь вікна зорі з неба зазирають,
Туман снується долом сивогривий,
А в тумані тім — привиди чи люди?
Ідуть, і каються, і б'ються в груди:

« Прости нам, Боже, — о, прости нам, Христе.
Що Ти за нас перетерпів ці страсті,
А ми обличчя Твоє промінисте
Затьмарили й воно тепер імлисте,
Не сяє вже, не світить, мов огнистий
Дороговказ, — прости, прости нам, Христе! »

На відшибі від битої дороги
Старенька церква, біла плащениця,
Ніч оповила Божі руки й ноги, —
Та ночі край, на день благовіститись!...
Не знаю, дійсність це, чи тільки сниться —
Ця церковця й ця біла плащениця?

БІЛЯ ПЛАЩАНИЦІ

Тямлю як дитиною малою,
Нарвавши фіялок синіх між гробами,
Росистих, свіжих, а сумних, як очі
Сиріт бездомних, біг я в церкву нашу,
Стареньку мохом порослу церковцю.
Там, перед царськими воротами на плиті
Лежав Розпятий.

Руки мав пробиті,
Ноги і ребра, а кров неповинно
Спливала каплями великими важкими
На хустку білу, білу як сніг свіжий.
Свічки воскові в головах горіли
І пахло свіжо наткане чатиння...
Сільського маляра рука невчена
Уміла стільки смутку і терпіння
І стільки жалю в це лице вложити,
Що кождий, в кого серце не з каміння,
Мусів здригнутися в душі і приклонити
Коліна перед Тим, що так хотів терпіти
І вмерти, щоб нас спасти від смерти.
Тямлю, неначе це було би нині.
В душі дитячій я згинав коліна,
Клякав на плиті біля плащаниці
І клав на рани Божі ті фіялки сині...
Тямлю, неначе це було би нині...

СТАРОСВІТСЬКА НАША ПЛАЩАНИЦЯ

(Забутим малярам присвята)

Із гір сніги спливають, сонце світить
І цвітуть у лузі первоцвіти.
Вітер небом гонить хмари сиві,
Як степами коні буйногриві,
А на нивах жито і пшениця
Ізмарагдом ясным зелениться.
Тільки в храмі Божім на камінню,
Ніби привид в сні тривожнім сниться —
Старосвітська наша плащаниця.

Не живе мабуть давно, давно вже
Той, що пресумне обличчя Боже
Малював, — не пензлем і красками,
А своїми щирими думками,
І не золотом святі глаголи
Він писав, а тільки серця болем,
Брав з душі терен і глогорожу
Щоб сплести вінок на голову Божу,
Щоб своїм натхненням щирим, чистим
Зобразити Твої муки, Христе.

Проминуло літ, мабуть, чимало,
Вже й сліду по малярі не стало,
Ніби камінь в воду впав, — здається,
Він нікому більше й не присниться.
Лиш в Велику Пятницю, щороку,
Виринає з забуття потоку
І на образі Христа у гробі
Людам знов пригадує об собі, —
Ніби привид в сні тривожнім сниться
Старосвітська наша плащаниця.

КІНЧИМ ЖАЛОБУ

« Христос воскрес із гробу! »
Кінчим жалобу,
Втираймо сльози з лиць,
І перестаньмо зітхати!
Юди, Каяфи, Пилати
Упадуть ниць,
І за приміром Христа,
Воскресне правда свята,
Відкине камінь нагробний, —
Бо це був тільки знак пробний, —
Правда сильніша над все —
Христос воскресє!

Грайте дзвони в перегони!
Ріки, гори і кордони
Най почують благовість,
Що надходить добрий гість.
Добрий гість, благий учитель,
Правди й волі воскреситель,
Лікар душ прибитих горем,
Що несе здоровля хорим,
Що надії зерно сіє,
Піднімає тих, що мліють,
Що згубили віру в силу,
Задивилися в могилу,
Позабули чар життя
В темних дебрах отупіння,
Як колоди, як каміння.
Всіх Він їх підносить з мертвих,
Вириває з узів смерти,
І крізь ріки крові й поту,
Крізь терпіння і Голготу,

Крізь зусилля повсякчасні
З вірою у сили власні
Допроводжує аж там,
Де їх дім і де їх храм!

· · · · ·

« Христос воскрес із гробу! »
Кінчим жалобу.
Втираймо сльози з лиць,
І перестаньмо зітхати!
Юди, Каяфи, Пилати
Упадуть ниць,
І за приміром Христа,
Воскресне правда свята,
Відкине камінь нагробний,
Бо це був тільки знак пробний, —
Правда сильніша над все
Христос воскресє!

« Діло » 1929, ч. 99, ст. 1. — « Америка » 1951, ч. 82, ст. 3.

ЛИСТ ДО РІДНИХ

Мої ж ви рідні, мої з хреста ізняті
Й покладені в нову чужу могилу.
Хоч бенкетують в вашій рідній хаті,
Триумфом п'яні вороги завзяті,
Не в них, а в вас я чую вічну силу.
Прийде момент і відвалиться плита,
А воїни, озброєні брехнею,
Упадуть ниць; зніметься правда збита,
Скатована, рядом смертельним вкрита,
Зніметься, встане — й світ піде за нею.

« Америка » 1956, ч. 86. — « Праця » 1957, ч. 16-17. — « Народна Воля » 1966, ч. 14.

ПРИГАДУЮ СОБІ...

Пригадую собі, як семилітнім хлопцем,
Нарвавши на Валах фіялок синіх,
Росистих, свіжих, а сумних, як очі
Сиріт бездомних, біг я в церкву нашу,
Похилену, стареньку, мохом порослу.
Була Велика Пятниця, день смутку.
Ворота царські замкнені, на плиті
Перед воротами царськими розпятий
Лежав Христос.

З долонь Його пробитих,
І з голови, з-під колючок тернових
Спливала кров.

Горіли свічі ярі,
І дим від них, як серпанок снувався,
Блудив по церкві.

В головах стояли
Ялички дві, помежи плити ткнуті,
І пахли. Тихо було і святочно
Перед лицем великого терпіння
Й святої жертви. Від села, крізь двері
Вбігав далекий гамір, відгук бою,
Що день і ніч йде за життя безвпинно,
А крізь вікно відчинене вливався
Від цвинтаря спокій гробів, мир-мира.
До ніг Христових клалось сонце ясне,
Але Його воно вже не огріло.

Лежав такий знеможений, нещасний,
Що дивлячись на Його годі було

Перед терпінням ніг не приклонити.
Пригадую собі з яким тремтінням
Душі, цілуючи Христові ноги,
Клав я фіялки біля плащениці,
Щоби хоч тими квітками дрібними
Його великі муки облегшити.
А нині?

Нині стоячи над гробом
Господнім в церкві камяній, у місті,
І дивлячись на тих, що йдуть до Нього
З шепотом молитви на устах, а в серці
З притаєним бажанням злости й мести,
Я не квітки складаю, а питання
Гірке й тривожне, як колись питався
Поет, Пророк наш: Йсусе, Христе Боже,
За що і за кого Ти розпинався?

« Діло » 1937, ч. 95. — « Америка » 1967, ч. 56, ст. 5.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

« Христос воскрес! Христос воскрес! »
Що ви сказали? — Проби!
Та ж мимо всіх його чудес,
Мимо божественних слівес
Його ви скрили в гробі...

Той гріб — то тьма, той гріб — тюрма,
Той гріб — кайдани, кнути, —

І доки правди в нас нема,
І доки в грудях лід-зима,
Йому не воскреснути!

* * *

Немов ввижається, мов сниться
Старенька церковця. На плиті,
Поміж лямпами Плащениця:
Вінок терновий, бік пробитий...

Криваві обіймаю стопи,
Перед страданнями корюся,
Ах, окропи мене ісопом,
Хай паче сніга убілюся!

« *Краківські Вісті* » 1940, ч. 32, ст. 1.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

I.

Вже по Всеношній, вже по Службі Божій,
Виходять люди з церкви і кругом
Живим, неплетеним вінком
Стають на цвинтарі, веселі, гожі.

Жінки як мальви, а дівки як рожі.
Стоять поважно над своїм добром
І ждуть, аж вийде пан-отець з хрестом
І посвятить їм тії дари Божі.

Спішіться, отче! Рік цілий чекали
Вони на тебе превелике свято.
Орали, сіяли, косили, копали.

Так сорок днів щось постили завзято
І знову рік цілий прийдеться ждати,
Нім надійде таке велике свято.

II.

« Христос Воскрес » дяки співають,
Пан-отець кропить, над село
Весняне сонце підійшло,
І квіти пахнуть, дзвони грають.

Щасливі ті, що паску мають!...
Газдині в біле полотно
Склали посвячене добро,
Мужам завдали і манджають.

Між ними підросток-хлопчина
На силу двигає свячене,
Аж ллється піт і гнеться спина.

Та занесе... Він ще дитина...
Торік покійні несли тато...
Тепер на нього черга, нене!

« Шлях » 1954; - 1959. — « Америка » 1955; - 1958. — « Українське Слово », Арґ. 1957, ч. 14. — « Народна Воля » 1967, ч. 17, с. 3.

В ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ

Земле, моя ти рідна, добра нене,
 Вітай мені з святами, з весною!
 Покрийся збіжжя лавою густою,
 Хай буря мимо йде понад тобою
 І хай ім'я твоє буде благословенне!

Зрости в своїм родючім, чорнім лоні
 Кожніське зерно, що з сівні упаде,
 Хай приберуть тебе сади-левади
 І тихий мир нехай між ними сяде,
 Блаженні хай будуть спрацьовані долоні!

« *Краківські Вісті* » 1940, ч. 32, ст. 1. — « *Америка* » 1952; —
 1953, ч. 75. — « *Наша Мета* » 1953, ч. 14-15. — « *Шлях* » 1955,
 ч. 17. — « *Свобода* » 1960, ч. 73.

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

Неначе в ранній опалевій млі
 Причулись дзвони в рідному селі.
 Летіла з вітром звуків завирюха,
 А я стояв, задуманий і слухав...

Ось перший подих рідної весни
 І перші мрії, перші юні сни,
 І перше в серці виплекане слово
 Веснівкою розцвілося чудово.

Гагілка перша, перший хорівід,
Розспіваний, розсміяний похід
В минуле наше, а може в майбутнє,
Щоби здійснилось слово незабутнє,
Пісень воскресних...

Наче завирюха
Летіли звуки, я стояв і слухав,
Як же далеко тії дзвони грали
А як глибоко в душу западали,
Ці срібні дзвони в рідному селі,
Що гомоніли в опалевій млі...

«Краківські Вісті» 1941, ч. 83, ст. 1. — «Християнський Голос» 1950, ч. 15; - 1955.

ВЕЛИКДЕНЬ

Ще й нині бачу церковцю стару
З дубових брусів, наче на картині
Доріжка в'ється під гору,
Село лежить в долині.

І «Жучка», й «Зельмана», і «Воротаря»,
І «Зайчика» й «Через попові лози»
Крізь прірву літ так чую я
Неначе сміх крізь сльози.

І наче сон являються мені
Сільських дівчат веселі хороводи,
Лунають співи голосні,
Немов весняні води.

Не знаю, чи ще церковця стара
 Стоїть, чи гагілок співають,
 Та на Великдень буду я
 З тобою, рідний краю.

« *Життя* » 1950; - 1957. — « *Українські Вісті* », Едмонт. 1951, ч. 17. — « *Християнський Голос* » 1956; - 1961; - 1964; 1965. — « *Шлях* » 1956; - 1959. — « *Свобода* » 1958; - 1965. — « *Праця* » 1959, ч. 13. — « *Українські Вісті* », Ульм 1960, ч. 16-17. — « *Світло* » 1960, ст. 156. — « *Вільне Слово* » 1960, ч. 16. — « *Америка* » 1960, ч. 72. — « *Народна Воля* » 1966, ч. 14.

ПІД ЦЕРКВОЮ НА ВЕЛИКДЕНЬ

Дівочий жвавий хорівід
 Живим вінком круг церкви в'ється,
 А на колоді сивий дід
 Сидить, і дивиться й сміється.

« Отут колись — думає дід —
 Мої і внуки і правнуки
 У гагілковий хорівід
 Підуть, пібравши за руки.

Га, що робить! Літа біжать,
 Та хоч піду на могилки,
 То й там до мене долетять
 Веселі наші гагілки ».

Дівочий, жвавий хорівід
 Живим вінком круг церкви в'ється,
 А на колоді сивий дід
 Сидить, і дивиться й сміється.

« Гей молодосте золота!
Минула ти! Цить, серце, цить! »
І старість молоді літа
З глибини душі благословить.

« *Українські Вісті* », Едм. 1954, ч. 16. — « *Наша Церква* » 1955,
ч. 4. — « *Народна Воля* » 1966, ч. 14.

ГАГІЛКА

« Через попові лози
Скакали бігцем кози:
То в гору, то в долину,
То в рожу, то в калину »...

То хороводом, то танком,
Довкола церковці вінком
Живим і розцвітним вються
Сільські дівчата — красавиці.

А господарі й молодиці
Стоять собі під парканом,
На молодь дивляться й сміються.

Радіють серцем, бо хоч їм
Вже не пора іти в танок
І в хороводі веснянім
Не виводити гагілок —

То всеж таки, коли згадають
Колишні молодечі дні,
То так собі чомусь гадають,
Що і вони ще молоді.

« *Америка* » 1949, ч. 32, ст. 1.

Борис Лисянський

ДЗВОНИ ГУДУТЬ...

Чуєш: дзвони гудуть,
Чуєш: спів урочистий пливе до небес;
Звуки в простір могутніми хвилями йдуть...
То — Син Божий воскрес!

Чуєш: все до нового життя повстає,
Все радіє весні без кінця,
Вся природа їй в жертву себе віддає
Й благословить Творця!

Чуєш: дзвони гудуть,
Чуєш: спів переможний летить до небес
І зове людську душу на світлу путь,
Щоби Бог в ній воскрес!

« Праця » 1938, ч. 15, с. 4. — « Український Голос » 1950, ч. 15, с. 1.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

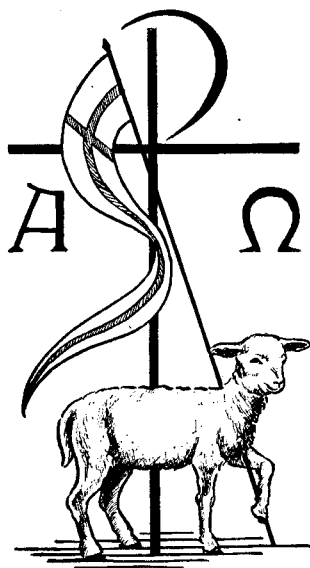
« Христос воскрес! » — лунає в небесах,
І кличе радісно забуть життя скорботу...
А перед нами ще кривавий хресний шлях
На вкриту мороком далекою Голготу.

« Христос воскрес! » — співає вся земля
В натхненні молодім весняного тремтіння...
А в думках зубчастий мур Кремля,
Емблема мук, насильства і терпіння.

Несе весна природі ніжний дар,
Оздоблює її в зеленоснійні шати...
А в спогадах — недавних днів кошмар,
А в думках — скривавлені Карпати.

« Христос воскрес! » — співають небеса,
Нагадують душі Божественну офіру...
І вічна Правда, вічна Краса
Гартують в серці знов захитаную віру.

« Світло » 1949, ч. 8, ст. 1. — « Українська Думка » 1964, ч. 18, ст. 9.

НАТАЛІЯ ЛІВИЦЬКА-ХОЛОДНА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

I.

Побожно звеличали день суботній,
А вдосвіта зібрались і пішли,
І пахоці і миро понесли
На місце страти, де був гріб Господній.

Укривши лица в сутінки скорботні,
Одним лиш заклопотані були:
Хто б камінь їм важений відвалив,
Щоб тіло намастити ще сьогодні.

Прийшли і вгледіли: Його нема,
В печері пустка і вступилась тьма,
Бо янгол білий в головах вартус.

— Не бійтеся! — він радісно сказав.
— Господь шле через мене вість благую,
Що Син Його сю ніч із мертвих встав.

« Америка » 1956, ч. 86; - 1959, ч. 82. — « Свобода » 1965, ч. 73.

II.

І приголомшені не пойняли
Спочатку віри дивній новині цій
І в темряві шукати почали
Того, хто тут лежав у плащаниці.

І вздріли враз: на камені скали
Стояв стрункий, мов лезо блискавиці,
В світанні сяйнім вічної хвали.
А схід яскрів за ним у багряниці.

Була ж і Магдалина в тім гурті,
І Він озвався лагідно до неї:
— Не плач, Маріє, й сповісти братів,
Що випереджу їх у Галілеї.
Тоді ж відкрились очі у сліпих:
Ось смерть подолано і змито гріх.

III.

Пішли жінки і стали промовляти
До учнів Господа й до інших всіх,
Та їм здалась непевна новина та
Й не прийнято за правду свідчень тих.

І вдягнений в подорожні шати
Ісус з'явився й став посеред них.
Розкрив їх розум і почав навчати,
Як це робив за днів своїх земних:
— чого стривожились? — казав — мене,
Не духа бачите, живий я знову,
Хай віра в душах кволих спалахне.

Бо справдилось пророків віще слово
Й закон Мойсеїв. Волею небес
Ідять і свідчать скрізь: Христос воскрес!

Василь ЛІМНИЧЕНКО

ГЕЙ, НЕСІТЬ ЦЕЙ ВОСКРЕСНИЙ НАПІВ

Гей, роздзвонені дзвони й дзвінки,
Великодні сирени,
Чи ваш гомін такий гомінкий
Як колись, як за мене?

Чи ви дзвоните так, як тоді,
Коли я був при таті,
Коли мої літа молоді
Цвіли в ліпленій хаті?

Чи ви граєте так, як тогід,
Коли я, ніби зайчик,
Сіпав грубий, ціпкий воловід,
Щоб торкнути ваш крайчик?

Щоб сердечком ударити в звід
Ваших круглих отворів
І пронести воскресний привіт
В даль широких просторів.

З тих просторів спливали тоді
На мій вік, на всі кроки
Якісь струмені світлих надій,
Якісь ясні потоки.

Ці потоки, мов води які,
Душу гень заливали,
Наче церкву напиви дяків,
Що з народом співали.

Наче церкву « Христос воскрес »,
Мов той вихор могутнє.
Чи ваш гомін в мій дім наднесе
Гасло це незабутнє?

Гасло це, цей промінний тропар,
Ці святі антифони.
Гей, несіть цей привіт, оцей дар
В моє селище, дзвони!

Гей, несіть цей воскресний напів,
Ці воскресні завіти,
З тих сторін, де я молодість вів,
Де нас кликали: Діти!

З тих сторін, де я радісно жив
Ніби так при долині,
Де хтось писану крашанку збив
Якійсь бідній дитині.

« Америка » 1933, ч. 44, ст. 1.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! — Чи чуєте
Цей стародавний наш привіт,
Що гомонить, луною йде
Крізь наш східний, славянський світ?

Чи він лунає й за Збручем
Над типами нових людей,

Що, мов залізним обручем,
Скували круг своїх ідей?

Звузили вічнощі на час,
На будні дні без воскресень...
Чи в них ще є, ось як у нас,
Великдень? Цей радісний день?

Чи в них ще є воскресний спів
Такий, як наш, такий, як всіх,
Що вірують в закон Христів
І знають, що це: честь і гріх?...

Христос воскрес! — Чи чуєте
Цей стародавній наш привіт?
Він гомонить, він лунко йде
За Збруч! Над український світ!

« Український Бескид » 1936, ч. 14, ст. 2.

ОЛЬГА ЛУБСЬКА

БЛАКИТНІ РІЧЕЧКИ...

Блакитні річечки-стрічки
На килимах лугів зелених,
Нечесаних берез верхи гнучкі
Та зрідка придорожні клени
Нагадують про рідний край мені,
Що просить воскресіння в Бога, —
Та не почути дзвонів рідних в чужині
І не знайти Дніпра другого.

Над синім лісом висне синь,
Над водами тумани сиві.
Свобідний вітре великодній, принеси
Воскресний спів на буйній гриві!

« Свобода » 1959, ч. 84, ст. 4.

У ВЕЛИКОДНЮ НІЧ

О, нічко блакитна, сутінки прозорі,
І шепіт беріз в тишині,
О, рідний мій краю, оспівані зорі,
Я мрію про вас в чужині.

О, Боже, як хочеться в батьківській хаті
 Воскресний День Правди зустріти!
 О, мрії сріблясті, як вітер крилаті,
 Як болюче в серці вас гріти!

Як боляче думкою тільки в уяві
 Вслухатися в тишу нічну...
 Не чути, як дзвони співають в синяві
 « Христос Воскрес! »... І в глибину

У серце вривається щастя промінням:
 Хатина... лямпадка в кутку...
 Та матері образ — Святе Провидіння
 Заповнює вщерть порожнечу давінку.

О, нічко блакитна, сутінки прозорі,
 І шепіт беріз в тишині,
 О, рідний мій краю, оспівані зорі,
 Я мрію про вас в чужині...

« *Новий Шлях* » 1950, ч. 27-28, ст. 1. — « *Українське Слово* », Арг.
 1955, ч. 13, с. 5.

ВОСКРЕС...

Воскрес Божий Син з могили,
 Піснями сповиті зорі;
 І ангелів білі крила
 В блакитному ночі морі...

Світанок розвіє чистий
Воскресної ночі шати.
Чи скоро воскресне, Христе,
Моя на Голготі Мати?

Тоді в душу знову сине
Проміння лямпадки блисне,
Що слявом Божого Сина
Десь в хаті убогій висне.

Ніч п'є Воскресіння келех,
Б'є серце, мов дзвін, на сполох, —
Я знаю, у рідні села
Вернуся, вернуся скоро.

« Світло » 1960, ст. 156 (без 3-ої строфи). — « Українська Думка »
1967, ч. 18-19, с. 6.

Євген Мандичевський

ХРИСТОС ВОСКРЕС ІЗ ГРОБУ

Рознеслась вістка по юдейським краю:
« Христос воскрес із гробу,
І всіх веде до Свого царства-раю,
Скинь народе жалобу! »

Пливуть Жиди з усіх сторін Юдеї
На очі чудо вздріти,
Іде і митар, ідуть фарисеї
Душі з гріха обмити.

Весняні цвіти, листочки зелені
Вітають їх в дорозі
І мов на світ на ново народжені
Просвічуються в Бозі.

« Прости нам Христе, Боже наш і Пане,
Гріхи душі і тіла,
І пригорни — хоч серце в нас погане —
Під Божественні крила.

Ти приміром життя, терпіння, смерти
Вказав, що нам робити,
Щоб бувальщини старої не стерти
І слід життя лишити.

Ти світлом правди розкував окови
І вляв надію в груди,
Що нам покаянним і змитим в крові
Неволі вже не буде.

Веди нас даліше, не лишай ніколи
Без помочі в недолі,
Щоб ми, як Ти, неправду поборяли
І воскресли на волі! »

Рознеслась вістка і по наших краю:
« Христос воскрес із гробу,
І всіх веде до Свого царства-раю.
Скинь народе жалобу! »

« Діло », Львів 1904, ч. 69, ст. 1.

ВОСКРЕСЕНІЯ ДЕНЬ

Умер. Поклали тіло до могили
І каменем тяжким з верху прикрили,
Тай сильних воїнів стануло там трох,
Аби випадком не воскрес ще Бог!
Боялися мудрці нового чуда
І стерегли вже пильно ніч і день
І блуд ширили серед вірних всюда,
Щоб у душах надії згас огонь!

Ішло з Єрусалима люда много,
Поклін віддати, помолитись Богу.
Товпа жидів підняла сміх на те:
« Ідуть до Бога, що вже не живе!
Він мертвих воскрешав і клявся тричі,
Що царствію Його нема кінця —
Нехай тепер себе покличе
До того безконечного життя! »

А нарід вірив, вірив дуже сильно
В слова Христа і правду неомильну,
І бив чолом і віддавав поклін
Окруженю мертвих, камінних стін.
Гроби стояли тихі, нерухомі,
І тільки воздух розмовляв в листках.
Слуги жидівські спали вже в утомі,
Спочали і пани їх по гріхах.

Замеркли на широкім небі зорі
І хмари в яснім никнули просторі,
Вода в зелених берегах шумить
І спів пташок у воздухах дзвенить.
Збудився світ, природа свіжа стала,
Земля зворушилась, як від чудес
І сил до дальшої праці знов набрала.
Се Божий Син, Ісус Христос, воскрес!

І ти умерла, Нене-Україно,
І поховали тя, малу дитину,
Тай ще наклали і важке ярмо,
Аби життя твоє не воскресло!
Синам твоїм свободу відібрали
І не щадять для них кайдан, оков.
Розбійникам дають самі похвали,
Тобі з грудей невинних точать кров!

Терпить твій люд, а вірить, вірить сильно
В слова святі і правду неомильну,
І б'є чолом і клониться у діл
Перед грудьми святих твоїх могил!
Вони днесь тихі сплять і нерухомі
І тільки вітер по траві пливе,
Однак ще день, ще два по першій гromі
Зворушаться і Мати воскресє!

Микола Матіїв-Мельник

І ТИ ВОСКРЕС!

У спеці на страшну Голготу,
З важким хрестом на смерть Тебе вели;
З лица лилися струї поту
І голову Твою терни вогнем пекли.
Та не з биття боліла в Тебе рана —
А гірш тернів — зрадливий Скаріот
І крики: « Распи! » — оттих істот,
Що вчора ще гули: « Осанна!... »
У суді правда скамяніла...
І — руки вмив запроданець Пилат —
І братія розбіглась, оніміла,
Як пхнув Тебе на деревище кат.
Всі відреклись Тебе в годину,
Крім Матері, що впала під хрести —
Та вбийник, що на муках гинув:
— « Прости їм » — кликнув — « і мені прости... »
І аж тоді почув Ти свої рани,
А в ранах остру сталь, тверду —
І — крізь просторів океани
Понісся голос Твій: « Жажду!... Жажду! »
І ті, що їх Ти хлібом наситив —
І дав любов їм незбагнуту
І всі обиди адські їм простив —
Піднесли в дар — гірку цикуту.
Так завершилась чаша муки —
Ти вмер... Друзі Тебе з хреста зняли...
І тішились, дуріли дуки,

Що з трудом Твоїм правду погребли...
Та — як брящів під орґії кимвал
І дур вина спянив ім очі —
Стряслась земля, розпавсь каміння звал
І — Ти воскрес із нетрів ночі!!

« Діло » 1931, ч. 80, ст. 3.

М. МАХНІВСЬКИЙ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес, країно рідна!...
Христос воскрес! Христос воскрес!...
І пісня скрізь дзвенить побідна,
Дзвенить і лине до небес...

Христос пішов за нас на страту;
Смерть переміг і вже живе.
То ж обнімімся брат із братом —
Він до життя нас всіх зове.

Кінець стражданню і розпуці
Поклав Христос воскресши днесь.
І наш нарід в найсвятішій злуці
Сьогодні хай радіє ввесь.

Христос воскрес, країно рідна!...
Христос воскрес! Христос воскрес!
Повстати й нам Країно днесь
Гукає пісня нас побідна.

«Новий Шлях» 1951, ч. 34-35, ст. 1.

М. М.

І КАМІНЬ З ГРОБУ ВПАВ...

І розп'яли Його, святого, на хресті!...
Залізо вбили в кість і гострий спис в ребро —
За те, що світло ніс незрячим в темноті,
І день благовістив і всім творив добро...

За те, що гнав з святинь облудних крамарів,
Що ярма гнобленим торощити велів,
Що світлом правди дух Його палав, горів —
І мертві знов жили від сили Його слів...

Замучили Його й п'яніла вража лють —
Криваві руки вмив запроданець Пилат,
І думали кати, що Бога, правду вб'ють
І каменем тяжким у гробі привалять.

Та в третю ніч глуху, як ворог ликував,
Земля двигнулася і грянув грім з небес
І ворог повалився і камінь з гробу впав —
І непоборний Він із мертвих знов воскрес!

Воскрес!... Воскрес!... І дзвін степами вже гуде!
О вірте! Вірте всі, що розвалився гріб...
Хто правду віднайшов, до того й Він прийде —
І дасть живу всім кров і дасть свободний хліб!

Леонід Мосендз

У ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ

Христос воскрес!... Во істину воскрес!...
Стук-стук хрестом... Роздалась навстіж брама.
Деся морок днів, страсних імлою чез...
З осяяного радісного храму
Лине у ніч воскресний спів небес.
Воскресли й голоси дзвінки церков
Та з вітром весняним на перегони
Перекликаються через ліси ізнов
Метальних мов лункі потужні тони.
О, смерте! Де тепер твоє жало?
О, пеклю! Де твоя поділась сила?
Довкола сяйво, квіти і тепло...
Христос воскрес!... Тендітний брязк кадила.
Старих хрестів завітчане чоло...
І жайворонків пісня многокрила...
Ні, ми не вмерли! Лиш тамуєм дих!
Бо Він не мертвих Бог, але живих!
Ті, що віддали міць сердець і рук
За невмирущу візію Богдана,
Що у добі вигнань, тортур і мук
Не прийняли наказів від тирана,
Що їм Парижу й Роттердаму брук
Ятрив істоту, як пекуча рана...
Христос Воскрес! Заклич до них усіх,
Бо Він є Бог не мертвих, а живих!

(З поеми: «*Волинський Рік*»). — «*Українець*» 1954; 1959. — «*Світло*» 1958. — «*Вільне Слово*» 1964. — «*Шлях*» 1964; 1967. — «*Шлях Перемоги*» 1967.

Ніна Мудрик-Мриц

ВОСКРЕСІННЯ

Бродить мряка полями зеленими
І сріблиться колосся від рос,
На межі між важкими ячменями
На хресті почорнілим — Христос.

Вялих квітів принагідну китицю
Хтось поклав біля втомлених стіп,
З-під повік у Рознятого світиться
Супокійного сяєва сніп.

І спливає у простори ласкою,
На колосся в зернинах спада,
Стане зерно і хлібом і паскою
На багатих і вбогих столах.

І голодні та втомлені трудами,
Під розспіваних дзвонів потік,
Зломлять паску і поклоняться чудові
В тихім сьйві з-під Божих повік.

« *Наша Мета* » 1966, ч. 15-16, ст. 11.

С. Мусячук

СЛЪОЗИ БОЖОЇ МАТЕРІ

Проливала Мати Божа
сльози золоті,
та й поплили тії сльози
на луги густі.

Та, як в третій день із гробу
Син її воскрес,
розцвілися тії сльози
квітами чудес.

І рвуть діти тії квіти,
співають пісні,
прославляють Христа-Бога
у воскресні дні.

Проливає наша Мати
сльози у ярмі,
пливуть тії сльози-ріки
по нашій землі.

Не цвітуть ще тії сльози
криваві-ряні,
бо Христос ще в нас розп'ятий,
висить на хресті.

Та воістину воскрес Він,
і в нас воскресне, —
за українські страсти й сльози
воля в нас зійде.

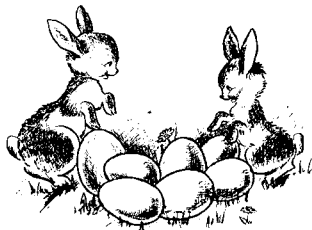
МАРІЯ ЯР. МЯТКА

ПРЕСВЯТА НЕДІЛЯ

Воскресна пресвята Неділе,
Благословенна будь навек!
Ти в людське серце наболіле
Вливаєш чудодійний лік.
Цей лік — це віра в Силу Божу!
Це віра в Господа Христа,
Що переміг злобу ворожу
І в сяйві слави з гробу встав!
Цей лік — це віра в Слово Боже!
Цей лік — це певність, що Христос
Тим, що страждають, допоможе
Двигнутись з мук — із смертних гроз!

Прийди ж, о, пресвята Неділе,
І принеси чудесний лік
У кожне серце наболіле...
І будь благословенна вік!

« Шлях » 1959, ч. 16.

Б. Ніжанковський

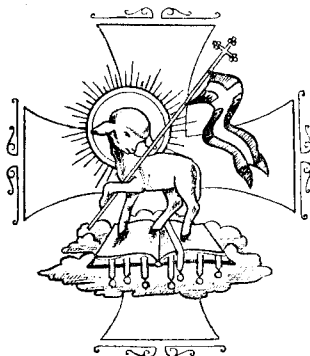
У ВОСКРЕСНИЙ ДЕНЬ

Ти вмів нести вінок, що терням ранив скрані
І бути вмів сильним в юрбі зрадливих лиць,
Хоч кров з отвертих ран пекла вогнями грані,
Хоч мязи рук і ніг не були з твердих криць.

Ти гордим бути вмів, опльований і скутий,
І не просив життя Ти у катів своїх
І серед лютих мук у болю незбагнутих,
Ти вірив в третій день, що стати мав твоїм!

І ми хотіли б теж нести вінки тернові
І на Голгофту йти під звук грімких пісень,
Хоч місця на землі забракло нашій крові,
О Христе, ми як Ти, на третій ждемо день!

« Америка » 1936, ч. 42, ст. 3; - 1951, ч. 82.

ІВАН ОВЕЧКО

І ВІН — ВОСКРЕС

Перед розп'ятим Сином на хресті
 У стіп святих молилася скорбна мати...
 І Він — воскрес! У сяйві золотім
 Воскрес, щоб більш ніколи не вмирати!

« Христос воскрес! » — в чужому небі спів.
 « Воістину! » — чужого моря хвилі.
 А десь — село, і Київ десь, і Львів.
 І матері, без нас вже посивілі.

« Христос воскрес! » — на стомлених устах.
 « Воістину! » — за долю України
 Десь моляться вони у стіп Христа
 Воскреслого, що встав із домовини.

І встануть — знаю! — села і міста,
 І згинуть чорні сили сатанинські,
 Бо вірю я в безсмертного Христа,
 І в молитви я вірю материнські!

« Голін України » 1965, ч. 18, с. 1; - 1967, ч. 18, с. 8. — « Наш
 Клич » 1965, ч. 13, ст. 1.

О. ОЛЕСЬ

ВОСКРЕСЛА УКРАЇНА

Воскресла, воскресла! Хай дзвони лунають,
Хай ллється громами по світу луна,
Хай небо, хай сонце, хай зорі співають:
— Воскресла, воскресла Вона!

Воскресла, як мрія, оплакана кров'ю,
Згадалась, як казка, забута давно,
Вернулась, як бранка, в свій стан з хоругвою,
Влетіла, як пташка весною в вікно.

Воскресла, воскресла! Хай душі радіють,
Хай сонця усмішку піймають уста
І нею всю землю, весь світ обіймають:
Це друге ясне воскресіння Христа!

Великдень 1918 р. « Народна Воля » 1966, ч. 14, ст. 1.

ДЗВОНИ РАДІСНІ ГУДІТЬ!

Готові будьмо! Близько час,
Коли святі церковні дзвони
Благовістять нам сонця схід
І сколихнуть усі кордони.

Готові будьмо! Це не сон:
 Я бачу натовпи великі,
 Обійми, сльози на очах
 І теплі стиски рук і крики.

О, дзвони радісні, гудіть,
 Надію лийте в хворі груди...
 Дивіться: в натовпі — Христос,
 Дивіться: люди — знову люди.

« Свобода » 1960, ч. 72. — « Католицька Акція » 1955. — « Народна Воля » 1966, ч. 14.

ПОДАЙТЕ ВІСТОНЬКУ...

Подайте вістоньку через усі припони,
 Чи в Великодну ніч у нас дзвонили дзвони,
 Чи усміхалися і очі і уста,
 Чи вірили в Воскреслого Христа,
 Подайте вістоньку через усі припони.
 Подайте вістоньку — чи ще не всі в могилі
 Мої брати і сестри милі,
 Чи ще розірваний наш стяг
 Живе в поранених серцях...
 Подайте вістоньку — чи ще не всі в могилі.

(Написано 20 квітня 1919 р.). « Християнський Голос » 1952, ч. 16, ст. 2.

РОМАН ОЛЬЖИЧ ОЛЬГОВИЧ

ПЕРЕМОГА

На довітку незаних ще віків,
З-за обрію старіючого світу —
Хтось дзвін торкнув, хтось землю розбудив,
Хтось вдарив серце криком динаміту...

І покотивсь схвильований простір
Стогоном до стіп пусого гробу...
Невже, невже Він на хресті не вмер?
Чи ж не померкло сонце у жалобі?

Чи ж не співав, з Голготи ідучи,
Побідний ворог дикого фіналу?
Чи не стеріг він гробу уночі?
Чи не радів, що все вже, все пропало...

Аж вранці Він — Одвічний Творчий Дух —
Підняв Скрижалі Нового Завіту!
Воскрес! Воскрес! Смерть смертю переміг,
Дав шлях новий обновленому світу...

Із смерти зроджена замучених борців,
Задивлена у воскресіння Бога, —
З хрестом в руці й мечем на ворогів
Прийде й до нас Воскресна Перемога!...

« Християнський Голос » 1951, ч. 17. — « Життя » 1952, ч. 4.
— « Шлях Перемоги » 1962, ч. 17. — « Свобода » 1965, ч. 77. —
« Українська Думка » 1967, ч. 18-19, ст. 8.

М. ОРЕСТ

ВЕЛИКДЕНЬ

Дарма небуття над світом ворожить:
Згадавши про світлі раї,
Воля добра росте і множить
Блискучі зусилля свої.

І, в безлад безстрашно б'ючи неситий,
Борючи смертний застій,
Прагне всевладно у світ влонити
Єдиний закон: радій!

« Християнський Голос » 1952, ч. 15. — « Сучасна Україна » 1954,
ч. 8.

Лев Пилипенко

ВЕЛИКДЕНЬ

Як писанка, в блакиті сонце,
Як сонце, в кожного уста;
Прибав радість рветься в серце
У день воскреслого Христа.

Святково чулять дзвони груди,
Їх чути в полі і в лісах.
Христос воскрес! — лунає всюди:
І на землі і в небесах.

Як легко на душі в це свято,
Коли земля вся ожива.
Пташки щебечуть так завзято,
Вражає зеленню трава.

Веселки фарби вкрили квіти,
Синіють далями поля.
Верба вділила людям віти
І ними їх благословля.

Великдень — Свято Воскресіння:
Христа, тепла, людських надій.
Йдуть вгору паростки з насіння,
А серце зве: Люби й радій!

«Новий Шлях» 1966, ч. 15, ст. 1.

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА

СЛУХАЙМО ДРУЗІ...

Гомін воскресний несе́ться
Від селищ, і піль, і лук,
Заграли дзвони і серця
В один могутній звук.

Слухаймо, друзі, що мовить
Дзвонів музика й сердець,
Христос нам благословить
Й терновий наш вінець.

Над нами здіймає руки
В сяйві весни заграв
Христос, що терпів муки,
Христос, що смерть здолав.

О, сяйво променисте,
О, хвилі живуці пісень!
Ми віримо, віримо Христе,
У наш Воскресний День!

ДНІ ВОСКРЕСНІ

Зацвіли вишні пишні і яблінки, як вінки по селах...
Поплили тони-передзвони і гагілка, перепілка весела.
На світляній, злототканій цвітом вбраній лірі вість лине:
Звінчає будні трудні, звеличить будні сірі Великдень.
Церковці тихі, дрімучі, ладаном, миром пахучі ждуть в
[обійми
Серця у вірі щирі, жертвенні руки робучі хай Бог прий-
[ме...

Дітвори хори роями, дівочі очі зорями, голубині,
Там при церковцях дрімучих у хороводах пливучих по
[Україні.

Мають яблінки, як вінки і вишні пишні пелюстками,
Сяють ці хвили милі, минулі, днешні, прийдешні лискав-
[ками.

Не ластівки це щебечуть, крильцями в синяви плещуть
[піднебесні —
Це в серцях грають майбутні, в сонці обнови могутні
[дні воскресні.

« Діло » 1937, ч. 95, ст. 10.

ВОСКРЕСНЕ

Межі, ріки, кордони
Даром городять путь,
Нам великодні давони
Однак у серці бють.

В одній любові живемо,
Одні лелієм сні —
В однакім труді їдемо
Воскресної Весни.

« Українські Вісті », Едм. 1950, ч. 14, ст. 8.

ПИСАНКА

Втекла мені писаночка
червоненька.
Мала вона сині очка
круглесенька.

Куди трава зелененька
похилилась,
туди вона малесенька
покотилась.

Згори моя писаночка
покотилась,
ось, стрінула твердий камінь
та й розбилась.

« Наша Мета » 1952, ч. 16, ст. 13.

Леонід Полтава

ВЕЛИКДЕНЬ УКРАЇНИ

Земля проростає. Дарма, що копита
Її перекраями замість плугів, —
Вона вже підносить палаючі квіти
На світлих долонях лугів.

І чується радість в підземних джерелах,
І щастя зростання — у кожному стеблі,
І дух Воскресіння шугає по селах,
По кузнях і штольнях моєї землі.

Хай дзвони мовчать. Хай ще руки ворожі
Із дзвонів гармати кують для Москви, —
Та хто зупинити гарматами зможе
Просте проростання трави?

Про волю співають невільника птаці,
Про волю гудуть над полями дроти,
І замість червоних зірок — на каплицях
Спалахують ніччю пророчі хрести!

Я чую красу весняного походу
І бачу у кожному, найменшому стеблі —
Великдень мого дорогого народу,
Великдень моєї землі!

М. РЕГУШ

І ПРИЙДЕ ДЕНЬ МОГО СПАСЕННЯ

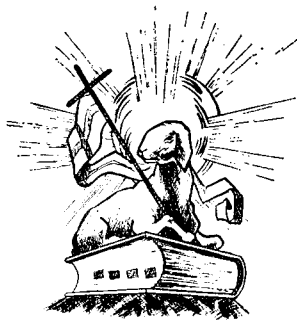
Як принесу важкий тягар
Душі моєї голосіння, —
Зішли мені покути дар,
І ласк Твоїх посій насіння.

Упаду перед Твій вітвар
І прийде час мого спасіння;
Опроменить мене ліхтар,
Ліхтар Твого воскресіння.

Почую із висот небес
Легенду істини святої:
« Із мертвих з гробу Він воскрес! »

Тоді підіймеш руки Твої,
Як дар Твого благословення, —
І прийде час мого спасення.

« Америка » 1954, ч. 77, ст. 8.

ПАВЛО САВЧУК

СОНЕТ

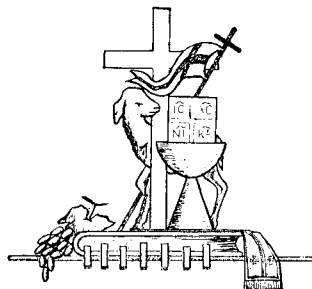
Христос Воскрес! Воістину Воскрес!
Я вірю в Тебе, Сине Божий, —
О зглянься, Христе, із Святих Небес,
Врятуй свій нарід з рук ворожих!

Вже сотні літ в завзятій боротьбі
Зрива кайдани Московії, —
О, Святосте! Ми молимоьь Тобі:
На Тебе, Боже, всі надії.

І коли встане знову Україна-Русь,
Соборна вічності Держава, —
Князь Володимир знов охрестить Русь

Й воскресне наша невмируща слава!
Христос Воскрес! — З Краю неволі спів,
Благань знедолених — кривавих слів!

24 березня 1967 р. « Вісник », Нью Йорк 1967, ч. 4, ст. 5.

Д. Святогірський

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

І знову Паска. Все святкує.
З'єднався спів землі й небес.
І я святкую та й сумую,
Бо рідний край мій не воскрес.
Бо там іще Голгофа, хрест,
Синедріон і Кустодії,
Ми ж тут, кого Господній перст
На землі скерував чужі.
І там і тут усіх живить
Свята надія Воскресіння,
Та чашу горя і терпіння
До краю всі будемо п'ять,
Аж поки в той воскресний день,
Коли впаде тюрма народів,
Усі зустрінемо свободу
Під звуки радісних пісень.
На нашім полі, щедро встланім
Добром від Господа чудес.
Надіюсь, вірю, він настане
Той світлий день.

Христос Воскрес!

Михайло Ситник

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

І знов весна, як і минулі весни,
Покривджених людей не звеселя...
На Україні знов Христос воскреснув,
Та мертвою зосталась земля.

Хоч і співають птиці над садками
І пахнуть квіти, мед збирає джміль...
На цементі зруйнованого храму
Жовгіє мох і в'ється дикий хміль.

На моріжку під клунею старою
Посвятить може дехто пасочки,
Коротка радість упаде сльозою
На серце, як роса на пелюстки.

А недруг в Києві біля Софії
Подвоїть варту вдень і уночі
Й ніхто із наших кривних не посміє
Перехреститись, мимо ідучи.

Дніпро шумітиме там на Подолі,
Немов, щоб погасити лютий страх,
І хмари, наче вирвавшись з неволі,
Тікатимуть на захід в небесах.

А люди? Рани у цей день загоять
Й чекатимуть від Господа чудес,

І потайки з надією німою
Шептатимуть: « Христос Воскрес! »

« Вільне Слово » 1960, ч. 16, с. 1. — « Вісник » 1966, ч. 4, с. 3. —
« Народна Воля » 1966, ч. 14. — « Нова Зоря » 1966, ч. 15, с. 4. —
« Свобода » 1966, ч. 66. — « Шлях Перемоги » 1966, ч. 15.

ВЕЛИКДЕНЬ У КИЄВІ

Навкіль руїн зруйнованого храму
У Києві каштани розцвіли,
А біля них жебрак присів на камінь
Й окрасць хліба витяг з-під поли...

Ніде не дзвонять урочисті дзвони,
Над Лаврою лиш тіні, як мара.
І пахнуть кровю прапори червоні
На урядовім домі край Дніпра.

Сьогодні день замкнули комісари
— Ніхто не має права й на чуття,
І вулиці, як похоронні нари
Несуть людське задушене життя.

А ті ж каштани і удень і ніччю
Цвітуть людській журбі наперекір
— В підсвічниках зелених білі свічі
Благословляють вірних і невір.

І капають на землю ніжним лосем
Запущеного дерева навкруг —
На цеглу, що врослася лободою,
На жебрака, на смітник, на лопух.

І на людей, що там на місці храму
Ведуть поміж собою тиху річ;
На хусточки, на пальта білі плями
Чіпляються з тих негасимих свіч.

І ніхто їх не обтрушує сьогодні —
Це ж Божий дотик, це ж одно з чудес,
Це ж Богом дані свічі Великодні:
Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

« Америка » 1952, ч. 75, ст. 3.

ОХ, ПОСВЯТИТЬ ЖЕ ПАСОЧКУ Й МОЮ

Я знаю, там також печуть паски
Нехай із проса, висівок чи дерти
І сторожі колгоспівські — дяки
Відкопують десь ризу перетерту,

І на руїнах храму уночі
Всенічна буде правитись по-Божому,
При саморобній восковій свічі
Герой-дячок посвятить паску кожному.

І знаю я: маскуючись, туди
Прийдуть і вояки із командирами
І крапельки святої води
Їм серце оживлять палкою вірою.

Та й ті, що на піджак уткнули КІМ,
 І дехто з тих, що ходять з партквитками, —
 В цей день відчують у сестві своїм,
 Як із душі спадає дикий камінь.

І як тепло по тілі розлилось...
 Усі повірять, усі радітимуть, —
 Що « заборонений » воскрес Христос
 Й між нами ходить з радістю й привітами.

Що там, у їхнім голубім краю
 На тих руїнах Він найбільш стоятиме...
 Ох, посвятить же пасочку й мою
 У храмі тім, в краю моім розп'ятому!

Хай буде й з проса чи з кори дерев
 Вперемішку із прілою мукою,
 Я серцем чутиму: Христос Воскрес
 І в рідний край веде нас зі собою.

« Голос Спасителя » 1964, ч. 5, ст. 6.

М. СकेलЯ

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

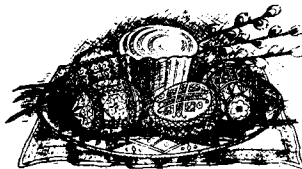
Ще пам'ятаю біля церкви мури,
Порослі мохом, сірі, кам'яні,
Коли в зеленій квітня палітурі
За ночами всміхались ранки й дні.

Коли гули над містом великодні
Церковні дзвони ніжні, золоті,
І танули, немов іще й сьогодні
Гудуть вони в далекій висоті.

На мур, було, збирався я високий,
Де яблуня вклонялась гіллям,
І слухав дзвонів сяючі потоки,
І був таким задивленим малям.

І десь паски бабуся сніжнобілі
Несла до дому з церкви у хустках.
А дзвони все гуділи і гуділи
Й Христос Воскрес — бриніло на вустах.

« Українське Слово », Арг. 1953, ч. 13. — « Наш Клич » 1959, ч. 14.

Володимир Старицький

ДЗВОНИ РАДІСНІ, ГУДІТЬ!

Готові будьмо! Близько час,
коли святі церковні дзвони
благосвістять нам сонця схід
і сколихнуть усі кордони.

Готові будьмо! Це не сон:
Я бачу натовпи великі,
обійми, сльози на очах
і теплі стиски рук і крики.

О, дзвони радісні, гудіть,
надію лийте в хворі груди...
Дивіться: В натовпі — Христос,
дивіться: Люди — знову люди.

Підносить дивна легкість душу,
це пишно в ній розцвів лотос!
Всі осягли слів силу дужу:
— Христос воскрес!
— Воскрес Христос!...

« Новий Шлях » 1950, ч. 27-28, ст. 1.

Остап Тарнавський

ВЕЛИКОДНЯ МІСТЕРІЯ

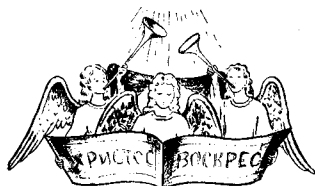
Пташки уквітчують весну,
Коли ідем туди, де вежі
Золотоверхого в ясну
Корону сонця день мережить.

Це тут, це тут на цій горі
Його замучено, розп'ято...
Несем не миро, а в душі
Любов безмежну і закліату.

Де ж це заховане добро —
Могила чарівна — Суботів?
Спокійно розіллявсь Дніпро,
У далеч давні мрії котить.

І знов не наш святковий день!
О, де, о, де ж Ти, наш Месіє,
Що без осання, без пісень
В кайданах входиш до Софії...

«Новий Шлях» 1967, ч. 17, ст. 13.

ПІД ГОМІН ДЗВОНІВ

Під гомін дзвонів великодніх
Шукаєм радости в полях...
Величньо, мов хітон Господній,
Проходить сонце через шлях.

Шукаєм радости в просторах,
А в серці тихо шепче сум.
І вітру з України шорох
Приносить повів чорних дум.

Сумні вітаєм над полями,
Мов привид долі, сонця сміх!
« Чому ж, чому не встав між нами,
Чому роздору ще не зміг? »

Якби так справді вже на волі
Оцей Великдень... Встав Ісус?
Непевні дивимось довкола,
Як ті, що йшли до Емаус.

Підслухуєм спинивши віддих,
Приклавши вухо до землі:
Чи лине гомін дзвонів звідти,
Де наші мрії весняні?

— Воскрес, воскрес — кидають дзвони
З Золотоверхого, з Дніпра...
І все говорить нам цей гомін,
Що вже воскреснути пора.

Юрій Федькович

ПИСАНКИ

А з четверга, темної нічки,
Без місяця й без свічки
Оливная гора сіяє:
Бо там Син Божий у слізеньках потапає.
Господа благає:
— Не дай мене, Боже,
На ті муки тяженькіі...
А може... йой, Боже...
Може, така мені доля
Від Тебе судилась?...
Нехай буде Твоя воля
І царство і сила.
А може б мож тую чашу
Від мене узяти?...

Не мож було... Замучили...
А Божая Мати,
Та бідна, нещаслива Мати
За Русалимом в крайній хаті
Сидить собі коло печі,
Вощик крас, в череп мече,
Топить його на жарочку.
І вощину натопила,
І золоту кисточку купила,
І покладків свіженьких, біленьких узяла
Воском уписала,
Ще й намалювала,
Відтак в кошелик поскладала
Тай до Пилата поспішала,

За Пилатом навколiшки ходила,
 Писаночки носила
 І курочку в даруночку,
 Та все благала-просила:
 — Пилатiю, воеводу,
 Славний государю,
 Пусти мені мого сина...
 Одного й маю,
 Лиш одного, мій паночку,
 Йй-богу, одного!
 Я ще кращих понapiшу,
 Ще кращих... йй-богу,
 Ще я кращих понapiшу...
 Одного й маю...
 — Не плач, не плач, Пречистая!
 Його вже не має:
 Уже жиди замучили...
 К землі повалилась,
 Мов убита — а писанки
 У світ розкотились.

« Мета », Львів 1863, ч. 1, ст. 13-15. — « Праця » 1957, ч. 16-17, ст. 4.

Богдан Федчук

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!

Знову воскресні дзвони грають,
Лунає голос до небес,
Що вічна правда. Невміруща!
Христос воскрес! Христос воскрес!

Його розп'яли на хресті
І вимагали знов чудес:
« Як ти є Бог, зійди з хреста! »
Він мусів вмерти, щоб потім воскрес!

Сповнитись мусіли пророцтва,
Предказаних чудес.
Так і Ти розп'ята Україно,
Воскреснеш, як Христос воскрес!

Сповняться наші всі бажання
І залунає до небес,
Побідна пісня воскресіння:
Христос воскрес! Христос воскрес!

« *Новий Шлях* » 1951, ч. 34, ст. 1.

ІВАН ФРАНКО

ПЕРШИЙ ВЕЛИКДЕНЬ НА ВОЛІ

(З поеми: Панські жарти)

Великдень! Боже мій великий!
Ще, як світ світом, не було
Для нас Великодня такого!
Від досвіта шум, гамір, крики,
Мов муравлиєчко все село
Людьми кипить. Всі до одного
До церкви пруть. Як перший раз
« Христос воскрес! » заспівали,
То всі, мов діти, заридали,
Аж плач церквою потряс...
Так бачилось, що вік ми ждали,
Аж дотерпілись, достраждали,
Що Він воскрес — посеред нас.
І якось так зробилось нам
У душах легко, ясно, тихо,
Що, бачилось, готов був всякий
Цілій землі і небесам
Кричать, співають: минуло лихо!
Найзліші вороги прощались,
Всі обнимались, цілувались,
А дзвони дзвонять, не стають!
А молодь бігає, мов п'яна,
Кричить що-сили в кожний кут:
« Нема вже панщини ні пана!
Ми вольні, вольні, вольні всі! »
Ба й дітвора, що в старших баче,

Й собі вигукує, неначе
Перепелята по вівсі.
А як скінчилась Божа Хвала,
На цвинтар вийшов весь народ,
І як було нас стільки сот —
Відразу ниць на землю впала
Ціла громада й заспівала
Той величний, хвалебний гимн:
« Тебе, о Господи, хвалім! »
Мов грім зарокотіли зраня
Слова високі, згуки втішні —
Але кінець святої пісні
Покрили голосні ридання!
Дарма-б і силкуватись, діти,
Щоб розказать хоч щось-не-щось,
Що в той день славний довелось
Мені на власні очі зріти.
Народ мов безумів з утіхи:
Старі скакали, мов хлопята...
Той пару коників своїх
Цілує кожного, мов брата,
Та приговорює, пестить:
А там гуртом сільські дівчата
Всі скиндячки з голов знімають
І бють поклони і складають
Перед іконою і кричить
Усякий на вітання друга:
« Христос воскрес!... »

А там старий дідуга,
В селі найстарший чоловік,
Могилку аж грудьми приник
І обнімає дернину
Й кричить що-сили: Тату, тату!
Ми вольні! Тату озовись!
Та-ж ти цілих сто літ ту кляту
Неволю двигав і вмірати

Не хтів, а волі ждав! Дивись —
Ми вольні! Бідний, ти дождати
Не міг — аж нам той промінь блис!
Вже моїх внуків пан в палату,
Так як мене не забере!
Візьміть мене до себе, тату!
Ваш син свобідним вже умре!

« Календар Української Родини » 1948, ст. 51.

ІВАН ХМІЛЬ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Не спіть, знеможені, не спіть!
Не спіть, великі, ні маліі! —
Бо встав із гробу Син Марії,
І вістку радісну несіть,
Щоб чад розвіять у надії
Й один одного обійміть!...

Ідіть по селах і містах —
Від Сяну ген, по Шару з Стиром,
Бо час новий уже настав,
Бо смерть і жах не має сили, —
Бо Він воскрес, бо Він устав
І нас огнем святим окрилив!...

Ідіть у степ, аж за Дніпро,
Де люд увесь на вас чекає, —
Скажіть йому: Христова Кров
Усе, що брудне, обмиває,
Що ми безсмертні, бо Любов
І смерть страшну перемагає...

Леся Храплива

В ТОМУ ХРАМІ

В тому храмі... колись чи тепер?
В несподівано білому храмі,
Той лежить, що відкинений вмер,
Під гіркими склепіння зірками.

В тому храмі напружена тїнь:
Впали ниць біля вічного гробу,
На колінах — ряди поколінь,
Що, як Він, пили чашами злобу.

В тому храмі невидні уста
І безплотні долоні знялися,
Де видніє в підніжжі хреста
Переможений серп?... Ні, лиш місяць.

Понад віттарем — тиша жива.
Наливаються золотом грона.
Ще застигли визвольні слова
В повнозвучному серці у дзвона.

В тому храмі, що голос молінь
Напоїв від віків, мов кадило,
Вдарить сонце в розбуджений дзвін,
Те, що нас на Великдень будило.

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

Дзвонять дзвони у Карпатах —
Що велике всім нам свято.
Дзвонять дзвони на Підляшші —
Що сповнилися мрії наші.
Дзвонять дзвони на Волині —
Що Христос воскрес нам нині.
Дзвонять дзвони на Поділлі —
Загибать ворожій силі.
Дзвонять дзвони у Полтаві —
Ще воскреснуть нашої славі.
Дзвонять дзвони у Кубані:
— Україна знов постане!
Дзвонять дзвони аж до моря:
— Не буде недолі-горя,
І задзвонять золотії
Дзвони волі у Софії!

« Християнський Голос » 1959, ч. 18.

ПИСАНКА

Оксані В. присвячую.

Біле сонце поставив Творець на хвалу Воскресінню,
Він життя обточив у завершені, мудрі площини.
І жінкам наказав, тим, що знають і втому і тугу,
На поверхні крутій розв'язати буття тасмницю.

Передвесняний вітер висмикує з стріхи солому,
 Сніжні груди лелек протинаять прозорі безодні,
 Від покірно опущених вій тінь паде на обличчя.
 Писальце з непроглядних глибин вичаровує думку:

Безконечником ллється життя джерело невичерпне,
 Понад ним дерева, і накликають долю зозулі.
 Повний спраги надсвітньої олень шуга неспокойно.
 Застигають рясні Непорочної сльози зелені.

Але вже в передранковій млі озиваються півні,
 І з суворих хрестів вицвітає невидана рожа...

.
 Вам глибокий поклін, животворні порепані руки,
 Землю нам одняли — залишилася писанка з нами...

« Свобода » 1959, ч. 84, ст. 4.

ПИСАНКА

Дівчинка:

Ой, писанко рідна,
 Барвистая чічко,
 Візьму тебе в церкву
 В Воскресную нічку.
 Ой, писанко люба,
 Які в тебе взори:
 То олені, півні,
 Ялинки та зорі...
 Дивуюсь, люблюсь,
 Та знати б хотіла,
 Що кажуть ці взори?
 Скажи мені, мила!

Писанка:

Ялинка зелена
І олень рогатий
Тобі пригадують
Зелені Карпати.
А хрест нагадає
Терпіння Господні;
Це так Україна
Розп'ята сьогодні...
А той безконечник
Біжить безконечно,
Бо правда не згине,
А житиме вічно.
Як півень запів,
То ранок настане.
Отак Україна
З неволі повстане.
І віркою-квітом
Усім засіє
Ожидана воля —
Це добре я знаю.

Дівчинка:

Тепер розумію!
Не дармо же Мати
Мені наказали
Тебе шанувати!
Бо щастя віщуєш
Ти, писанко-чічко,
Посвячена в церкві
В Воскресную нічку!

Галина Черинь

СЕЛО СПІВАЄ...

Вітчизна весною квітне,
І лід на Дніпрі вже скрес...
Село білохате, рідне
Співає « Христос Воскрес ».

А ми на чужині знову
В чекальні, в німій журбі,
І знов терпеливість Христову
За приклад берем собі.

І молим Тебе ми, негідні,
Щоб сталося чудо з чудес, —
Щоб вдома почули рідні
Привіт наш: « Христос Воскрес ».

« Новий Шлях » 1950, ч. 27-28, ст. 1. — « Наш Клич » 1955; - 1959.
— « Українець » 1955, ч. 16. — « Шлях » 1966, ч. 15, с. 5.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес! — З самих небес, звисока,
Розносять дзвони лунко на весь світ,
Гірка сльоза спливає потай з ока,
І сходить в серці радість-первоцвіт.

У церкві пахне, як весною в лузі,
До вікон тулиться передранкова мла,
Здаються всі хорошими, як друзі,
І не бажаєш більш нікому зла.

Відчуєш — очі враз стають, як книга
Твого життя — немудра і проста.
І тане в серці многолітня крига,
І пролісок з-під неї пророста.

Та ось останні свічі вже померкли,
Заграли кольори святих одеж.
Вітаючись, виходять люди з церкви,
І ніч вітається із ранком теж.

Тріпочуть зорі в синяві глибинній,
Мов рибки золоті у верші.
А я шукаю в натовпі єдину,
Якій « Христос Воскрес! » сказати хочу першій.

« Українська Думка » 1966, ч. 15-16, ст. 11.

Г. ЧОРНОВИЦЬКА

В ОБЛИВАНИЙ ПОНЕДІЛОК

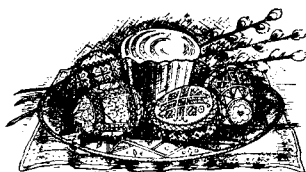
Заряєніли пишні квіти
між зелених трав,
бо їх гріло ясне сонце,
дощик поливав.

Пригадаймо великодній
давній обичай —
поливаємо водою
молоде дівча.

Щоб росло і розвивалось,
як троянда-квіт,
щоб здоровлям і красою
звеселяло світ.

І дівчатка наче квіти
між зелених трав.
Не один на сонці сушить
вишитий рукав.

« Свобода » 1967, ч. 53, ст. 2.

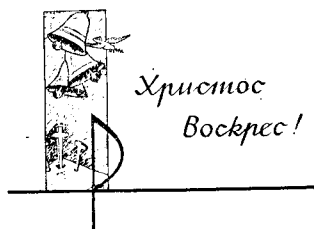
Грицько Чупринка

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

В небі, в зоряній безодні
Тонуть дзвони великодні,
Тонуть-тонуть, ніби сон,
Бються, дзвонять тон у тон;
З ними душа в небо ліне,
З ними никне, з ними гине
Тьма заслон...

Гаснуть зорі. Знову світло.
Все радіє, все розквітло.
Зникла сила перепон.
Вся земля — святий амвон!
Сяйвом душі всі облиті
І не має їм на світі
Заборон.

« Шлях » 1956, ч. 15-16, с. 2; - 1967, ч. 13, с. 1. — « Праця » 1957, ч. 16-17, с. 4. — « Християнський Голос » 1959, ч. 18-19, с. 5; - 1966, ч. 15-16, с. 10. — « Америка » 1966, ч. 67, с. 4. — « Вільне Слово » 1966, ч. 15. — « Новий Шлях » 1966, ч. 15, с. 9. — « Гомін України » 1967, ч. 18, ст. 4.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

НА ВЕЛИКДЕНЬ...

На Великдень, на соломі
Проти сонця, діти
Грались собі крашанками
Та й стали хвалитись
Обновами. Тому к'святкам
З лиштвою пошили
Сорочечку. А тій стьожку,
Тій стрічку кушили.
Кому шапочку смушеву,
Чобітки шкапові,
Тому свитку. Одна тільки
Сидить без обнови
Сиріточка, рученята
Сховавши в рукава.
— Мені мати купувала.
— Мені батько справив.
— А мені хрещена мати
Лиштву вишивала.
— А я в попа обідала, —
Сирітка сказала.

« Укр. Слово », Париж 1952, ч. 44. — « Українець » 1955, ч. 16, ст. 5. — « Вісті », Брукселя 1961. — « Шлях Перемоги » 1964, ч. 18-19. — « Вільне Слово » 1965, ч. 17-18, ст. 9. — « Америка » 1966, ч. 67; - 1967, ч. 56.

ВОСТАВ ОТ ГРОБА

Тоді вже сходилa зоря
Над Вифлєємом, Правди Слово,
Святої Правди і любови,
Зоря всесвітня зійшла,
І мир і радість принесла
На землю людям.

Фарисеї

І вся мерзена Іудея
Заворушилась, заревла,
Неначе гадина в болоті,
І Сина Божія во Плоті
На тій Голгофі розп'яла
Межи злодіями.

І спали

Упившись кров'ю! А Ти
Востав от гроба! Слово встало.
І Слово правди понесли
По всій невольничій землі
Твої Апостоли святії.

« *Новий Шлях* » 1951, ч. 34-35, ст. 1. — « *Америка* » 1954, ч. 77, с. 8. — « *Українець* » 1958, ч. 15-16, с. 1. — « *Вісті* », Брукселя 1964, ч. 4, с. 1.

Юра Шкрумеляк

ВОСКРЕСЕННЯ ЙДЕ ПО ГОЛГОТІ

І сталося — по муках, по Голготі,
Де ликувала фарисейська злоба,
На третій день воскрес Ісус, Син Божий,
І не знайшли вже Його Тіла в гробі.

І відійшли невісти й розказали
Симонові велику ту новину,
І стривожився Симон і побоявся,
Що вкрав хтось з гробу Бога-Сина.

І як ішли потім до Емауса,
Явився їм, та Його не впізнали,
Про те що сталося в Єрусалимі,
Мов чужинцеві переповідали.

Аж сів із ними разом вечеряти
І хліб зламав і став благословити,
Тоді пізнали — і як зник їм нагло,
Жаліти стали й Господа хвалити.

В Єрусалим вернулися прозогом
До учнів всіх з новинами важними,
Про Нього річ повели — й нагло знову
З'явився Спас-Учитель поміж ними.

Злякалися, немов би духа вздріли,
А він сказав: — Чого-ж ви у тривозі?

Я з гробу встав. Живий Я перед вами,
На мої руки гляньте і на нозі.

— Не сумнівайтесь! все-ж бо так сповнилось,
Як у пророків сказано великих:
Що Божий Син на третій день воскресне,
Така то воля Господа-Владики.

Повірмо і ми! Й на нас Господня воля
Сповнитись мусить дійсно і достоту,
І встане Правда, хочби впала в порох,
І хочби й тричі перейшла Голготу.

« Америка » 1935, ч. 48, ст. 1.

УДАРТЕ ДЗВОНИ, ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ!

Ударте дзвони, великодні дзвони,
Хай піде голос у далекий світ:
Хай знають всі язики — мільйони,
Що тілом став пророчий заповіт.

Вже Правди Князь, що жертвував собою,
Щоб царство мала Правда на землі,
У прах Він кинув Смерть в грізнім двобою,
Розпалася держава злоби й тьми.

Хто має вуха, хай уважно слуха,
Що нам голосить благовість важна:
Упала Смерть, а міць живого Духа
Опромінить грядучі времена.

Хто має очі, хай глядить уперто,
Як захитавсь стан ворожих лав, —
Хай з нас ніхто не убоїться Смерти,
Бо з нами Той, хто Смертю Смерть поправ.

« Голос Христа Чоловіколюбця » 1949, ч. 9, ст. 1.

МАТИ БОЖА У ПИЛАТА

(Легенда)

Забажала Божка Мати
свого Сина ратувати,
бо взяли Його на муки
люті фарисейські руки.

Копу явчок зібрала,
в полотенце завязала
тай понесла до Пилата,
щоби ласки ублагати.

— Він не винен, любий пане!
Чи вчинив Він що погане?
Не давай Його на страсти,
не давай святому власти!

А Пилат говорить: — Знаю,
та ніщо вже не зділаю!
На Голгофті цеї ночі
син твій, мати, замкнув очі.

Похилилась, заридала,
гей трава скошена, впала —
і ячка розв'язались,
по камінні розкачались.

А Пилат поглянув живо —
що за чудо — що за диво!
Це не ячка біленькі,
але писанки пишненькі!

Ломить руки з болю й з дива:
« Мати! Мати нещаслива!
Вірю — Син Твій Бог обнови!
Я не винен Його крові! »

Писанки гей барвні цвіти,
розкотилися по світі.
Добрі люди їх збирали,
Христа Бога прославляли.

« Америка » 1935, ч. 50, ст. 3.

ПИСАНКИ

(Переклад)

Кипить, шумить Єрусалим,
Ступає Спас з хрестом тяжким.
Глотяться люди здовж дороги,
Ці повні жалю і тривоги,
А інші здібні лиш до кпин:
« Невжеж то цар і Божий Син? »

Одні тут плачуть і ридають,
А інші Бога зневажають,
Ще мало їм Господніх мук,
Схиляються й до грішних рук
Каміння по землі збирають
І — горе! — в Господа кидають!

Сміються люті супостати,
А збоку плаче Скорбна Мати.
І враз на-вколішки паде:
« Всевишній! Син на смерть іде,
Щоб грішних з аду відкупити,
Не дай їм важко так грішити! »

І шепіт нагло йде юрбою:
— Дивіть! Дивіть! Невже рукою
Не кинув камня я тяжкого.
Та камінь той відбивсь від нього
І покотився мов яйце —
Та гляньте, гляньте, що таке?!

Юрба притьмом на шлях збігає,
Щось підійма, чогось шукає,
Підніс хтось руку і кричить:
— Це Бог! Це Бог, що тут терпить!
Щоб більш ніхто не прогрішився,
Дивіть, в що камінь замінився!

А другий, третій вже несе
Прекрасне писане яйце,
Одні зраділи, інші з жаху
Падуть у порох там на шляху,
Та всі вже вірять, всі признали,
Що Бога між собою мали.

* * *

І як над вечір на Голготі
Томився Спас у смертнім поті,
По всьому світі вість пішла:
Убили Господа-Христа!
Тій правді свідками були
Єрусалимські писанки.

« Америка » 1940, ч. 48, ст. 1.

ДМИТРО ШТИКАЛО

МАМО, ЧУЄШ?...

Я відбивсь від Тебе, Мамо...
Тямиш? — Вишні одцвіли
І жалібниця — розлука
Стала сумно поміж нами,
Як відходив я в незнане...
Й досі бачу німий запит:
— Сину, куди йдеш? Коли?...

Я відбивсь від Тебе, Мамо...
Розділив нас простір, дні.
І давно вже над Вертепом
Ясна зоря просіяла,
А Ти ждеш мене, як ждала,
В самоті і тузі...

І Великдень тут зустріну...
Ти зустрінеш його там.
Не пройде крізь горло слово,
Так чуже й вороже нам.
Ні до Тебе, ні до мене
Не прилине білий лист,
Не припаде, не промовить:
« Моя Мамо! » — « Сину мій! »

Лиш в простори рвучко злине
Зціпенілий, гострий біль...
В Великодній тиждень в серці
Розмалюю образ Твій,

І словами, мов красками,
Розмалюю, — розпишу
Писанку життя барвисту
Й дороге немов намисто
Тобі з вітром в дар пішлю.
— « Прийми ж дар мій Скорбна Мати! »
І тремтячими устами
До жерстких рук припаду...

Мамо, чувш? Поміж гіллям
Вітер шепче щось, співає,
Щось приніс на легких крилах
І до ніг Тобі складає.
Відгадає Твоє серце,
Від кого поклін-цілунок...
Прийми ж, Мамо, на Великдень
Мою писанку-дарунок.

У Березі Картузькій.

« Календар Світла » 1958, ст. 146.

ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ

Немов було це, Боже, не за морем,
Не там сичання чулися зміні,
Твоє розп'яття, повне болем-горем.
Твою, Ісусе, невтишиму муку,
Твій, Боже, смуток, розпач і розпуку
Кати вчинили в нашій Україні.
Уже не дні, Ісусе, не години —
Віки туман і морок над землею,

Пливе п'ятьма полями України,
 Як і тоді в далекій Галилеї,
 І люди бродять пусткою без роду,
 А ворог сіє сім'я зловороже...
 Коли ж мине, коли ж мине, мій Боже,
 Велика П'ятниця мого народу?

« *Українець* », Париж 1960, ч. 11, ст. 1.

ПРОСКУРА МОЇЙ МАТЕРІ

На Благовіщення побожно Ти говіла,
 І в світлому блаженстві й супокі
 Приходила із церкви й нас благословила,
 Своїх дітей-синів і, хрестячись, ділила
 Свячені крихти проскури святої...

« Це, щоб на тому світі бачитися діти!
 Щоб ми не розлучалися ніколи... »
 О, Мамо! Я не знав, чи плакати, чи радіти,
 Увесь тремтів, тримаючись за поли,
 Не міг нігде чуття й передчуття подіти...

І ми розсталися, не бачимось з Тобою...
 Але, як зійдемося на тому світі
 І в зустрічі, в ласкавому привіті
 Чи ми впізнаємося?... Ти змучена журбою,
 А я знедолений чужою чужиною...

« *Українець* » 1960, ч. 11, ст. 1.

ВАСИЛЬ ЩУРАТ

У ГЕТСИМАНИ

На Гетсиманський сад,
На дерева оливні
Клав місяць срібну ткань,
А нічка тіні дивні.

Дрімав на вітці птах,
Кругом дрімали квіти —
Й ті, що Він їх любив,
Поснули всі, як діти.

Лиш Він один не спав,
Не спав з ним біль нестримний —
Впав замість рос в ту ніч
Дош сліз на камінь зимний.

« Америка » 1958, ч. 62. — « Наша Мета » 1959, ч. 19, ст. 6.

ЦЕ АНГЕЛ ШЛЕ ЗНАД ГРОБУ ВІСТЬ!

Нема пригробних варт уже,
Нема вже слуг Пилата!
Ніхто Його не встереже —
Всіх сил даремна втрата!

Це ангел шле знад гробу вість:
Христос Воскрес; катам на злість
Зломив печать Пилата!

Падуть ті велитні всі в прах,
Що топчуть право Боже...
Лиш віра в вістників рядах
Поставити нас може,
Тих вістників, що перші йшли
Ширити вість по всій землі
Про воскресення Боже.

А хто ж скріпить нас, як не ти
В цій вірі, Спасе-Христе?
Хто доведе нас до мети?
« Нема вже варт пригробних тут;
Устав народ, позбувшись пут! »
Атже ж воскрес Ти, Христе!

« Америка » 1940, ч. 48, ст. 1.

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ

(Наслідування)

Нераз мені щось так здається, Христе,
що Ти не там, десь далеко, за морем,
а тут у нас провів життя тернисте,
по тих полях ходив, що їх орем,
і — мов на арфу — пальці клав на колос,
що вічно має людських стонів голос;

що Ти у нашім краю в давню добу
лічив сліпих, глухих і прокажених,
і Лазарів викликаючи з гробу,
озлоблював мудрців тих навіжених,
що в їх очах хиба лише божевільний
міг нищити безкарно лад суспільний;

і що в одній із наших хат, мій Пане,
де нуждарі притоптали пороги,
в останнє Ти вечеряв і в останнє
з братами хліб ломив серед тривоги,
щоб стіни слів не виявили світу,
і випив чашу — кровію налиту.

І видиться мені: ліси соснові
й берези білі, що шумлять над ланом,
то — ті оливи в місячній основі,
то — огород, що звався Гетсеманом.
І все здається, з Тебе піт кривавий
в ту ніч упав на наші зілля, трави.

І видиться, що тут Тебе гайдуки,
зв'язавши путом, катували, Пане.
Бо так мені щось знані є ті муки,
ті всі синці Твої і всі тирани,
свист нагайок їх і завзяття люте,
що не могло воно за морем бути.

І знаю я, що тут, десь на розпутті,
коло старої нашої могили
ті навісні терни росли у смуті,
що голову Твою святу зранили,
бо вже ніщо зранити так не може,
як терн, що ріс на нашім роздорожі.

І знаю, Пане, що у нашім краю
впав під хрестом Ти на стерни й скривавив
сю нашу землю кровію. І знаю,

що Ти слід мук Своїх на ній оставив.
Нераз дивлюсь на наше поле дике,
мов на криваву хустку Вероніки.

І виджу там, де мгла стоїть від віка,
з нужденним видом, в латаній свитині
прибитого терпінням чоловіка,
що під хрестом своїм нагнувся нині...
Знаю, чим був Твій Киринеєць, Христе,
а решта все для мене скрите, мглисте.

І знаю Христе, тут є та Голгота,
де зважились кати Тебе розп'яти,
бо вже нігде не так важка скорбота,
сонцю нігде не важко так конати
й нігде така не вибила година,
щоб під хрестом стрічала мати сина.

Й мені здається, тут прорік Ти в голос:
Елої, елої, лама савахтані! —
склонив на рамя голову, як колос,
і вийшов відси в ті світи незнані,
де все — від мертвих скал до чоловіка —
жде тихо « життя майбутнього віка ».

Й мені здається, в нас лежиш Ти в гробі
під каменем важким, холодним, Боже,
і що сторожа тут стоїть при Тобі...
Однак я чаю вічно в тузі, в дрожі,
бо чую, Христе, що... Ти тут в сю добу, —
і що воскреснеш третього дня з гробу.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес!... Так много літ
іде луна: воскрес!
Чи ждав же того давний світ?
Чи ждав же він чудес?
« Розп'ятий Бог ваш на хресті!...
глумилися кати пусті —
ждить чуда всі з небес! »
І ждали... й Він воскрес!...

Христос воскрес!... Ударив грім —
катам скінчився вік.
Не вбити Духа Правди їм!
З глибини кривавих рік,
з дна моря сліз, із під руїн,
з могил героїв вийде він,
як Богочоловік —
хвала его по вік!

Христос воскрес!... Чим тяжший день,
чим дужший гнет в округ,
тим ближша вже пора пісень;
встає Свободи Дух.
Надії світ заблис, не згас.
Приходить воскресення час.
Кому Бог очі дав і слух,
кріпись, хоч гнет в округ!...

НА ВЕЛИКДЕНЬ

Злинуть воскресні пісні,
Сядуть на наші поля;
Вже у весняному сні
Чус їх рідна земля.

З гір їх несе вже струмок,
Шум їх вітає в галях;
Дай їм крилець ластівок,
Весно, дай соняшний шлях!

Буде Великдень у нас,
Празник — без горя і сльоз;
Руку подасть нам наш Спас,
Волю нам дасть наш Христос.

Відки б не вийшов наш враг,
Зломить його наш опір;
Вгору піднятий наш стяг
Блисне вогнем нових гір.

Жах добереться до варт
Наших одвічних тюрем;
Дасться нам сила і гарт.
Ми своє жниво зберем.

Чуєте, браття, вже дзвін,
Дзвін Великодніх пісень?
В гурт один кличе нас він,
День Воскресення — наш день.

« Діло » 1928, ч. 84. — « Українські Вісті », Едм. 1954; - 1955.
— « Наша Мета » 1956; - 1964. — « Новий Шлях » 1966. — « Пра-
ця » 1957. — « Свобода » 1959; - 1967. — « Вільне Слово » 1960;
- 1967. — « Християнський Голос » 1961; - 1964; - 1967. — « Шлях »
1965. — « Америка » 1966.

А. Юрисяк

ВЕЛИКДЕНЬ

Сонце в голубому неба океані
Сипле-сіє ласку — промені весни
І душа співає радісні пеани,
Шле хвалу Творцеві з серця глибини.

В леготі повітря спів лунає дзвонів,
Люд увесь звіщає в цей Великий день
Про тріумф над смертю, про життя онову,
Про велику жертву Бога для людей.

« Устань, людино — Я воскрес!
Я жертву крові, біль наруги, —
Усе прийняв, зійшов з небес,
Щоб дух твій видужав з недуги ».

Устань, дерзай народе мій!
З ім'ям Христа простуй до волі,
В борні за правду бруд свій змиє —
І сонцесяйна встане воля!

Лише віру май! Лиш дух плекай,
Що мав Христос — людей Спаситель,
В людській подобі взір нам дав —
Що дух здола і смерть скорити!

(1959) « Свобода » 1959, ч. 84, ст. 3.

Я. З.

ЗАДЗВЕНИТЬ ВОСКРЕСНА ПІСНЯ

Кінчиться на Голготу шлях. Які важкі — і ця дорога
 І хрест на раменах, удари кнута і вінець з тернини...
 Недавній в'їзд в Єрусалим — апостолам вже тільки спогад:
 Тоді « Осанна » й « Слава » скрізь, тепер « Розпни »,
 « Нехай загине! »

Які жорстокі і сліпі у кого в серці гнів і злоба.
 І Бого-чоловіка вб'ють нікчемні душі фарисеїв.
 І каменем важким надії світу придавлять у гробі —
 Та Бог воскресне й смертю Своєю дасть життя ідеї.

Чому стривожені і в смутках непомірних Ваші душі?
 Чи в сумнівах забули те, що заповів Отець Небесний?
 — Прийде мій Син на світ і царство сатани сокрушить,
 І на хресті умре, та в третій день у славі Він воскресне!

І задзвенить воскресна пісня зі всіх пісень найкраща
 І душам радість дасть, бо третій день надходить.
 Голготи біль святий і жертва крові не пропаща —
 Христос воскресне з мертвих! Радій і вір, народе!

(Н. Н.)

ДЗВОНІТЬ У ДЗВІНІ!

Дзвоніть у дзвін!
Хай світ почує славу,
Воскресну славу Правди і Христа!
Побачить сонця багряню заграву,
Що день новий розбуджує зі сна...
Гей, всі дзвоніть!
Христос воскресне нині
Встає у гомоні розспіваних сердець,
Проходить межами по Україні,
Життя і міць несе — прогонить смерть...

« Шлях Перемоги » 1958, ч. 15.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес!
Всі співають,
Христос воскрес!
Дзвони грають,
Христос воскрес!
Чути всюди,
Христос воскрес!
Раді люди.

Христос воскрес!
Зло пропало,
Христос воскрес!
Любо стало.
Христос воскрес!
Усе співає,
Христос воскрес!
Море грає.

Христос воскрес!
Гудять ріки,
Христос воскрес!
Чути в світі.
Христос воскрес!
Шумлять бори,
Христос воскрес!
Дрожать гори.

Христос воскрес!
Живий повстав.
Христос воскрес!
Як був сказав,
Христос воскрес!
Смерть подолав,
Христос воскрес!
Життя дарував.

« Світло » 1943, ч. 9, ст. 1.

ВЕЛИКДЕНЬ

Котилася писаночка
З гори на долину,
Прикотилася простісенько
До нас на гостину.

А за нею йде Великдень,
Несе білу паску,
Дзвонить в дзвони, розсипає
Радощі і ласку.

А на кінці гагілочки
Хороводом в'ються,
Пісеньками видзвонюють,
Гомонять, сміються.

Відчиняймо ворітонька,
Гостоньків вітаймо,
« Христос Воскрес » — разом з ними
Усі заспіваймо.

« Христос Воскрес » — зацебече
Пташка на ліщині,
« Христос Воскрес » — прошепочуть
Фіялочки сині.

« Христос Воскрес » — загомонять
На дзвіниці дзвони,
« Христос Воскрес » — озовуться
Зоряні загони.

« Христос Воскрес » — привітає
Нас рідна земляця.
Киньмо смуток, хай сьогодні
Кожний засміється!

« Воістину » — відповідять
Діточки з батьками.
Росте в серці в нас надія:
Великдень між нами.

ВЕЛИКОДНЄ

Заграли дзвони грімко-дзвінко в срібні тони,
Щоб всім-усім звістити дивне чудо, —
Що з гробу вже повстав, скрушив ярмо мамони,
Воскрес Христос і царювати буде!

Зрадів народ в той день, хоч время люте-люте,
І сльози втер у щастя оп'янінню,
І хоче все лихе, всі кривди позабути,
А йти назустріч правди воскресінню.

Хоч в краю нашім сум, немов на похоронах,
В той день святий у світлих всі одежах
І, як що рік було, будують хлопці « давона »,
Дівчата гарні писанки мережать.

Бо раз у рік, хоч раз, у ту святочну добу
Радіє сонцем кожен син народу, —
Бо вірить, що Христос, що сам воскрес із гробу,
То й воскресить нам з гробу тьми — свободу!

« Світло » 1953, ч. 4, ст. 19.

ПІСНЯ НА ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВЕ

Христос воскрес! Під неба звід
пливе гомін соток пісень,
се празник в нас, великий день,

кінець журби, недолі, бід,
Христос воскрес, Христос воскрес
Христос воскрес, Христос воскрес!

Христос воскрес! Радіє світ,
бо вже прийшла весна життя,
пропала в вік вже власть гріха,
душевна тьма і смерті слід:
Христос воскрес...

Христос воскрес! Вже грає дзвін,
з дзвіниць гуде гук голосний,
до церкви йде гурток людей
Христови честь несе, поклін:
Христос воскрес...

Христос воскрес! Зближаєсь час,
що по зимі тьми і гріха
прийде свята життя весна —
воскресний день, святий для нас:
Христос ...

« Місіонар », Жовква 1909, ст. 87.

ВОСКРЕСНА ПІСНЯ

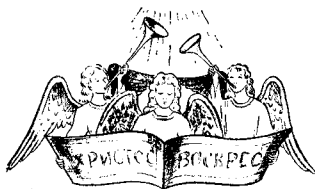
Христос воскрес! Христос воскрес!
Радість з неба сяє ясна,
Завитала Пасха красна,
Всі возрадуймося нині,
Бог дав щастя всій родині,
Бог дав радість нам з небес —
Христос воскрес! Христос воскрес!

Христос воскрес! Христос воскрес!
Земленька зі сну збудилась,
В трави, в цвіти замаїлась,
Звір і птичка веселиться,
Миром Божий світ краситься,
Люди! Мир дав Бог з небес —
Христос воскрес! Христос воскрес!

Христос воскрес! Христос воскрес!
Мир нам сам Христос приносить,
Мир нам небо днесь голосить,
Мир той Божий всі витаймо,
Пасху Божу споживаймо.
Чудо Боже всіх чудес —
Христос воскрес! Христос воскрес!

Христос воскрес! Христос воскрес!
В Правді Божій просвітімся,
В Правді Божій звеселімся!
Щезне страшна вже неволя,
Завитає краща доля,
Доля Божа із небес —
Христос воскрес! Христос воскрес!

« Правда », Львів 1933, ч. 17, ст. 8.

ЗМІСТ

<i>Від Видавництва</i>	5
<i>Українська великодня поезія</i>	7

ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЄ: З великодніх Євангелій	9
Лука Євангелист	9
Матей Євангелист	10
Йоан Євангелист	12
Марко Євангелист	13
СВЯТА ПАСХА: З великодньої церковної служби ..	16
Пасхальний гімн	16
Утренні пісні	16
Пасхальні стихирі	18
ВЕЛИКОДНІ СВЯТА: З всенародної великодньої творчості	20
Ісус у славі воскресєє	20
Ти, Єрусалиме, сонця дугою	20
Заграй Єрусалиме новий	21
Сей день	22
Согласно заспіваймо	22
Радість з неба єя являє	23
Веселий день	24
Ликуйте нині	24
Під неба звід	25
Боже сонце засіяло	25
УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ: Його складники ..	27
УКРАЇНСЬКІ ПОЕТИ: Вибір	29
Антонич Богдан Ігор : Воскрєєєня	29
Бабій Олесь... : Ісус	30
Барвінський О. : Як Христос	31
Барка Василь... : Воскрєєєєня	32

Білоус Яків	: До Тебе, Христе	34
	Христос воскрес	35
Богун Славко	: Великдень у Києві	37
Божемська Ярослава	: Христос воскрес!	38
Борисполець З.	: Великодня ніч	39
Вагилевич Кость	: Пісня Спасителеві	40
Вега	: Христос воскрес	44
Величковський В. о.	: Воскресне	45
Верес Михайло	: Писанки	46
Веретенченко О.	: Христос	47
Вільшенко Я.	: Великодні дзвони	48
	Воскресні дзвони	49
Вовк Віра	: До Христа	51
Волянський Іван	: На Великдень	52
	У день Воскресіння	53
Ворскло Віра	: Возрадуйся!	54
	Христос воскрес!	55
Галан Анатоль	: Христос воскрес!	56
Глібів Леонід	: На Великдень	57
	Христос воскрес!	58
Граб Р. М.	: Великодне	59
Грицай Остан	: Христос Цар	61
	Плач народу	62
Гуменюк Т., ЧСВВ	: Не плач!	64
Герета Ол.	: Страждальному Ісусові ..	66
Далекий О.	: О, стань між нас!	67
Дубина Василь	: На Великдень	68
Думанський М.	: Як воскрес Спас!	70
Дядюренко Гнат	: Співають дзвони великодні	71
Ємер	: Квітами вітали	72
	Воскресна візія	73
Жарський Богдан	: Христос воскрес!	77
Забелло М.	: Великодна молитва	78
Зеров Микола	: Чистий Четвер	79
	Страстна П'ятниця	80
Ірлявський Іван	: З Великодня	81
	Великодній спомин	82

К. В.	: Цьогорічний Великдень на Україні	84
Калинець Ігор	: Писанка	85
Калинець С.	: Христос вдерес!	86
Калитовська М.	: Великдень	87
Карманський Петро	: Містерія Голгофти	88
Клен Юрій	: Божа Матір	89
Кмета-Ічнявський І.	: Ой, дзвони-дзвони	91
Ковальський М.	: Страсне	92
Кравченко Уляна	: Голгота	94
	Страдальна Мати	96
	Йдемо за Ним	97
	Над сонною іще землею .	98
	Лунає дзвін	98
	Для нас лунає дзвін	99
	Загомніли дзвони	101
	На Великдень	102
	Воскресіння	103
	День Воскресення	104
	Христос воскрес!	105
	Христос воскрес!	106
	Осанна!	108
	Вгору серця!	109
Крименко Євген	: Великодній ранок	111
	І Він воскрес	112
	Христос воскрес!	113
Карпенко-Криниця П.	: Христос воскрес	115
Купченко Віктор	: Подай йому свою Ти силу	116
Купчинський Роман	: І там, і тут	118
	У третій день	119
	Воскресення	119
	Воскресення	120
	Христос воскрес!	121
	Розбитий дзвін	122
Курдидик Анатоль	: Для правди немає могили	124
	Ранок	124

	День	125
	Третій день	126
	Апостоли	127
	Спомин	128
Курдидик Яр.	: Воскресіння	129
Курилас Б., о.	: Воскресни Господи!	130
Курпіта Теодор	: Під гомін дзвонів	131
	Христос воскрес	131
	Воскресенне	133
Лепкий Богдан	: Велика Пятниця	134
	На Голготу	134
	Страсті	135
	Плащаниця	136
	Плащаниця	137
	Біля Плащаниці	138
	Старосвітська наша Пла-	
	щаниця	139
	Кінчим жалобу	140
	Лист до рідних	141
	Пригадую собі	142
	Христос воскрес	143
	На Великдень	144
	В день Воскресення	146
	Великодні дзвони	146
	Великдень	147
	Під церквою на Великдень	148
	Гагілка	149
Лисянський Б.	: Дзвони гудуть	150
	Христос воскрес!	150
Лівицька-Холодна Н.	: Христос воскрес!	152
Лімниченко Василь	: Гей, несить цей воскресний	
	напів	154
	Христос воскрес!	155
Лубська Ольга	: Блакитні річечки	157
	В великодню ніч	157
	Воскрес	158

Мандичевський Є.	: Христос воскрес із гробу	160
	Воскресенія день	161
Матіїв-Мельник М.	: І Ти воскрес!	163
Махнівський М.	: Христос воскрес!	165
М. М.	: І камінь з гробу впав ..	166
Мосендз Леонід	: У день Воскресення	167
Мудрик-Мриц Ніна	: Воскресіння	168
Мусійчук С.	: Сльози Божої Матері ...	169
Мятка Марія Яр.	: Пресвята неділя	170
Ніжанковський Б.	: У воскресний день	171
Овечко Іван	: І Він — воскрес	172
Олесь О.	: Воскресла Україна	173
	Дзвони радісні гудіть! ..	173
	Подайте вістоньку	174
Ольжич Ольгович Р.	: Перемога	175
Орест М.	: Великдень	176
Пилипенко Лев	: Великдень	177
Підгірянкa Марійка	: Слухаймо, другі	178
	Дні воскресні	179
	Воскресне	179
	Писанка	180
Потава Леонід	: Великдень України	181
Реґуш М.	: І прийде день мого спа- сення	182
Савчук Павло	: Сонет	183
Святогірський Д.	: Христос воскрес!	184
Ситник Михайло	: Христос воскрес!	185
	Великдень у Києві	186
	Ох, посвятіть же пасочку й мою	187
Скеля М.	: Великодні дзвони	189
Старицький Володимир	: Дзвони радісні, гудіть! .	190
Тарнавський Остап	: Великодня містерія	191
	Під гомін дзвонів	192
Федькович Юрій	: Писанки	193

Федчук Богдан	: Христос воскрес! Воскресне Україна!	195
Франко Іван	: Перший Великдень на волі	196
Хміль Іван	: Христос воскрес!	199
Храплива Леся	: В тому храмі	200
	Великодні дзвони	201
	Писанка	201
	Писанка	202
Черінь Ганна	: Село співає	204
	Христос воскрес!	204
Чорнобицька Г.	: В обливаний понеділок .	206
Чупринка Грицько	: Великодні дзвони	207
Шевченко Тарас	: На Великдень	208
	Востав от гроба	209
Шкрумеляк Юра	: Воскресення йде по Голготі	210
	Ударте дзвони, великодні дзвони	211
	Мати Божа у Пилата ...	212
	Писанки	213
Штикало Дмитро	: Мамо, чуєш?	216
	Велика Пятниця	217
	Проскура моїй матері ...	218
Щурат Василь	: У Гетсимані	219
	Це Ангел шле знад гробу вість!	219
	Воскресення Христове ..	220
	Христос воскрес!	223
	На Великдень	224
Юриняк А.	: Великдень	225
Я. З.	: Задзвенить воскресна пісня	226
(Н. Н.)	: Дзвоніть у дзвін!	227
	Христос воскрес!	227
	Великдень	228
	Великоднє	230

Пісня на Воскресення	
Христове	230
Воскресна пісня	231

Всі рисунки в книзі й обкладинку виконала С. Василія Євгенія Чикало, Сестра Служебниця Пресвятої Непорочної Діви Марії (Варшава - Рим)

UPN
650

70008

